

# FASHION

## STREET

ŐSZ & TÉL  
FALL & WINTER  
2022

THE  
FUTURE  
ISSUE

1980 Ft / 5,50 €



MERCEDES-EQ

# AZOKNAK, AKIK MINDENBEN ÉLEN JÁRNAK.

Az új EQS SUV már rendelhető  
a **Pappas Auto**-nál!

[www.pappas.hu/EQS-SUV](http://www.pappas.hu/EQS-SUV)



Az új EQS SUV 450+ kombinált áramfogyasztás: 23,0 – 18,6 kWh/100 km;  
CO<sub>2</sub>-kibocsátás, kombinált: 0 g/km (előzetes WLTP értékek). A kép illusztráció.

1133 Budapest, Kárpát u. 21. | +36 1 451 2200  
1117 Budapest, Hunyadi János út 6. | +36 1 463 7400



## PAPPAS AUTO – A JÖVŐ ÚTJÁN IS MAGABIZTOSAN

Elkerülhetetlen az autópálya átalakulásának jövője, hiszen gőzerővel robogunk a károsanyag-kibocsátás-mentes modellek felé. Ezt bizonyítja a 2035-ben életbe lépő, elektrifikált autókra vonatkozó jogszabály, de ugyanakkor alátámasztja az egyes márkák diktálta gyártási hullám is. A Pappas Auto a Mercedes-Benz legnagyobb hazai márkakereskedőjeként már most fel van készülve a jövőre.

A stuttgarti gyártó az elsők között is a legelső, a jövő piacára készülve ontja magából az újabbnál újabb modell-változatokat. Ezt példázza a 2023-ban megjelenő két új Mercedes-EQ modell is.

„Az év első hónapjaiban érkezik az EQS SUV, amely – ha a normál személyautó-palettához hasonlítjuk – a GLS tisztán elektromos változata lesz, de az egy mérettel kisebb EQE SUV is bevezetésre kerül még Q1-ben. Ezenfelül pedig tartogat számunk-

ra egy olyan modellt a gyártó, amilyen még nem volt: az EQS SUV kiegészül egy Maybach-változattal is, ami várhatóan 2023 év végén debütál, erősítve a márka luxusportfólióját” – mondja el **Rajnai Tamás**, a Pappas Auto Magyarország Kft. személyautó-üzletág vezetője.

Az elektromos újdonságok mellett manapság már szinte az összes modell elérhető Plug-in Hybrid meghajtással, amely tökéletes választás mindazok számára, akik

még mindig fenntartással kezelik a teljesen elektromos autót. Ezeknél a járműveknél a 100 kilométeres hatótávolság is igen kecsegtető lehet.

„A frissen megújult GLC-ben és a jövőre debütáló új E-osztályban is választhatjuk már ezt a típusú hibrid hajtást. Nagyon szimpatikus kompromisszum egy olyan Plug-in Hybrid Mercedes-Benz modell, amely egyszerre rendelkezik egy akár 100 km-es hatótávval és egy teljes értékű benzin- vagy dízelmotorral. Manapság ugyanis egyedülálló a piacon az utóbbi kivitelváltozat.”



Az elektrifikáció elterjedésével az infrastruktúra folyamatos modernizálását is szem előtt kell tartani, legyen szó elektromos vagy Plug-in Hybrid modellekről. A Pappas Auto esetében ez országosan 7 telephelyet érint, így az elmúlt évek során a megújult szervizhálózat mellett elkezdte töltőinfrastruktúrájának kiépítését is.

„A másik fontos kihívás, amivel mindenki küzd, az a töltőponthoz tartozó áramsávszélesség rendelkezésre állása. Az elektromos autók terén a következő években egy exponenciális növekedést várunk, amihez minden telephelyen meg kell sokszoroznunk a jelenlegi töltőpontjaink számát – hogy számokat is mondjak,



ha ez eddig 2-4 töltőpont volt, már arról beszélünk, hogy a nagyobb telephelyeinken 30-36-ra emeljük ezt a számot” – mondta el **Pais József**, a Pappas Auto Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója.

„Minden elektromos autót vásárló ügyféllel konzultálunk arról, hogy milyen lehetősége van a töltésre. Jelen pillanatban erre még fokozott figyelmet kell fordítanunk, ameddig nem épül úgy ki itthon, mint a benzinkutas infrastruktúra – ez a rész Magyarországon még gyermekcipőben jár, de ez csak idő kérdése, mert a jövő az elektromos autóké.”

Megerősíti ezt a kijelentést a tény, hogy a következő években a fejlesztésre és piacra dobásra kerülő Mercedes-Benz modellek mindegyike kizárólag elektromos, vagy Plug-in Hybrid változat lesz, és persze az is, hogy 2035-től csak elektromos, de legalább is károsanyagkibocsátás-mentes autók helyezhetők forgalomba Európában. Ennek köszönhetően a vásárlók egyre nyitottabbak az új megoldásokra, kortól függetlenül.



Pais József szerint általánosságban az is elmondható, hogy egyre kevesebb fenntartással kezelik az elektromos autót, köszönhetően az utóbbi évek intenzív imázs- és edukatív jellegű kommunikációjának – amiben a Pappas Auto révén a Fashion Streeten és a Matild Palace-ban bemutatott modelleknek is nagy szerepük van – vagyis már nem a kor határozza meg, hogy ki mire teszi a voksot, inkább a gondolkodás és a hitvallás.

„Mi, a Pappas Auto komplex megoldást kínálunk az elektromos autózást választóknak is, mind az értékesítés, mind a szerviz, mind pedig a mindennapi használat – a töltés és otthon töltés terén. Szakértő kollégáink pedig állnak ügyfeleink rendelkezésére annak érdekében, hogy a számukra legjobb döntést hozhassák meg” – egészítette ki a gondolatot Rajnai Tamás.

**PAPPAS**   
KLASSZISOKKAL VEZET

TOMMY  HILFIGER





BE YOUR OWN

**BOSS**





Blue Fox The Bar is definitely the place to go if you are seeking something valuable. Just like a painter's masterpiece, all cocktails were put together elaborately. The not-so-secret recipe of the 'Blue Fox Style': respectfully blending traditional elements with the hottest trends, resulting in an experience that is able to involve all of your senses.

High-class service, the versatile textures of the drink, the tunes played by the DJ or live band and the ambiance of the bar are all significant ingredients of the unforgettable 'upscale foxy experience'.

A Blue Fox The Bar azoknak való, akik új értékeket keresnek. Mint ahogy egy festő keveri ki a színeket remekművéhez, olyan aprólékos gonddal állítja össze a bartender a koktélokot. A Blue Fox stílus nem túl titkos receptje: megfelelő alázattal keverd a hagyományos elemeket a legújabb trendekkel. Az eredmény akkor jó, ha az ital élvezetébe minden érzékszervet bevon.

Figyelmes kiszolgálás, az italok változatos textúrája, a DJ és a zenekar által játszott dallamok és a bár hangulata – ebből áll össze a felejthetetlen „szuper Foxy élmény”.

Erzsébet tér 7-8. | 1051 Budapest | +36 1 429 4499 | bluefoxthebar.com

Explore the world of authentic premium speciality coffee and fine deli food at ES Deli Budapest! ES Deli has brought Budapest the best bites a New York-style deli can offer – delicious meaty and meat-free sandwiches, paninis, wraps, baked pastries and Bircher muesli, as well as freshly squeezed vegetable and fruit juices.

Savour our deli menu in a refined Budapest style and enjoy the temporary exhibitions of The Promenade Gallery at the same time. For those in a rush, or if you need to fill your picnic basket, we will pack up our treats to take away.

Kóstolja meg az ES Deli ízletes szendvicseit és kitűnő kávéját! Az ES Deli a Kempinski Hotel Corvinus Budapest föld-szintjén a New York-i delik stílusában kínál húsos és húsmentes gourmet szendvicseket, friss péksüteményeket, joghurtot, gyümölcsöt, Bircher müzlit, desszerteket, valamint frissen préselt zöldség- és gyümölcsleveket.

Élvezze a finom falatokat és a frissen főzött kávé aromáját és közben hagyja, hogy elvarázsolják Önt az aktuális kortárs kiállítás festményei. Azoknak a vendégeknek, akik időhiányban szenvednek, de nem akarnak lemondani kedvenc energiaforrásukról, a kiválasztott finomságokat elvitelre csomagoljuk.

Erzsébet tér 7-8. | 1051 Budapest | +36 1 429 3777

LET  
US  
STAY  
WITH  
YOU.®

Culture and heritage meet modern elegance in a Picturesque European destination

LET  
US  
STAY  
WITH  
YOU.®

Let us make the world revolve around you.



Italian kitchen straight from the heart expressing the warmth and intimacy of shared connection over family recipes-inspired dining experiences.

Visit [www.ritzcarlton.com/en/hotels/europe/budapest/dining](http://www.ritzcarlton.com/en/hotels/europe/budapest/dining) or contact us at +36 1 429 5757.  
Address: Ottimo Ristorante Italiano,  
The Ritz-Carlton, Budapes - Budapest 1051, Erzsébet tér 9-10



**THE RITZ-CARLTON**

BUDAPEST

Unwind in our unique, urban Spa, where luxury spa expertise and sublime service combine to provide a remarkable experience. Choose from our daily pass or membership packages to enjoy the benefits in our haven of tranquillity. **More details:** [ritzcarlton.com/budapest](http://ritzcarlton.com/budapest)

The Ritz-Carlton Spa, Budapest is open daily from 7:00 a.m. to 10:00 p.m., and treatments are available from 9:00 a.m. to 9:00 p.m.  
For further details on our Spa and membership packages, please visit our website or contact us at [rc.budiz.guestrelations@ritzcarlton.com](mailto:rc.budiz.guestrelations@ritzcarlton.com) or at +36 1 429 5500.  
©2018 The Ritz-Carlton Hotel Company, L.L.C.



**THE RITZ-CARLTON SPA**

BUDAPEST



# FALCONERI

SUPERIOR CASHMERE



## PURE CASHMERE

FALCONERI FASHION STREET - 1052 BUDAPEST, DEÁK FERENC UTCA 19.

SHOP ONLINE AT [FALCONERI.COM](https://www.falconeri.com)



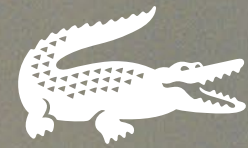


# COS



Paloma Elsesser Natasha Lyonne  
Mario Sorrenti NYC 2022 [cos.com](https://www.cos.com)

LACOSTE





UNITED COLORS  
OF BENETTON.



ZARA HOME

# OFFICE SHOES

Timberland 

LACOSTE 

UGG

REPLAY

MOON BOOT

*Buffalo*

TOMMY HILFIGER 

POLO  
RALPH LAUREN

CALVIN KLEIN

CONVERSE 

KARL  
LAGERFELD

VANS  
"OFF THE WALL"

GUESS

*SKECHERS*

[officeshoes.hu](http://officeshoes.hu)

# UGG



**NEM HAGY  
HIDEGEN.**





# BUDAPEST TRANSFORMED INTO THE REGION'S FASHION CAPITAL UNDER THE 10th BCEFW

## A régió divatfővárosává változott Budapest a 10. BCEFW alatt

A Magyar Divat & Design Ügynökség szervezésében a nagy divathetek előtt, szeptember első hetében került megrendezésre a Szépművészeti Múzeum épületében a 10. jubileumát ünneplő Budapest Central European Fashion Week. A régió központi divateseményén 24 tehetséges, egyedi látásmódot képviselő magyar, lengyel, illetve ukrán márka mutatta be 2023-as tavaszi-nyári kollekcióját, amelyre ezúttal is számos elismert nemzetközi és hazai szaktekinetly volt kíváncsi a világ minden tájáról.

The Hungarian Fashion & Design Agency's 10th jubilee Budapest Central European Fashion Week was held in the Museum of Fine Arts in the first week of September, before the big fashion weeks. 24 talented Hungarian, Polish, and Ukrainian brands that represent a unique approach presented their 2023 Spring/Summer collections at the region's central fashion event, which has attracted numerous renowned international and domestic experts from all around the globe.



# CONTENTS

## Tartalom

**30 /** Prológus *Prologue*

**32 /** Főszerkesztői levél *Editor's Letter*

**34 /** Jövősztár *Future Dictionary*

### COVER STORY

**38 /** Görög Zita

Együtt nyitni az új világ felé *Discovering the new world together*

### TOPICS

**58 /** Antoni Rita – Rab Árpád

Programozhatatlanságunk behozhatatlan előnye *The overwhelming advantage of our non-programmability*

**66 /** Zahorján Ivett

Virtuális gardróbunk végtelen gazdagsága *The endless wealth of our virtual wardrobe*

### FASHION

**72 /** The Future is Digital

### TOPICS

**86 /** Vanyovszki Mária

Öltözz a múltból a jövőbe! *Dress from the past into the future!*

**92 /** Obersovszky Gyula

A távoli jövő közelsége *The distant future is near*

### INTERVIEW

**98 /** Városi Gábor

A mindennapok endorfinja *Everyday endorphins*

### FASHION

**106 /** Connection...lost

### PORTRAITS

**120 /** Kárpáti Judit | **126 /** Kovács Vanessa | **130 /** Rémiás Szilvia | **134 /** Csalár Bence

### FASHION

**138 /** The Paris of Generation Z

### LITERATURE

**152 /** Kemény Zsófi

Szökés a Rezervátumból *Escape from the Reservation*

**156 /** Bartók Imre

Szobrok *Statues*

**160 /** Nyáry Luca

Majd legközelebb *Better luck next time*

### INTERVIEW

**164 /** Hajas László

Hajszálakból szőtt életút *A path woven from hairs*

### BEAUTY

**176 /** Hi-Tech Beauty

**186 /** Impresszum *Imprint*

**188 /** Üzletlista *Shopping list*

Spirit Hotel  
Thermal Spa  
superior



VARÁZSLAT. ÉLMÉNYEK. KÉNYEZTETÉS.

MEGÚJULT SZOBÁINK 2023-tól

+36 95 889 500 | spirithotel.hu







# PROLOGUE

## *Prológus*

Nem mondom, hogy könnyű volt egyértelmű választ adnom magamnak arra a kérdésre, milyen viszonyban állok a jövővel. Kár lenne tagadni, hogy ötvenen túl az ember többet gondol az idő szűkére, és a világban körülöttünk zajló események sem mindig segítenek abban, hogy képesek

I wouldn't say that it was easy to give myself a clear answer to the question: "What kind of relationship do I have with the future?" It would be pointless to deny that over fifty, people think more about the scarcity of time, and the events in the world around us do not always help us

legyünk egy optimista jövőképet felállítani. Mégis úgy gondolom, hogy ha a célok nem fogynak, és a vágyak nem kopnak, az olykor-olykor felbukkanó, természetes csüggedés sem törheti meg a jelen varázsát. A tenni akarás, a nyitottság és a kíváncsiság mind fontos elemei annak a kulcskarikának, ami a jövő ajtaját nyitja.

A másik, ami kétségkívül segít, az a folytonosság, a család történetének kontinuitása, például. A tény, hogy én vagyok a kapocs az apám és a fiam között, felvillanyoz és büszkévé tesz, nem mellesleg megtanít ügyesen lavírozni múlt és jövő között, hiszen teljesen eltérő módon kell gondoskodnom apaként a fiamról, mint ahogy azt teszem fiúként az apámról. Ennek a törődésnek a központi erőforrása a szeretet, a feltétel nélküli, az állandó, de minden egyéb tényező eltér és folyton változik, hiszen az egy korban élő generációk között sosem volt ekkora szociális és kulturális szakadék, mint 2022-ben. Éppen ezért nem mindegy, hogy mi az, amit magammal viszek, és mi az, amit inkább elhagyok az apámtól kapott csomagból annak érdekében, hogy a fiam emberi értékekben mért örökségét a képességeimhez mérten tökéletesíthessem. A többi összetevőt már úgyszólván az egyre gyorsuló, technológia uralta világból fogja összegyűjteni magának, de azért remélem, a lényegét sikerül majd továbbadnia az övéinek: hogy a nagybetűs embernek sosem jár le a szavatossága.

Éppen ezért nem gondoltuk, hogy a jövővel foglalkozva az lenne a megoldás, hogy megtöltjük a Future Issue-t TikTok sztárokkal és social media influenzerekkel, kizárólagosságot teremtve a Z és alfa generációnak arra hivatkozva, hogy a jövőt úgyszólván ők birtokolják. Helyette sokkal érdekesebbnek tűnt vegyesen faggatni a régi motorosokat és a fiatal tehetségeket, néhol kontrasztot mutatni, máshol párhuzamot vonni, mert – ahogyan azt már többször is bizonyítottuk – a változatosság és a sokszínűség mindig gyönyörködtet, a jó példa pedig értéket teremt, kortól függetlenül.

*Szeretettel,*  
**Csipak Péter**

to have an optimistic vision of the future either. Still, I believe that if our goals do not diminish and our desires do not fade, even the occasional natural lethargy cannot destroy the magic of the present. The will to do something, openness and curiosity are all important elements on the key ring that opens the door to the future.

Another thing that undoubtedly helps is continuity, the continuity of the family's history, for example. The fact that I am the link between my father and my son thrills me and makes me proud, not to mention that it teaches me to skillfully maneuver between the past and the future, since I have to care for my son as a father in a completely different way than I do for my father as a son. The main resource for this care is love, unconditional and constant,

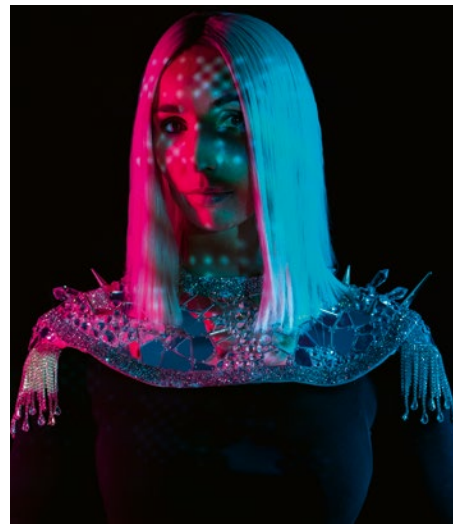


but all other factors are different and constantly changing, since there has never been as large a social and cultural gap between generations living in the same era as in 2022. That is why, in order to perfect my son's heritage of human values to the best of my ability, it makes a difference what I take with me and what I prefer to leave behind

from the package my father gave me. He will collect the other pieces from the ever-accelerating, technology-dominated world anyway, but I hope he will be able to convey the essence to his own children: man with a capital M has no expiration date.

That is why we didn't think that the way to deal with the future would be to fill the Future Issue with TikTok stars and social media influencers, creating exclusivity for Generations Z and Alpha because they own the future anyway. Instead, it seemed much more interesting to interview both old-timers and young talents, to show contrasts in some cases, and to draw parallels in others, because, as we have already proven many times, variety and diversity are always a delight, and good examples create value, regardless of age.

*With love,*  
**Péter Csipak**



# RETURN TO SENDER

*Vissza a feladónak*

Ha választhatnék, egy párhuzamos univerzumban szőke lennék, és képes lennék lélegezni a víz alatt. Minden reggel napsütésre ébrednék, az eső csak éjszakánként esne, de a hőmérséklet akkor sem menne húsz fok alá. Százszoros sebességgel tudnék olvasni, és a technológia megoldást kínálna a világ minden betegségére. Ha utópia, én így képzelem a jövőt. De mivel a párhuzamos univerzumok legfeljebb csak a virtuális térben léteznek, ahol érezni úgysem tudunk semmit, nem vágyom oda. És ha ez a virtualitás jelenti a jövőt, akkor én inkább a múltat választom.

Ha most a fejemhez vágna: nem kívánod a digitalizációt, panaszkodsz, hogy megőrülsz a telefonod nem szűnő pitytyegésétől, hogy a randiappon úgy pörgetnek tovább, mint egy selejtes terméket, hogy már nemcsak órákat, de perceket sem vagy képes várni egy válaszra, bezzeg az általa kínált kényelemről mégis képtelen lennél lemondani, én nyugodt szívvel válaszolnám, hogy nincs igazad. Gondolkodás nélkül lemondanék a technológia adta minden kényelemről, és visszaküldeném a feladónak. Mert én szerettem várni. Szerettem várni a postást, aki a leveleimet hozta. Szerettem várni a holnapot, hogy az este történt dolgokat csak a suliban, az első óra előtt tudtam elmesélni a barátnőmnek. Szerettem várni egy hetet a Dallas következő részére. Szerettem várni a karácsonyt, és nem tudni biztosan, hogy úgysem fog esni a hó. Igen, szerettem nem tudni is, nem tudni a sok mindent előre, de az internettel a boldog tudatlanság buboréka örökre kipukkadt. Kettő–null a múltnak és a meccsnek még nincs vége. Mert amíg az internet, a közösségi média és az egyéb figyelemrabló platformok leginkább csak arra jók, hogy hiányérzetet fúrjanak a tudatomba, megvilágítván egy nem létező úrt, hogy mi mindenem nincs, és milyen nem vagyok, addig a manapság régimódinak titulált nyomtatott könyvek olvasása közben valahogy mindig azt érzem, hogy mi mindenem van, és hogy pont olyannak vagyok jó, amilyen vagyok. Nálam ezzel a múlt kiütéssel győzött.

Úgyhogy, ha választhatnék, inkább nem választanék párhuzamos univerzumot magamnak. Nekem elég az egyetlen, barna önmagam, és ez az egy élet, amit ajándékba kaptam. Az átlagnál meg így is tovább bírom a víz alatt.

If I could choose, in a parallel universe I would be blonde and able to breathe underwater. I would wake up to sunshine every morning, it would only rain at night, but the temperature would never drop below twenty degrees Celsius. I would be able to read a hundred times faster, and technology would provide a solution to all the world's ills. If it's a utopia, that's how I imagine the future. But since parallel universes could only exist in virtual space, where we are unable to feel anything anyway, I don't wish to go there. And if this virtuality is the future, then I prefer the past.

If you were to accuse me now: you don't want digitalization, you keep complaining that the non-stop beeping of your phone drives you crazy, that you are swiped left on dating apps like some useless product, that you can't wait minutes let alone hours for a reply, yet you would still be unable to give up the comfort it offers, I would have no trouble saying that you are wrong. I would give up all the comforts of technology and return it to the sender without a second thought. Because I liked to wait. I loved waiting for the postman, who brought my letters. I liked to wait for tomorrow, so that I could tell my girlfriend about the things that had happened in the evening before the first class at school. I liked to wait a week for the next episode of Dallas. I loved waiting for Christmas and not knowing for sure that it wasn't going to snow. Yes, I liked not knowing, not knowing many things in advance, but with the internet, the bubble of blissful ignorance burst forever. Two-nil to the past and the game is not over yet. Because while the internet, social media and other attention-grabbing platforms are mostly only good for planting a sense of lack into my mind, highlighting a non-existent void of what I don't have and what I am not, reading print books, deemed old-fashioned nowadays, somehow always makes me feel what I do have and that I am fine just the way I am. For me, the past has won by a knockout.

So, if I could choose, I would rather not choose a parallel universe for myself. My one and only brunette self is enough for me, and this one life I was given as a gift. I can last longer underwater than average anyway.

**Reményi Diána**

Főszerkesztő *Editor-in-Chief*

**FURLA**  
SINCE 1927 ITALY



# FUTURE DICTIONARY

## Jövőszótár

Segítő kisokos a jövőbeni párhuzamos életünkhöz, ahhoz a bizonyos virtuálishoz, hogy felkészülten fogadjuk mindazt, ami előttünk áll. Enyhén divatspecifikus jövőszótár mindazoknak, akik egyelőre sötétben tapogatóznak a rengeteg idegen nyelvű és homályos értelmű kifejezésből alkotott nyelvrendszer útvesztőjében.

*A helpful guide to our parallel life in the future, to that virtual one, so that we may be prepared for whatever that lies ahead. A slightly fashion-specific glossary of the future for all those who, for now, are lost in the maze of a language system made up of many foreign terms and expressions with obscure meanings.*

### [ AR ]

hun, Az augmented reality rövidítése, jelentése: kiterjesztett valóság. Egy olyan technológia, amely a valódi világ és a virtuális tér összemosásából jön létre, vagyis a megfelelő eszköz használatával (egy mobiltelefon kamerájával vagy egy erre a célra létrehozott szemüveggel) a valós környezetünkbe virtuális elemek kerülnek vetítésre. Gyakorlati példa: ilyen volt a *Pokémon Go* játék, ahol a telefon kameráját nézve pokémonok jelennek meg előttünk az utcán – vagyis a technológia olyan dolgokkal egészíti ki vagy módosítja a valóságot, amik valójában nincsenek is ott.

eng, *Short for augmented reality.*

*This is a technology that is created by blurring the real world and virtual space, that is, by using the right device (a mobile phone camera or a pair of glasses created for this purpose), virtual elements are projected into our real environment. A practical example was the Pokémon Go game, where looking at the phone's camera Pokémon appeared in front of us in the street – in other words, this technology supplements or modifies reality with things that aren't actually there.*

### [ AVATÁR / AVATAR ]

hun, Az ember digitális másolata, egy általunk kreált karakter, amelyet a virtuális terekben használunk képviseltetve magunkat. A különböző digitális platformok (a számítógépes játékok vagy a metaver-

zum) testre szabható avatárokat kínálnak fel, hogy az arcforma, a szem, a haj és persze az öltözködés minél jobban hasonlít-hasson a felhasználó valós külsejéhez – már ha ez a cél.

eng, *A digital copy of a person, a character we create and use to represent ourselves in virtual spaces. Different digital platforms (computer games or the metaverse) offer customizable avatars, so that the shape of the face, the eyes, hair and, of course, clothing may resemble the user's real appearance as much as possible – if that is the goal.*

### [ BLOKKLÁNC / BLOCKCHAIN ]

hun, Digitális adatbázis, az információk olyan módon történő rögzítésének rendszere, amely lehetetlenné teszi a rendszer megváltoztatását, feltörését vagy átverését. Ahogyan Don és Alex Tapscott, a *Blockchain Revolution* című könyv szerzői fogalmazznak: a blokklánc a megvesztegethetetlen digitális főkönyve a gazdasági tranzakcióknak, amely nemcsak pénzügyi tranzakciók nyilvántartására programozható, de voltaképp akármire, amely értékkel rendelkezik. A rendszer teljesen transzparens, az összes résztvevő számára látható, és utólag már nem megváltoztatható.

eng, *A digital database, a system for storing information in a way that makes it impossible to change, hack or cheat the system. As Don and Alex Tapscott, authors*

*of the book Blockchain Revolution, put it: the blockchain is the incorruptible digital ledger of economic transactions that can be programmed to record not only financial transactions but virtually everything of value. The system is fully transparent, visible to all participants and cannot be altered later.*

### [ DAO ]

hun, A Decentralized Autonomous Organization rövidítése, amely egy nem központosított, önműködő vállalati szervezet. Lényege, hogy bárhol bárkit alkalmazni lehet a világon valamilyen szerződés keretében, de ezek nem egyszerű alvállalkozói, megbízási vagy munkaszerződések, hanem ún. okosszerződések. A cég működésének feltételei és keretrendszere kódokban rögzítettek, a döntéshozatal automatizált, nincs szükség dokumentációra, ügyvédre, főnökre, könyvelőre, hiszen a hatalom is decentralizált.

eng, *Short for Decentralized Autonomous Organization. In essence, anyone can be employed anywhere in the world under any kind of contract, but these are not simple subcontracts, agency or employment contracts but so-called smart contracts. The conditions and framework for operating the company are set in code, decision-making is automated, and since power is also decentralized, there is no need for documentation, lawyers, bosses, or accountants.*

### [ DECENTRALIZÁCIÓ / DECENTRALIZATION ]

hun, Központ nélküli elosztás. Egy decentralizált szervezetben a tagok együtt hoznak döntéseket. Egy decentralizált számítógépes hálózatban nincs egy olyan központi láncszem, amit kikapcsolva a hálózat leállítható lenne, vagy amelyik ön maga megszabhatná a többi számítógépnek, hogy mit csináljanak. Ez a rendszer az irányítást és a hatalmat egy elosztottabb és demokratikusabb struktúrába helyezi át.

eng, *Not centralized distribution. In a decentralized organization, members make decisions together. In a decentralized computer network, there is no central link that can be turned off to shut down the network, or one that could dictate to the other computers what to do. This system shifts control and power to a more distributed and democratic structure.*

### [ DIGITAL GOODS ]

hun, Digitális javak, vagyis bármilyen dolog, amit digitális formában vásárolunk (vagy adunk el). Ilyenek például a különböző média-, zene- és videofájlok, e-könyvek, mobilalkalmazások, online tanfolyamok stb.

eng, *Anything that we buy (or sell) in digital form. Examples include various media, music and video files, e-books, mobile applications, online courses, etc.*

### [ DIGITAL TWINS ]

hun, Digitális iker – egy valós fizikai rendszer, épület, tárgy vagy folyamat virtuális reprezentációja, milliméterpontos digitális 3D modellje. Gyakorlati célok, például rendszer-szimuláció, tesztelés, monitorozás, karbantartás és fejlesztés során az eredeti rendszer megkülönböztethetetlen digitális megfelelőjeként szolgál, vagyis pontosan az történik a képernyőn, ami a valóságban, közel valós időben, amely egy reagálási képességet is eredményez.

eng, *A virtual representation, a millimeter-scale digital 3D model of a real physical system, building, object, or process. Used for practical purposes, such as system*

*simulation, testing, monitoring, maintenance and development, it serves as an indistinguishable digital counterpart of the original system, that is, exactly the same thing happens on the screen as in reality, in near real time, resulting also in response capability.*

### [ DIGITAL WEAR ]

hun, A divatmárkák stratégiákat szőnek, hogy megtalálják helyüket a virtuális világban. A Balenciaga a „meta look” egyik úttörője, ami a 2021-es őszi kollekcióját saját videójátékán (*Afterworld: The age of tomorrow*) keresztül mutatta be. A Nike tavaly felvásárolta az RTFKT-t, a tornacipőkről ismert virtuális divatplatformot, hogy felfuttassa saját virtuálisan „hordható” termékeinek gyártását. A British Fashion Council a szokásos éves díjtadóján 2021-ben új kategóriát hozott létre a legjobb „Metaverse Design” néven, amellyel azokat a tervezőket ismeri el, akik a digitális divattervezés határait feszegetik – a metaverzumban. És persze ott van a Dolce and Gabbana első, NFT formájában megalkotott Alta Moda ruhája, ami több, mint egymillió dollárért kelt el, vagy a Philipp Plein többmillió dolláros befektetése a Decentraland felületén, ahol a tervek szerinti Plein Plazában a luxusüzlet mellett szálloda is lesz.

eng, *Fashion brands are devising strategies to find their place in the virtual world. Balenciaga is one of the pioneers of the “meta look,” presenting its Fall 2021 collection through its own video game (Afterworld: The Age of Tomorrow). Last year, Nike acquired RTFKT, a virtual fashion platform known for its sneakers, to ramp up production of its own virtually “wearable” products. The British Fashion Council created a new category for its regular annual awards in 2021 called the best “Metaverse Design” to honor designers who are pushing the boundaries of digital fashion design – in the metaverse. And of course, there is Dolce & Gabbana's first Alta Moda dress created in the form of NFT, which was sold for more than one million dollars, or Philipp Plein's multi-million-dollar investment in Decentraland, where the*

*planned Plein Plaza will have a hotel as well as a luxury store.*

### [ DRESSX ]

hun, A digitális vásárlás legnépszerűbb alkalmazása. Egy olyan multibrand platform, amely egyedi ruhadarabokból és kiegészítőkből álló virtuális gardróbót kínál. A termékek megvásárolhatók és tovább értékesíthetők NFT-ként, és bár a való életben nem viselhetjük ezeket a ruhákat, de a közösségimédia-felületeken, videohívások vagy élő bejelentkezések során villoghatunk bennünk, illetve a videójátékokban is – a saját avatárunk által viselve.

eng, *The most popular application for digital shopping. A multi-brand platform that offers a virtual wardrobe of unique garments and accessories. The products can be bought and resold as NFTs, and although we can't wear these clothes in real life, we can show them off on social media, during video calls or live check-ins, and also in video games – worn by our own avatar.*

### [ KRIPTOVALUTA / CRYPTOCURRENCY ]

hun, Olyan digitális pénz, amelynél titkosítást használnak a fizetések biztonságossága érdekében. A legismertebb kriptovaluta a bitcoin.

eng, *A digital currency that uses encryption to secure payments. The most well-known cryptocurrency is bitcoin.*

### [ METAVERZUM / METAVERSE ]

hun, A kifejezést Neal Stephenson alkotta meg 1992-ben debütált *Snow Crash* című cyberpunk regényében, és ahogyan ő akkor leírta, tulajdonképpen úgy is „valósult meg” a metaverzum, amely egy háromdimenziós virtuális tér, amelyben a felhasználók a valósághoz hasonlóan élhetik életüket, és megalkotott avatárjaikkal tudnak kapcsolatba lépni egymással.

eng, *The term was coined by Neal Stephenson in his 1992 cyberpunk novel Snow Crash, and the metaverse has actually been “realized” the same way he*

*described it at the time, a three-dimensional virtual space in which users can live their lives similar to reality, and they can interact with each other through avatars they created.*

#### [ MR ]

hun Mixed Reality, vagyis kevert valóság: magában foglalja a virtuális valóság és a kiterjesztett valóság elemeit, és lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy valós időben kommunikáljanak virtuális és valós objektumokkal. A valós környezetünket egyszerre észleljük a virtuális világgal, a határ elmosódni látszik.

eng *Mixed reality: includes elements of virtual reality and augmented reality and allows users to interact with virtual and real objects in real time. We perceive our real environment and the virtual world simultaneously, and the boundary seems to be blurring.*

#### [ NFT ]

hun Non fungible token, azaz nem helyettesíthető token – egyfajta digitális tanúsítvány, amely segít bármely adott virtuális eszköz hitelesítésében és tulajdonjogának megállapításában, és mint ahogyan azt jól értjük, csak a digitális térben létezik. Az NFT egyedi, blokkláncalapú eszköz, a tulajdonjog hozzárendelésének egyik módja, és egyre gyakrabban használják a metaverzumban.

eng *Non-fungible token – a kind of digital certificate that helps authenticate and establish ownership of any given virtual asset, and yes, it exists only in the digital space. NFT is a unique blockchain-based tool, a method of assigning ownership, and is increasingly used in the metaverse.*

#### [ SKIN ]

hun A virtuálisan létrehozott énkünk, vagyis az avatárunk kinézete. A skin nyilván a bőrre utal, de ebben az esetben az egész outfit beletartozik: a bőrszíntől kezdve az arcfórmankon át a hajunk és szemünk színéig, és persze a ruhátrunkig, attól függően, hogyan szeretnénk reprezentálni magunkat. A divatszícna persze egyből megérezte

a benne rejlő lehetőségeket: Valentino és Marc Jacobs az Animal Crossing, a Balenciaga a Fortnite, a Gucci és a Ralph Lauren a Roblox, a Louis Vuitton pedig a League of Legends számára készített virtuális kollekciókat – a fizikai termékeknél jóval olcsóbb áron kínálva a luxust, vagyis annak érzését.

eng *The appearance of our virtual self, i.e., our avatar. Aside from the obvious, in this case skin also refers to the entire outfit: from skin color through the shape of our face to the color of our hair and eyes, and of course our wardrobe, depending on how we want to represent ourselves. Of course, the fashion scene immediately felt its potential: Valentino and Marc Jacobs created virtual collections for Animal Crossing, Balenciaga for Fortnite, Gucci and Ralph Lauren for Roblox, and Louis Vuitton for League of Legends – offering the luxury, or the feeling of it, at a much lower price than physical products.*

#### [ SMART CLOTHES ]

hun Okosruhák, azaz olyan ruhadarabok, amelyeket a funkcionalitás érdekében továbbfejlesztettek a technológia segítségével. Csak egy példa a sok közül a Nadi X okos joganadrág, amely az integrált érzékelőknek köszönhetően finom rezgéssel jelzi a viselőjének, ha a jogapóz nem tökéletes.

eng *Clothes that have been improved with the help of technology for functionality. Nadi X smart yoga pants are just one example of many, which, thanks to the integrated sensors, indicate with subtle vibrations to the wearer when their yoga pose is not perfect.*

#### [ VIRTUAL TRY-ON ]

hun Végérvényesen a karantén szülte igény eredménye a virtuális próba, amellyel a legnagyobb divatházak rukkoltak elő: többek között a Chanel, a Dior, az YSL weboldalain és applikációin a kiterjesztett valóságnak köszönhetően steril módon lehet kipróbálni az olyan beauty termékeket, mint a rúzsok, alapozók, körömlakkok, szemhéjfestékek és egyéb sminktermékek.

eng *The biggest fashion houses came up with it as an answer to the demand born during the quarantine: through the websites and applications of Chanel, Dior, YSL and others, you can try out beauty products such as lipsticks, foundations, nail polishes, eye shadows and other makeup products in a sterile way thanks to augmented reality.*

#### [ VR ]

hun A Virtual Reality rövidítése, jelentése: virtuális valóság, egy számítógép által generált nem valós környezet, egy mesterséges világ, amelynek lényege, hogy a valóságtól elkülönítse a felhasználót, segítségével egy teljesen új környezetbe kerüljön, és ezt a kreált valóságot minél valóságosabbnak élje meg.

eng *Short for virtual reality, a non-real environment generated by a computer, an artificial world, the purpose of which is to separate the user from reality, to get him/her into a completely new environment, and to make this created reality as real as possible.*

#### [ WEB 3.0 ]

hun Az internet következő generációja, amelynek célja a felhasználók magasabb szintű összekapcsolása és bevonása. Itt jöhet be a képbe a metaverzum.

eng *The next generation of the internet, designed to connect and engage users on a higher level. This is where the metaverse can come into play.*

#### [ XR ]

hun Extended Reality, vagyis kibővített valóság, az összes „valóság” kifejezés kombinációja: VR, AR és MR. Minden valós és virtuális kombinált környezetre és ember-gép interakcióra utal, amely számítógépes technológia segítségével jött létre.

eng *Extended reality, a combination of all the “reality” terms: VR, AR, and MR. It refers to all real and virtual combined environments and human-machine interaction created with the help of computer technology.*

# TAKE A SLICE OF REAL PIZZA TO METAVERSE



ÜZLET KERESÉS  
STORE LOCATOR

pizzame.hu

# DISCOVERING THE NEW WORLD TOGETHER

szerező *author* Reményi Diána

fotó *photo* Udvardi Attila

*visual* Szőke Balázs

*fashion director* Kiss Márk

*stylist assistant* Csaba Erika

*smink MUA* NANA

*make up assist* Vision Makeup School

(Vollmuth Krisztian, Borbíró Gerda)

*haj hair* Szabó Reni

*Együtt nyitni  
az új világ felé*

Amikor először láttam Görög Zitát egy hazai divatlap címlapján, elállt tőle kamaszkori lélegzetem. Ma, lassan húsz évvel később, megtapasztalhattam azt is, hogy a szépsége mellett – amely nem frusztrál, egyszerűen csak gyönyörködtet – intelligens, laza és kedves is. A digitális szülői felelősség és az állandó anyai szorongás mellett többek között TikTok-videókról, a zeneipar hiányosságairól és a meztelenség következményeiről is beszélgettünk a nagyon tudatos és nagyon cool háromgyerekes anyukával.

*The first time I saw Zita Görög on the cover of a Hungarian fashion magazine, she took my teenage breath away. Today, nearly twenty years later, I could also experience that in addition to her beauty – which does not frustrate, only delights me – she is also intelligent, easygoing and kind. In addition to digital parenting and constant maternal anxiety, we also talked with the very conscious and very cool mother of three about, among other things, TikTok videos, the shortcomings of the music industry and the consequences of nudity.*

## ZITA

ruha/dress **Kissmark**  
choker **Kissmark**  
cipő/shoes **Steve Madden**

## LOTTI

body **Kissmark**  
bolero **Kissmark**  
csizma/boots **Steve Madden**  
szemüveg/glasses **Antifactory**

## MILÁN

jacket/kabát **Kissmark**  
nadrág/trousers **Kissmark**  
szemüveg/glasses **Szputnyik Shop**

**Tavaly olvastam, hogy a forgatásokat és a fotózásokat elengedted a gyerekek miatt, de ma mégis itt vagyok. Miattuk tettél kivételt?**

Miattuk is, meg mert tetszett az ötlet. A 16 órás reklám- és filmforgatások tényleg nem férnek bele, a modellkedésbe való visszatérés ötlete pedig nem sokkal a kicsi születése után merült fel, és akkor volt még rajtam plusz 6-8 kiló, amivel nem éreztem magam annyira komfortosnak. Mondjuk az sokkoló volt, amikor írtam a düsseldorfi ügynökségnek, és mondták, hogy plus size kategóriába tudnék menni 68-as derékkal. Döbbenet, hogyan torzul a világ.

**Ha visszamennénk az időben és nem lenne lehetőség modellkedni, akkor mihez kezdenél? Vagy volt olyan A terv, amit később pont a modellkedés söpört el?**

Én eredetileg musicalszínésznő szerettem volna lenni. Jelentkeztem is az Operett Színház musical szakára, amit el is kezdtem, fel is vettek, csak pont ekkor jött a tévészés is az életembe, és döntenem kellett, mert a sulit anyagilag nem tudtam volna megoldani, a modellkedésből viszont összeszedtem a tandíjrahalót. A kettő, illetve a három együtt viszont már nem ment, és az is igaz, hogy nem éreztem túl jól magam az Operettben. Ettől függetlenül sajnáltam, hogy nem csináltam végig a sulit, ezt a hiányt cipeltem is magammal húsz évig. Hogy mi lett volna, ha...

**A nagyobb gond inkább az a személyiségtorzulás, amit a fiatalokban ez okoz, mert így állandóan a tökéletességre törekednek.**

*The bigger problem is the personality distortion it causes in young people, because they are constantly striving for perfection.*

**Mi segített elengedni végül?**

Amikor olvastam Szinetár Dóra történetét, szétválását az Operett Színházzal. Érdekes az élet, hogy húsz évvel később jön egy visszaigazolás, hogy figyelj, jól döntöttél, a sors megvédett téged egy ilyen szintű traumától. Megértettem, hogy mennyivel jobb, hogy ez így alakult. Ott engem is folyton oltogattak, mert volt már egy sikeres karrier mögöttem, csak én nem kaptam mikroportot, hogy ne hallják

**Last year I read that you stopped filming and going to photo shoots because of the children, even so you are here today. Did you make an exception because of them?**

Because of them, and because I liked the idea. The 16-hour commercial and film shoots are really too much, but the idea of returning to modeling came up shortly after my youngest was born, and then I still had an extra 13–17 pounds, which didn't make me feel so comfortable. But I have to say it was a shock when I wrote to my agency in Düsseldorf, and they said that I could be in the plus size category with a 68 waist. It's astonishing how the world is becoming more and more distorted.

**If we went back in time and you couldn't become a model, what would you do? Or was there a plan A that was later swept away by modeling?**

I originally wanted to be a musical actress. I even applied to the Operetta Theater's musical class, which I started after I was accepted, but just then television came into my life, and I had to make a decision, because I couldn't afford the school financially but I saved up for the tuition fee from modeling. However, the two or rather the three together did not work, and it is also true that I did not feel very comfortable in the Operetta. Regardless, I regretted that I didn't finish school, and I carried this feeling of lack with me for twenty years. That what if...

**What helped you finally let it go?**

When I read Dóra Szinetár's story and her separation from the Operetta Theater. Life is strange, to get a confirmation twenty years later that listen, you made the right decision, fate protected you from such a trauma. I understood how much better it is that it turned out this way. I was also constantly bullied there because I had already a successful career behind me, only I didn't get a clip mic so that they wouldn't have to hear my voice, they kept calling me names, they said that "you aren't on the runway, so don't walk like a slut." Because that's how girls walk on the catwalk, right... Whatever. This education system was already finished, and then it became apparent in the arts and sports as well. Taking a person apart with abuse, because that's a good way to build them up.

**We often say that my God, if I had had as much self-awareness at 20 as at 30 or 40, how many things I would have done differently. Do you have these?**

With my experiences today? Everything! (laughs) It's such a pity that we can't go back in time to stand up for ourselves at a young age! Of course, if we went back, we would make the same mistakes, because we learned everything from these.





ruha/dress **Kissmark**  
choker **Kissmark**  
kabát/jacket **Vass Aranka Adelina**  
cipő/shoes **Steve Madden**





**ZITA**  
 overáll/bodysuit **Kissmark**  
 karkötők/bracelets **Rémiás Szilvia**  
 csizma/boots **Loewe**

**LOTTI**  
 overáll/bodysuit **Kissmark**  
 karkötők/bracelets **Rémiás Szilvia**  
 válldísz/shoulder piece **Rémiás Szilvia**

a hangom, beszélgettünk, hogy nem a kifutón vagy, ne menj úgy, mint egy ribanc. Mert a kifutón ugye úgy sétálnak a lányok... Na mindegy. Ennek az oktatási rendszernek már akkor vége volt, aztán ez ki is bukott, művészetben, sportban is. Amikor a másikat bántalmazással szanaszét szedjük, mert úgy lesz jó felépíteni.

**Sokszor mondjuk, hogy úristen, ha húszévesen úgy lettem volna tisztában magammal, ahogyan 30 vagy 40 évesen, mennyi mindent másképp csináltam volna. Neked vannak ilyenek?**

A mai eszemmel? Mindent! (nevet) Olyan kár, hogy nem tudunk visszamenni az időben, hogy fiatalon kiálljunk magunkért! Persze ha visszamennénk, ugyanezeket a hibákat követnének el, mert ezekből tanultunk meg mindent.

**Ismerve a fiatalkori bizonytalanságaidat, tudván, hogy min megy át egy kamasz, hogyan látod a lányod? A mai tiniknek lehet önmegerősítés a social media, vagy csak még nagyobb kételyt szül a hasonlítgatások soha nem szűnő feedjeiben?**

Alapvetően többféle embertípus létezik, biztos van, akit erősít, de szerintem inkább káros hatással van a fiatalokra. Ha valakinek benne van a személyiségében, hogy hasonlítgatja magát (amíg nem jut el a felismerésig, hogy ez tök felesleges), akkor teljesen mindegy, hogy ez online vagy offline történik, de tény, hogy az online térben ez egyre elkerülhetetlenebb. A nagyobb gond inkább az a személyiségtorzulás, amit a fiatalokban ez okoz, mert így állandóan a tökéletességre törekednek. A lányomnak gyönyörű bőre van, de megjelenik rajta két pötty, és máris vége van a világnak.

**Egy régebbi interjúban mesélted, hogy édesanyád nem szerette, ha mondogatják neked, hogy szép vagy, és ezáltal el sem hitted magadról. Te hogyan kezeled a gyerekeid szépségét?**

Ó, én mindig mondom, de nemcsak nekik, az osztálytársaiknak is, vagy ha az utcán látunk egy szép kislányt. Szerintem minden fiatalnak szüksége van a pozitív visszajelzésre ebben a világban, másrészt így a Lotti is helyre tudja tenni a saját szépségét. És nem kamuzok! Amikor 12 volt, már mondta, hogy mennyire szeretne modellkedni, és bár gyönyörűnek látom, felkészítettem, hogy nem biztos, hogy megnő 180 centi magasra, vagy az arányai megfelelőek lesznek. Nem szabad hiú reményeket kelteni egy gyerekben, mégis finoman kell fogalmazni, hogy az önbizalmát nehogy összetörd.

**Azt mennyire tudod kordában tartani, hogy ne a TikTok-videók által inspirálódva, csücsörítve-pózolva akarjon önértékelést növelni?**

Amikor a TikTok-őrület elkezdődött, volt egy szabályom a gyerekekkel, hogy 14 éves korukig nem tölthetnek fel videót.

**Knowing your youthful insecurities, knowing what a teenager goes through, how do you see your daughter? Can social media be self-affirmation for today's teenagers, or does it only create even more doubt in the never-ending feeds of comparisons?**

Basically, there are several types of people, I'm sure there are people who are strengthened by it, but I think it has more of a harmful effect on young people. If it is part of your personality to compare yourself (until you come to the realization that it is completely unnecessary), then it doesn't really matter if it happens online or offline, but it is true that it's increasingly inevitable in the online space. The bigger problem is the personality distortion it causes in young people, because they are constantly striving for perfection. My daughter has beautiful skin, but two spots appear and it's the end of the world.

*Megtaláltam a némító funkciót, és minden olyan tartalmat, amitől én szar nőnek, anyának éreztem magamat – és minden olyan embert, aki nem épített, de gáz lett volna kikövetnem – lenémítottam.*

*I muted all the content that made me feel like a crappy woman or mother, as well as all the people who brought me down but would have been awkward to unfollow.*

**In an earlier interview you said that your mother didn't like it when people said that you were beautiful, and because of that you didn't believe it. How do you handle your children's beauty?**

Oh, I always say it, but not only to them, their classmates too, or when we see a pretty little girl on the street. I think every young person needs positive feedback in this world, and on the other hand, it also helps Lotti to deal with her own beauty. And I'm not making it up! When she was 12, she already told me how much she wanted to be a model, and even though I think she is beautiful, I prepared her that she might not grow to be 6'4" or have the right proportions. You shouldn't give false hopes to a child, but you have to say it delicately so as not to destroy her self-confidence.





Mostanra pedig már annyira jól átlátják ennek a hátrányát, hogy nem is akarnak. Az ő érdekükben kell tudni előre gondolkodni, és látni ezeknek a hátrányait.

### És nincs az, hogy akkor kimaradnak valamiből?

Dehogynem, csak én ezekkel pont nem értek egyet. Hogy az általános iskolás gyerek azért kapjon 500 ezres készüléket, hogy ne közösiék ki. Na, nem! Akkor inkább elviszem abból az iskolából, mert ez a közeg torzítani fogja a gyereket, vagy igenis megértetem vele, hogy mi az érték. Hogy fog kialakulni a szociális érzékenysége, ha 13 évesen már Gucci táskát lóbál a kezében? Akkor mire fog vágyni 25 évesen? Hogyan fogja megtudni azt, hogy mi a pénz értéke? Azt gondolom, ha egy gyerekkel kicsi korától kezdve meg van beszélve minden apróság, még az is, amin legszívesebben csak röhögnél, azoknak a lenyomatai ott maradnak benne.

**Ahogy az ember a paradicsomot is megmossa, mielőtt salátát készít, egy készüléket is ugyanúgy be kell állítani, mielőtt a gyereked kezébe adod.**

*As you wash tomatoes before making a salad, a device must also be set up before handing it to your child.*

### Visszatérve az önbecsülésre, a meztelenség – és igen, arra a pár mozifilmjelenetre gondolok – adhat pozitív önértékelést?

Nem. Az egy olyan szakasza volt az életemnek, amikor sok negatív dolog történt velem, és úgy éreztem, hogy a testem csak egy használati tárgy, és teljesen függetlenítettem a belső és a külső értékeimet. Úgy éreztem, csak egy ruhafogas vagyok, rám adják a szebbnél szebb cuccokat, kivonulok a kifutóra, de a belső értékeimet nem látja senki, és nyilván nem is kíváncsiak rá. És akkor jött egy ilyen szerep, és úgy voltam vele, miért ne? De bizonyos kereteket soha nem léptem volna át, a prostitúció vagy a pornósztárszínészet nyilván ki volt zárva.

### Kamasz lányod és fiad is van. Kemény időszakban vagytok?

Most a legdurvább az a ciccegés és az állandó vállhúzóztatás. Amikor mondasz valamit, hogy mondjuk tedd el

### To what extent can you make it go through that posing and making a duck face inspired by TikTok videos is no way to increase her self-esteem?

When the TikTok craze started, I had a rule with the kids that they weren't allowed to upload videos until they were 14. And by now, they see the downside of this so well that they don't even want to. It is in their best interest to be able to think ahead and see the disadvantages.

### And aren't they missing out on something?

Of course, I just don't agree with that. Like when a primary schooler gets a 500,000 HUF device to not be bullied. No! Then I'd rather take her out of that school because this environment will distort the child, so I'll definitely make her understand what values are. How will she develop social sensitivity if she is walking around with a Gucci bag at 13? What will she desire at 25 then? How will she know the value of money? I think that if you discuss every little thing with a child from a young age, even the things that you would rather just laugh at, the imprints of those things will remain in her.

### Going back to self-esteem, can nudity – and yes, I mean those few movie scenes – give you high self-esteem?

No. It was a period in my life when a lot of negative things happened to me, and I felt that my body was just an object to use, and I completely disconnected my inner and outer values. I felt like a clothes hanger, they dressed me in the prettiest things, I walked out on the catwalk, but no one could see my inner values, and obviously they weren't interested either. And then a role like this came along, and I was like, why not? But I would never have crossed certain lines, prostitution or porn were obviously out of the question.

### You have a teenage daughter and a son. Are you going through a tough time?

The worst is that tsk-tsk and the constant shrugging. When you say something like put your plate away when you finish eating your sandwich, and they can't do such things without rolling their eyes when they did it without a word at the age of eight. Also, my oldest son finds it embarrassing when I kiss him. But luckily, when they need someone to talk to, they still come to me.

### In this issue, we interviewed futurologist Árpád Rab, who said that no matter how much parents complain that the children are constantly on the phone, it's just their own reflection because this is the example they give. How do you get them out of the virtual world?

This is also a matter of attention. When my son played with his friends for hours on weekends during Covid,



a tányérod, miután megetted a szendvicsed, és nem megy szemforgatás nélkül az, amiket nyolcévesen simán megcsináltak egy szó nélkül. Illetve a nagyfiamnak most már ciki, ha puszilgatom. De szerencsére amikor lelkizni kell, akkor azért jönnek.

**Ebben a lapszámban beszélgettünk Rab Árpád jövő-kutatóval, aki azt mondta, hiába panaszkodik a szülő, hogy a gyerek ki sem száll a mobiljából, ez csak a saját tükörképe, hiszen ezt a példát adja. Te hogyan emeled ki őket a virtuális világból?**

Ez is odafigyelés kérdése. Amikor a fiam a covidos időszak alatt órákat játszott hétvégén a haverokkal, mert csak ott találkoztak, ezt nem vehettem el tőle. Tök jól megtanult angolul, de ennél több pozitívuma nem volt. Viszont most már ő is felismeri, ha zombisodik. Az elején volt, hogy nehéz volt kirángatni, de mondtam neki, gyere, nézd meg magad a tükörben. Ki vannak tágulva a pupilláid, falféher vagy, olyan, mintha drogoznál! És akkor ő is mondta, hogy igen, amúgy zaklatott is vagyok, meg feszült. És akkor kimentünk, sétáltunk egy nagyot, vagy dobáltuk a labdát. Ő egyébként versenyszerűen kosarazik, és a sport már egy nagyon erős szűrő, nagyon jól tesz a gyerekeknek, hogy sulit után nem visszaül a gép elé, hanem mozog és közben egy jó közegben is van.

**Téged frusztrál a social media?**

Amikor elkezdtem használni az Instagramot, úgy öt éve, akkor nagyon frusztrált, de aztán megtaláltam a némitó funkciót, és minden olyan tartalmat, amitől én szar nőnek, anyának éreztem magamat – és minden olyan embert, aki nem épített, de gáz lett volna kikövetnem – lenémítottam.

**Ha választhatnál, hogy olyan világban maradjunk, amiben te felnőtél, vagyis amikor még nem volt mobiltelefon sem, vagy maradjon ez, mit választanál?**

Ó, egyértelműen visszamennék! A békanyálás tóhoz és a láncos hintához, amivel olyan magasra repülsz, hogy szinte átfordulsz, és még nincs letéve az EU-s kő.

**Sok felnőtt vallja azt manapság, hogy erre a világra nem vállal gyereket, és ez tudatos döntés. Te nem szoktál szorongani azon, hogy milyen világban hagyod majd itt őket, ha te már nem leszel?**

Dehogynem! És ha őszinte akarok lenni, nem tudom elítélni azokat, akik így döntenek. A kisebbik fiamat féltem a legjobban. Nagyon aggódom és nagyon frusztrál a gyerekeim jövője, ez betudható a globális felmelegedésnek, a klímaváltozásnak, az orosz–ukrán konfliktusnak és mindezek együttthatóinak, ami mind itt van és liheg a nyakunkon. Sokszor kívánom, hogy ez az aggodás csak úgy, huss, elszálljon belőlem. Hogy egy átlagos napon is aggódom, amikor felülnek a buszra és öt perc a következő falu, hogy kö-

I couldn't take it away from him because that was the only place they could meet. He learned English very well, but that was the only positive outcome. But now he also recognizes it when he becomes a zombie. At the beginning it was difficult to pull him out of it, but I told him to come and look at himself in the mirror. "Your pupils are dilated, you're so pale, you look like you are on drugs!" And then he also said that yes, he was upset and tense too. And then we went out, took a long walk, or threw the ball around. By the way, he plays basketball competitively, and sport is already a very strong filter. It is very good for children because they don't just sit in front of the computer after school but move around and spend time in a good environment.

**Ami egyes klipekben megy, az konkrétan soft pornó kategória, izléstelenség 18-as karika nélkül. És a fiatalok ezt látják.**

*What's being shown in some videos is basically soft porn, vulgarity without the R rating. And young people see this.*

**Are you frustrated by social media?**

When I first started using Instagram, about five years ago, it frustrated me a lot, but then I found the mute function and I muted all the content that made me feel like a crappy woman or mother, as well as all the people who brought me down but would have been awkward to unfollow.

**If you could choose to stay in the world you grew up in, that is, when there were no cell phones, or to stay in this one, what would you choose?**

Oh, I would definitely go back! To the pond with the water silk and the chain swing that sends you flying so high you almost topple over, and the EU regulations haven't been set yet.

**Nowadays many adults say that they will not have children in this world, and this is a conscious decision. Do you ever get anxious about the kind of world you'll leave them in when you're gone?**

veti-e valaki a Lottit, vagy beérnek-e időben. Miközben én egy tök laza anyuka vagyok!

**Nem beszélve az online térről, amit ők biztonságosnak gondolnak, miközben nem az, és ahol már jóval nehezebb vigyázni rájuk.**

Muszáj jó digitális szülőnek lenni. Egyrészt a telefonon vannak biztonsági beállítások, amiket be lehet állítani. Ugyanúgy, ahogy az ember a paradicsomot is megmossa, mielőtt salátát készít, egy készüléket is ugyanúgy be kell állítani, mielőtt a gyereked kezébe adod. Ahogyan nem engedted ki egyedül az utcára, amíg nincs tisztában a közlekedés szabályaival, úgy nem engedted szabadjára őt az online térben sem, hogy ne ismertetné meg annak veszélyeivel. Ehhez persze magas fokú bizalomépítés kell kicsi kortól kezdve. Nem hanyagolhatod el érzelmileg a gyerekedet, mert utána nem tudod megvédeni ezektől, és ő sem magát. Ha az ember felelősséget vállal egy gyermekért, az nem abban merül ki, hogy enni ad neki, megfürdeti és iskolába járattja. A folyamatos érzelmi és bizalmi gondoskodás a legfontosabb. Szerintem, ha ez nincs meg, nagyon könnyű lépni csalni őket, online és offline térben egyaránt.

**A gondoskodás jó esetben szülői ösztön, de mennyire nehéz képben lenni egy olyan világban, ami a gyerekeknek sokkal természetesebb, merthogy ők már ebben szocializálódtak?**

Szülőként folyamatosan ellenőrizni kell ezeket a tartalmakat. A lányomnál úgy kezdődött ez a TikTok-os dolog, hogy nagyon szeret táncolni, jár is rendszeresen, és amikor láttam, hogy az ottani videók többségének nem sok köze van a táncművészethez, akkor elmagyaráztam neki, hogy ezek a tartalmak nem építenek. Azonkívül, hogy hasonlítgatja magát, hogy a másoknak miért van már cicije, miért tökéletes a bőre és sorolhatnám a többi. Szóval figyelni kell ezeket a tartalmakat, és ha az ember óvatosan közeledik hozzájuk, nem egyből letorkolással, hanem érdeklődéssel közelítve – hol találtad ezt a mintát a körmödre, hogyan festetted ezt a cica szemet, ma miért inkább bő gatyát veszel fel stb. –, akkor előbb-utóbb be fog vonni a kis online terébe. Egyébként a TikTokon van egy csomó vicces videó is, amin meg közösen lehet nevetni.

**Manapság már a randik is online, chaten alakulnak, ez a periódus már elkezdődött?**

Nálunk az a szabály, hogy ha egy fiú elhívja őt randizni, akkor annak be kell kopognia az ajtónkon. Nincs olyan, hogy ők megbeszélnek telefonon, hogy majd hol taliznak. Gyere haver, kopogjál be, és kérd el a lányt, mert az a fiú, aki ezt meg meri tenni, az érdemes erre. Aki nem jön el, az ne is keresse. Ha az online térben ír rá valaki a Lottira, akkor is elmondja, megbeszéljük, és már maguktól érzékelik, ha valami túl gyorsan halad. Mert sokkal gyorsabban halad minden, és ezt

Of course I do! And to be honest, I can't judge those who make this decision. I am most afraid for my younger son. I am very worried and very frustrated about my children's future because of the global warming, climate change, the Russian-Ukrainian conflict and all the consequences of these, which are all here and breathing down our necks.

I often wish that this worry would just, swoosh, go away. I worry even on a normal day, when they get on the bus and the next village is only five minutes away, I worry about whether someone is following Lotti or whether they will arrive on time. Even though I'm a really easy-going mom!

**Not to mention the online space, which they consider safe when it is not, and where it is much more difficult to watch out for them.**

You need to be a good digital parent. On the one hand, phones have security settings that you can adjust. Just as you wash tomatoes before making a salad, a device must also be set up before handing it to your child. Just as you don't let them out on the street alone until they know the rules, you also don't let them loose in the online space without ensuring they know about its dangers. Of course, this requires building a lot of trust from a young age. You can't neglect your children emotionally because then you can't protect them from these, and they can't protect themselves either. Taking responsibility for a child is not limited to feeding them, bathing them and sending them to school. Constant emotional care and trust are the most important. I think that if you have that, it will be very difficult to trick them, both online and offline.

**Caring for a child is usually a parental instinct, but how difficult is it to be in the picture in a world that is much more natural for the children because they grew up in it?**

As a parent, you must constantly monitor this content. With my daughter, this whole TikTok thing started because she really likes dancing, she attends dance classes regularly, and when I saw that most of the videos had little to do with the art of dancing, I explained to her that this content doesn't give her anything apart from the fact that she keeps comparing herself, like why the other girl has breasts already or perfect skin and I could go on. So you have to pay attention to this content, and if you approach it cautiously, without snapping at her immediately, but showing interest instead – like where did you find this pattern for your nails, how did you paint these cat eyes, why do you prefer to wear baggy pants today, etc. – then sooner or later she will involve you in her little online world. Anyway, there are a lot of funny videos on TikTok that you can laugh at together.



csizma/boots Vetements  
digitális ruha/digital mini  
racer dress Cooltrade (DressX)



**LOTTI**  
póló/t-shirt **Philipp Plein**  
top **Bershka**  
szoknya/skirt **Twinsset**  
csizma/boots **Versace**  
nyaklánc/necklace **Szputnyik Shop**

**MILÁN**  
szemüveg/glasses **Antifactory**  
overáll/bodysuit **Kissmark**  
dzseki/jacket **Jancsó Péter**  
nadrág/trousers **Jancsó Péter**

**ZITA**  
ruha/dréss **Rick Owens (Heaven Budapest)**  
cipő/shoes **Saint Laurent**  
kesztyű/gloves **Kissmark**

főleg a másik oldalon érzékelem, a fiamnál, mert az az igazság, hogy inkább az a durva, hogy a csajok hova jutottak.

**Nem fogok soha egyik oldalra sem állni, mert semmi értelme, de ezt egyébként elég sok helyről hallom mostanában...**

És tudod mi a legdurvább? Hogy néha belegondolok, hogy ebben része lehet annak, hogy én levetkőztem? Hogy hatással lehetett arra, hogy a csajok jobban meg merjék mutatni magukat? Csak tudod, mindennek van egy helye. Van egy lefóliázott magazin, van egy film, ami inkább művészi tartalom, nem pornográfia... De akkor hol csúsztak el ennyire a határok, hol mosódtak össze? Én ezekért leginkább a videóklipeket hibáztatom, amikért nagy részben a zeneipar erkölcsi gátjainak a hiánya a felelős, merthogy azon edukálódik a legtöbb fiatal, hiszen mindenki számára elérhető. Pedig ami egyes klipekben megy, az konkrétan soft

**Nagyon aggódom és nagyon frusztrál a gyerekeim jövője, miközben én egy tök laza anyuka vagyok!**

*I am very worried and very frustrated about my children's future even though I'm a really easygoing mom!*

pornó kategória, izléstelenség 18-as karika nélkül. És a fiatalok ezt látják, megspékelve azzal, hogy a tervezői darabok, amiket az előadók viselnek, már a Zarában is elérhetőek, csak gagyi változatban, így a 16 éves tini is beöltözhet Nicki Minajnak. Pedig régen milyen szép videóklipek voltak!

**Jól és tudatosan nevelitek a gyerekeket, ebben teljes az összhang a pároddal?**

Nem mindenben értünk egyet, nálunk is megvannak az állandó csörték, de alapvetően az erkölcsi normák ugyanazok. A Zsolt sokkal szigorúbb például a gépezést tekintve.

**Ő a rossz zsarú?**

Igen, abszolút! Mivel ő élsportoló volt, szigorú napirendje van, amiből nem enged. Ebből voltak az összecsiszoló-dás alatt konfliktusaink, de aztán enyhültek, mert szépen adja elő ezeket a Zsolti, de szigorúan, és valóban elég szét-szórt család lennénk nélküle. Úgyhogy a rendszert ő hozza az életünkbe, én az abszolút érzelmi felelős vagyok. ●

**Nowadays, dates are also made online and through chat, has this period already started?**

Our rule is that if a boy asks her out, he has to knock on our door. They don't just decide on the phone where they would hang out. Come on buddy, knock on the door, and ask her out, because a boy who dares to do that is worth it. If he doesn't come, then he shouldn't ask her out. If someone writes to Lotti in the online space, she also tells me about it and we discuss it, and now they can sense it if something is moving too fast. Because everything is moving much faster, and I feel this especially on the other side, with my son. The truth is that the way girls are now is much more shocking.

**I will never take sides because it makes no sense, but I have heard that a lot lately...**

And do you know what the worst part is? That I sometimes think that me taking my clothes off could have played a role in this? That I could have influenced the girls to dare to show themselves more. But you know, everything has its place. There is a magazine wrapped in foil, there is a film that is more art than pornography... But then when did the boundaries change so much, when did they get so blurry? I mostly blame music videos for this, for which the music industry's lack of moral barriers is largely responsible, because most young people learn from those, since they are available to everyone. Because what's being shown in some videos is basically soft porn, vulgarity without the R rating. And young people see this with the extra benefit that the designer pieces worn by the performers are available at Zara, only in crappy versions, so even a 16-year-old can dress up as Nicki Minaj. How beautiful video clips there used to be though!

**You raise your children well and consciously, are you in complete harmony with your partner?**

We don't agree on everything, we have our constant quarrels too, but our basic moral standards are the same. Zsolt is much stricter about computer time for example.

**Is he the bad cop?**

Yes, absolutely! Since he was a professional athlete, he has a strict schedule, from which he does not budge. We had conflicts about this when we were getting to know each other, but then they became milder, because Zsolti presents these beautifully but strictly, and we would really be a heedless family without him. So he brings the system into our lives, and I am responsible for our emotional wellbeing. ●



*Massimo Dutti*



*Massimo Dutti*

# THE OVERWHELMING ADVANTAGE OF OUR NON-PROGRAMMABILITY

## Programozhatatlanságunk behozhatatlan előnye

—  
szerző *author* Antoni Rita

Az elmúlt száz évben robbanásszerű technológiai változás ment végbe, mely az internet lakossági elterjedésével még nagyobb, korábban elképzelhetetlen sebességre kapcsolt. Sokakban ez óhatatlanul is aggodalmakat vált ki: attól tartanak, nem fognak tudni boldogulni az új viszonyok között. Mennyire jogosak ezek a félelmek? Beszélgetőtársunk Rab Árpád jövőkutató, trendkutató, a digitális kultúra szakértője.

*The last hundred years have seen an explosive technological change, which, with the mass spread of the internet, has switched to even higher, previously unimaginable speeds. This inevitably raises concerns for some: they fear that they will not be able to handle the new conditions. How justified are these fears? We talked with Árpád Rab, futurologist, trend researcher, and expert in digital culture.*

A jövőkutató, mint tudományterület, milyen módszerekkel dolgozik, és az előrejelzéseknek mekkora a „sikeraránya”? Beváltak a 20–30 évvel ezelőtti előrejelzések napjainkra nézve?

A jövőkutatósnak megvannak a maga letisztult módszerei, például statisztikai előrejelzések alapján trendvonalak felvázolása. Fontos látni, hogy nem arról van szó, hogy egyetlen fix, elkerülhetetlen jövő létezne, és azt mi megjósoljuk. Ehelyett különböző lehetséges forgatókönyvek vannak, melyek szerint különböző lehetséges irányokba

What methods does futurology as a field of science use, and what is the “success rate” of predictions? Have the predictions made 20-30 years ago come true?

Futurology has its own settled methods, such as drawing up trend lines based on statistical forecasts. It is important to understand that there is no single fixed, inevitable future that we can predict. Instead, there are different possible scenarios according to which the world can move in different possible directions. The most exciting part of futurology is precisely creating the future, for

haladhat a világ. A jövő kutatásnak éppen a legizgalmasabb része a jövő alkotása, például annak meghatározása, hogy miként kell fejleszteni a mesterséges intelligenciát ahhoz, hogy a társadalom szempontjából jól működjön.

Húsz éve dolgozom ezen a területen és úgy látom, hogy a trendkutatás alapvetően működik. Húsz évvel ezelőtt előrejeleztük, hogy az emberek az interneten keresztül fognak kommunikálni és megbízni egymásban, és azt is láttuk, hogy a világhálónak megvan a manipulációs képessége is, tehát egyszerre fogja erősíteni és gyengíteni a társadalmat. Tudtuk, hogy akadnak majd, akik üzleti lehetőséget fognak látni benne, mások pedig az erős szabályozásáért fognak lobbizni, hogy megvédjék a társadalmat. Gyakran előfordul, hogy ugyanaz az eredmény egyeseknek lehetőség, másnak pedig kockázat.

#### **A jövőben mi lesz a lényeges: a technológia vagy az ember?**

Az emberiség az elmúlt 150 évben a technológiai evolúciót választotta: életminőség-javító gépeket kezdünk gyártani, és egyre jobban bevontuk ezeket az életünkbe. A gépek nem fogják átvenni az uralmat, a gépeknek ugyanis nincs saját akarata. A mesterséges intelligencia nem akar semmit ugyanúgy, ahogy nem akar a kalapács sem. Céljuk, elképzelésük, akarata csak az embereknek van, és ez így is fog maradni.

#### **De az akaratot nem lehet befolyásolni a technika segítségével? Lehet-e bármi alapja az olyan összeesküvés-elméleteknek, miszerint egyszer majd belénk ültetett chip segítségével fognak manipulálni minket?**

Amikor egy új technológiáról beszélünk, mindig fel kell tenni a kérdést: mit old meg? Az emberek manipulációjára már régóta létezik egy sokkal egyszerűbb és olcsóbb módszer: a reklám. Ez mára odáig fejlődött, hogy néhány lájkból meg tudja határozni a mesterséges intelligencia, hogy mi az, amit nagy valószínűséggel meg fogunk vásárolni. Gyógyítási céllal már régóta használ az emberiség gépeket, például művégtagokat vagy pacemakert. A Japánban kifejlesztett robotláb az idősek mobilitását segíti. Chip beültetésének Parkinson-kór esetén lenne értelme, mert kijavítaná az agyban összekeveredő elektromos jeleket, és így csökkennének a beteg tünetei. A kiborgizáció tehát rövid távon a gyógyításról fog szólni. Hosszú távon már csak azért sem kell túl sokat beleképzelnünk, mert (azzal ellentétben, amit a filmekben láthatunk) a mesterséges intelligenciák nem kompatibilisek egymással, nem alkotnak összefüggő rendszert.

**A közelmúltban bejárta a világot a hír, hogy egy mesterséges intelligencia által generált kép nyert meg egy művészeti versenyt. Ön szerint jogos volt emiatt a felháborodás?**

**example, determining how artificial intelligence should be developed in order to function well for society.**

**I have been working in this field for twenty years and I believe that trend research basically works. Twenty years ago, we predicted that people would interact and trust each other through the internet, and we also saw that the web can also be used for manipulation, so it would simultaneously strengthen and weaken society. We knew there would be some who would see it as a business opportunity, while others would lobby for strong regulation to protect society. It often happens that the same result is an opportunity for some and a risk for others.**

#### **What will be important in the future: technology or people?**

Over the past 150 years, humanity has chosen technological evolution: we have begun to manufacture machines that improve our quality of life, and we have increasingly incorporated them into our lives. Machines will not take over the world, because machines have no will of their own. Artificial intelligence doesn't want anything just like a hammer doesn't want anything. Only people have goals, ideas, and wills, and this will not change.

#### **But can't our will be influenced with the help of technology? Can there be any basis for conspiracy theories like one day we will be manipulated with the help of chips implanted in us?**

When we talk about new technologies, we always have to ask the question: what do they solve? A much simpler and cheaper way to manipulate people has existed for a long time: advertising. This has now evolved to the point where artificial intelligence can determine from a few likes what we are most likely to buy.

Humanity has been using machines for healing purposes for a long time, for example artificial limbs or pacemakers. A robotic leg developed in Japan helps elderly people with mobility. Implanting a chip would make sense with Parkinson's disease because it would correct the mixed electrical signals in the brain, thus reducing the patient's symptoms. In the short term, cyborgization will therefore be about healing. In the long run, we shouldn't let our imagination run wild, because (contrary to what we see in the movies) artificial intelligences are not compatible with each other, they do not make up a coherent system.

#### **Recently, the news that an image generated by artificial intelligence won an art competition spread around the world. Do you think the outrage was justified?**

Digitalization has a very powerful ability, namely to hold up a mirror and ask us what exactly it is that we want to achieve. For example, when distance education came into focus, we asked questions about the exact purpose of

A digitalizációnak van egy nagyon erős képessége, mégpedig az, hogy elénk tart egy tükröt, és megkérdezi, hogy pontosan mi az, amit szeretnénk elérni. Például amikor a távoktatás megjelent, felvetődött a kérdés, hogy pontosan mi az oktatás célja: az, hogy a gyerekek ne legyenek otthon, amíg a szülők dolgoznak, vagy az, hogy fejlesszük a kreativitásukat és a szociális készségeiket. Ugyanúgy vetül fel a kérdés ebben az esetben is: mi a művészet, és mi benne a fontos számunkra? Ha azt válaszoljuk, hogy a művész alkotókedve, kreativitása és a műalkotással átadott üzenete, akkor tulajdonképpen mindegy, hogy az alkotás hagyományos ecsettel, vagy mesterséges intelligencia által vezérelt ecsettel készült-e el. Az, hogy az alkotás milyen hatást kelt a befogadóban, milyen érzéseket, gondolatokat vagy emlékeket ébreszt fel benne, szintén nem azonos, hogy milyen módszerrel készült.

Látnunk kell, hogy a gépek értékeket sosem fognak tudni leprogramozni. Érzéseik csak az embernek vannak, és csak az ember képes irracionálisra. A gép csak szimulálni tudja, hogy véletlenszerűen viselkedik, de valójában akkor is a beletáplált program szerint működik.

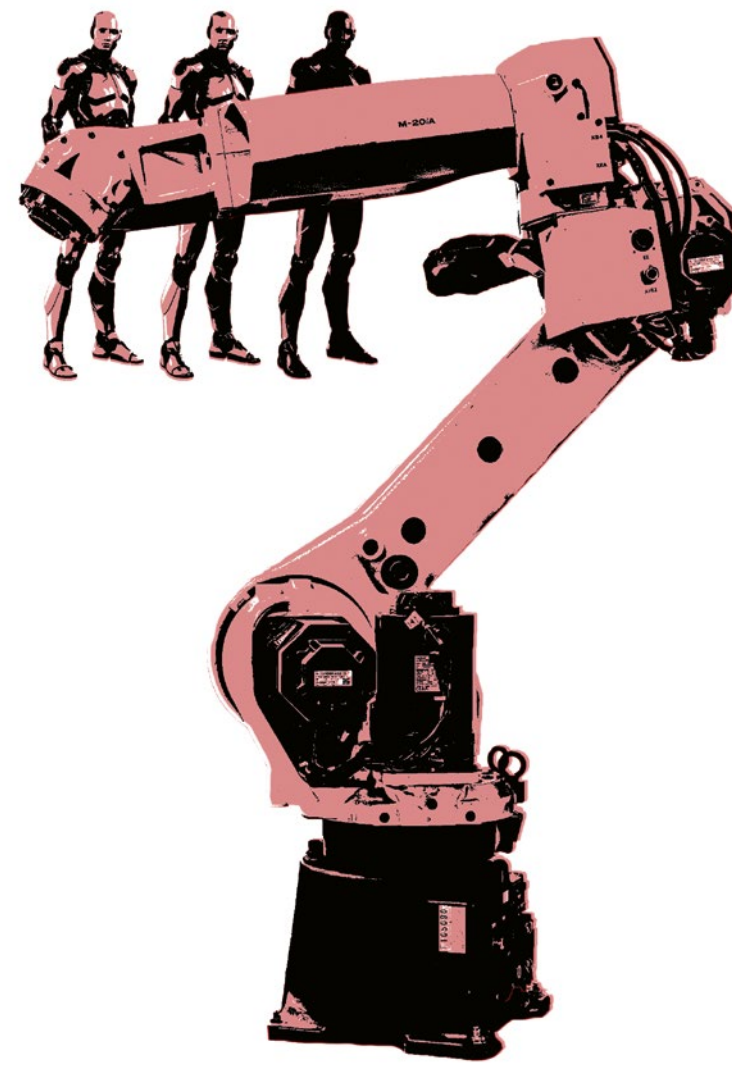
#### **Ennek fényében mennyire kell attól tartani, hogy (ismét egy közhellyé vált aggodalom) a robotok elveszik a munkánkat? Megtörténhet-e a jövőben, hogy feleslegessé válok, mert a mesterséges intelligencia nálam jobban megírja a cikkeimet?**

Nem attól félünk, hogy a gépek elveszik a munkánkat, hanem attól, hogy elveszik a pénzünket. A kérdés az, hogy ha mesterséges intelligencia segítségével a korábban befektetett idő töredéke alatt írunk meg egy cikket, akkor azonos díjazás jár-e. A válasz: igen, mert hiába elég diktálni gépelés helyett, a gépet továbbra is az újságíróknak kell irányítani. A mesterséges intelligencia nem akar írni, nincsenek az írással céljai, nem akar üzenetet átvenni.

Tény, hogy minél könnyebben algoritmizálható egy munka, annál könnyebben tűnhet úgy, hogy az embert ki lehet cserélni számítógépre. Ez tudatosságnövelésre kényszerít minket. Mostantól nem az a cél, hogy a mechanikus munkát fegyelmellett elvégezzük, hanem az, hogy kreatívak legyünk és tudjuk a folyamatot irányítani, például meg tudjuk mondani a számítógépnek, hogy mit csináljon és mit ne. A tudatosság, a fejlődés nehéz és fárasztó, a többség nem szereti, így versenyelőnybe kerülnek azok, akik rászánják magukat. A tudatosságnövelés viszont csak jó oktatási rendszerrel és jó kulturális háttérrel lehetséges.

#### **Hogyan tudja egy szülő felkészíteni a gyermekét a bizonytalan jövőre?**

Leginkább úgy, hogy ne azt sugallja számára, hogy a jövő bizonytalan és félelmetes. Adjon neki egy pozitív üzenetet, egy víziót, egy ügyet, amiben hihet – mert a jövő olyan is lesz, amilyennek mi megálmodjuk, dolgozhatunk



education: to keep children away from home while parents work, or to develop their creativity and social skills. The same question arises in this case as well: what is art and what is important for us in it? If our answer is that it is the artist's inspiration, creativity and the message the piece conveys, then it doesn't really matter whether it was created with a traditional brush, or a brush controlled by artificial intelligence. The effect the work has on the recipient, the feelings, thoughts or memories it evokes, also do not depend on the method used.

We have to understand that machines will never be able to program values. Only humans have emotions, and only humans are capable of irrationality. Machines can only simulate random behavior, but in reality they still work according to their programming.

**In light of this, how much should we fear that (again, a common concern) robots will take our jobs? Could it happen in the future that I become redundant because artificial intelligence can write my articles better than I do?**



azért, hogy olyan legyen. Ha a háborúk kitöréseit nem is tudjuk megjósolni, a jövő munkaerőpiaci értékeit azért elég jól látjuk.

#### **Ki fog tudni boldogulni a jövő munkaerőpiacán?**

Iparágtól függ, de ha a trendeket nézzük, megállapíthatjuk, hogy az, amit korábban tudásnak tartottunk, már nem biztos, hogy annak számít. Például a fordítást, az útbaigazítást, az információ megkeresését ma már elvégzi helyettünk a telefonunk. Előtérbe kerülnek azok a képességek és tulajdonságok, amelyeket régen nem kapcsolunk a piacképes tudáshoz, például az intuíció, az odafigyelés, az emberiség, a környezetvédelem.

Minden korszakban van egy kihívás az emberiség előtt. A háború utáni nemzedéknek az volt, hogy felépítse a romokat. Az utána következők számára az volt a cél, hogy jussunk el a jóléthez. A mostani korszaknak pedig az a feladata, hogy optimalizáljunk, mert nagyon pazarló módon jutottunk el a gazdagsághoz. Ennek megfelelően a fiatalok már másképp állnak a magántulajdonhoz: például nem olyan fontos számukra a saját autó, csak az, hogy ha el akarnak jutni valahova, akkor legyen ott egy. Elképzelhető, hogy a jövőben lesznek olyan munkahelyek, ahol nem pénzt adnak fizetesképpen, hanem például céges lakhatást.

#### **Sok szülő aggódik amiatt, hogy a gyereke szerinte telefonfüggő és folyton csak tiktokozik, nem érdekli sem-**

We are not afraid that machines will take our jobs, but that they will take our money. The question is whether we should receive the same remuneration if we use artificial intelligence to write an article in a fraction of the time it previously took. The answer is yes, because even though it is enough to dictate instead of typing, the machine must still be controlled by the journalist. Artificial intelligence does not want to write, it has no goals with writing, it does not want to convey a message.

It is a fact that the easier a job can be algorithmized, the easier it seems to replace humans with computers. This forces us to increase our awareness. From now on, the goal is not to do mechanical work in a disciplined manner, but to be creative and to be able to control the process, for example by telling the computer what to do and what not to do. Awareness and development are difficult and tiring, the majority does not like it, so those who bring themselves to do it gain a competitive advantage. On the other hand, increasing awareness is only possible with a good education system and a good cultural background.

#### **How can parents prepare their children for an uncertain future?**

Most of all, without suggesting that the future is uncertain and frightening. Kids should be given a positive message, a vision, a cause to believe in – because the future will also be what we dream it to be, we can work to make it so. Even if we cannot predict wars, we can see the future values of the labor market quite well.

#### **Who will be able to prosper in the labor market of the future?**

It depends on the industry, but if we look at the trends, we can see that what used to be considered knowledge may no longer be. For example, now our phones translate, give directions, and look up information instead of us. Skills and qualities that we previously did not associate with marketable knowledge are coming into focus, such as intuition, attentiveness, empathy and environmental protection.

Every era has a challenge for humanity. The post-war generation had to rebuild the ruins. Those who followed aimed at achieving prosperity. And the task of the current era is to optimize because we have achieved wealth in a very wasteful way. Accordingly, young people already have a different attitude to private property: for example, owning a car is not so important to them, only having one available if they want to get somewhere. It is possible that in the future there will be workplaces that will not give money as a payment, but, for example, company housing.

#### **Many parents are worried that their child is addicted to their phone and is constantly on TikTok, not interested**

#### **mi egyéb. Valóban káros-e ez a gyerek későbbi életére nézve, és ha igen, mit tehet ellene a szülő?**

Az „ezek a fiatalok milyen felelőtlenek” sirám minden korszakban megjelenik, de sosem bizonyul hosszú távon igaznak. Ahogy az egykori hippik is megkomolyodtak, ugyanúgy a mostani fiatalok is meg fognak, amikor egy önálló életvitelt kell majd fenntartaniuk. A túlzott telefonhasználatra egyébként inkább a szülőknek kellene odafigyelniük: a felmérések szerint ugyanis a 30–39 éves korosztály telefonozik a legtöbbet. Ők ebben szocializálódtak, és mivel felnőttek, már nem szól rájuk senki. A gyerekeket leghatékonyabban a példamutatáson keresztül lehet nevelni – az nem egy jó üzenet, ha azt látják, hogy a szüleik sem beszélgetnek egymással, hanem egyfolytában a telefonjukat nyomkodják. Az értékeket leginkább példamutatóssal lehet átadni.

#### **Mit várhatunk a jövőtől az emberi jogok alakulása terén? Meddig fog tartani a jelenlegi visszafordulás?**

Minden trendben észlelhetők időnként visszaesések, ellenhatások, de alapvetően egy együttműködőbb társadalom felé haladunk. A technológiát is ennek megfelelően fejlesztjük. Lehet, hogy az utcán tartunk az idegenektől, de az applikációk révén gond nélkül beszállunk egy idegen autójába, kivesszük a lakását, vagy kölcsönadjuk neki a fűnyírónkat. Egyre többen leszünk, és sokan ettől az egyéniségük feladását féltik, de alapvetően csak az a cél, hogy az egyéniségünket ne egymás kárára éljük ki. Például, ha arra vágyom, hogy 130 km/h-val száguldozzak, azt a városban nem tehetem meg, de a virtuális térben igen.

#### **Alkalmas lehet-e a nem kívánatos késztetések kielégése a metavilág?**

A metavilágnak az a lényege, hogy amit ott létrehozok, az a kilépés után is megmarad. Az egész Földet behálózó metavilág nem fog létrejönni, mert ahhoz ötször annyi energia kellene, mint amennyivel a Föld most rendelkezik. Nem is erre van szüksége az emberiségnek – hanem arra, hogy a természet maradjon élhető. De egyelőre nincs is erre igény, mert a metavilág nem nyújt újat az internet vagy a számítógépes játékok lehetőségeihez képest. A jövőben specializált metaverzumok várhatók: mi már tíz éve fejlesztettünk egyet pszichológiai konzultációk céljából, amit a nem szívesen kimozduló, és az emberekben nehezen megbízó kliensek örömmel fogadtak. A metaverzum tanulási környezetnek is ideális, például katasztrófavédelmi helyzetek szimulálásához, vagy műtétek veszélytelen gyakorlásához. Hosszú távon fontos lesz odafigyelni a metaverzumra a szabályozás és az emberi jogok szempontjából, ugyanis, ha a metaverzumban megvernek, vagy szexuális abúzus ér, hiába lépek ki, a károkozás megmarad. Nem szabad szem elől téveszteni, hogy nincs külön fizikai és digitális énünk: csak egy énünk van. ●

#### **in anything else. Is this really harmful for the child's future life, and if so, what can parents do about it?**

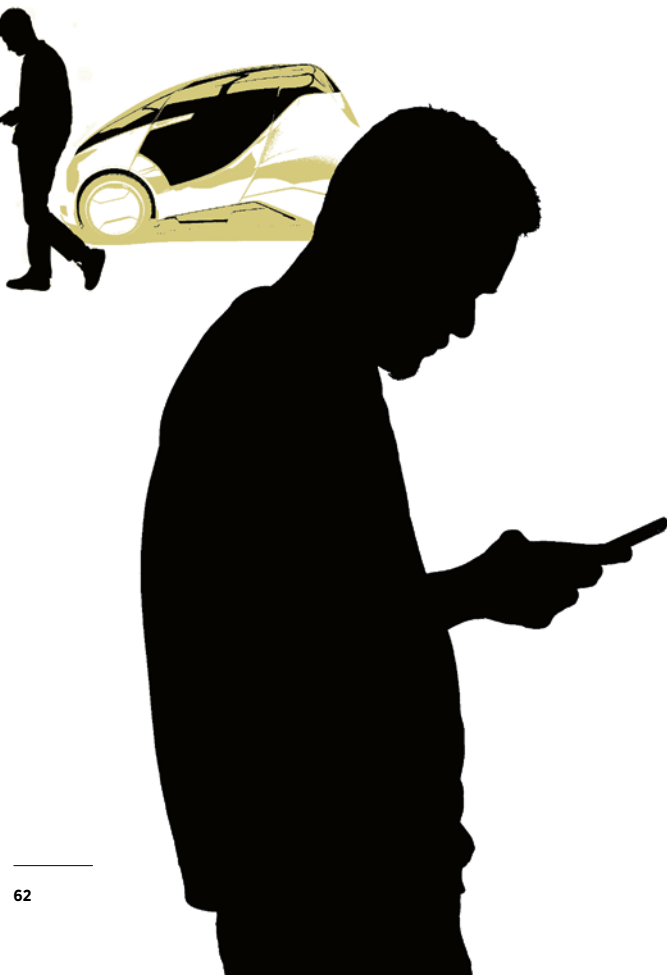
The “how irresponsible these young people are” lament appears in every era, but never proves to be true in the long run. Just as former hippies settled down, so will today's young people when they have to maintain an independent way of life. In fact, it is the parents who should pay more attention to excessive phone use: according to surveys, the 30–39 age group uses their phone the most. They have grown up with this, and now that they are adults, no one tells them off anymore. Children can be educated most effectively by example – it is not a good message if they see that their parents don't even talk to each other, but are constantly on their phones. Values can best be conveyed by example.

#### **What can we expect from the future in terms of human rights? How long will the current regression last?**

From time to time, setbacks and counter-effects happen in every trend, but basically we are moving towards a more cooperative society. We also develop the technology accordingly. We may be wary of strangers on the street, but apps make it easy to get into a stranger's car, rent out their apartment, or lend them our lawnmower. There will be more and more of us, and many people are afraid that this would mean giving up their individuality, but basically the goal is not to be individual at the expense of each other. For example, if I want to race at 130 km/h, I can't do that in the city, but I can in a virtual space.

#### **Can the metaverse be suitable for experiencing undesirable urges?**

The essence of the metaverse is that what you create there stays there even after exiting. A metaverse encompassing the entire world will not be created, because it would require five times as much energy as the planet has now. This is also not what humanity needs – it needs nature to remain livable. But for now, there is no need for this, because the metaverse does not offer anything new compared to the possibilities of the internet or computer games. We can expect specialized metaverses in the future: we developed one ten years ago for the purpose of psychological consultations, which was welcomed by clients who are reluctant to go out and have difficulty trusting people. The metaverse is also an ideal learning environment, for example to simulate disaster management situations or to practice surgeries safely. In the long term, it will be important to pay attention to the metaverse in terms of regulations and human rights, because if you are beaten or sexually abused in the metaverse, even if you exit, the damage will remain. We must remember that we do not have two separate selves, a physical and a digital one: we have only one self. ●



## A BEFEKTETÉS NEM KIVÁLTSÁG.

**AZ ERSTE FUTURE BEFEKTETÉSI PROGRAMBAN MÁR AKÁR HAVI PÁR EZER FORINTTAL BEFEKTETHETSZ.**

### **Ki fektethet be?**

Bárki. Így ha fontos az anyagi biztonságod, vagy a terveid eléréséhez pénzre van szükséged, vagy profitálni szeretnél a világot átformáló trendekből, akkor mindenképp olvasd tovább!

### **Milyen csomagok közül választhatsz?**

Erste szakértők által összeállított tematikus befektetési termékeket tartalmazó csomagokba fektethetsz be. Figyelmet fordítottunk arra, hogy mindenki megtalálja a neki megfelelőt. Az Erste Future oldalán nézd meg csomagjainkat!

### **További kérdésed lenne?**

Olvass tovább az Erste Future oldalán, vagy gyere el a bankfiókunkba, ahol segítünk a jövő piacaira lépni!

# ERSTE



## BEFEKTETÉSI PROGRAM

**Vágj bele még ma!**

**Keresd fel a [future.ersteinvestment.hu](https://future.ersteinvestment.hu)-t!**

# THE ENDLESS WEALTH OF OUR VIRTUAL WARDROBE

## Virtuális gardróbunk végtelen gazdagsága

szerező *author* **Zahorján Ivett**  
fotók *photos* ©**ARe**

Átalakulásban vagyunk. Változik körülöttünk a világ és változik az is, ahogyan a világot érzékeljük. A technológia fejlődésével a korábban 2D-ben tapasztalt, képernyőn át érkező információ kilép keretei közül, hogy immár 3D-ben mutassa magát. Térbelisége, többdimenziós, együttműködésen alapuló rendszere egyszerre izgalmas és misztikus. Akárcsak az, hogy manapság már digitális javakat birtokolhatunk, amikkel akár kereskedhetünk is. Adódik a kérdés: hogyan vetül ki mindez a divatra, és miről szól a divat jövője?

*We are in transition. The world around us is changing and so is the way we perceive it. With the development of technology, the information we previously experienced on screens in 2D, is now moving out of the box to show itself in 3D. Its spatiality, its multidimensional, collaborative system is both exciting and mystical. Just like the fact that we can own and trade digital goods nowadays. The question arises: how does all this affect fashion, and what is the future of fashion all about?*

*A kiemelt figyelem jórészt annak tudható be, hogy az emberek egész egyszerűen nem tudják hová tenni a metaverzum koncepcióját.*

*The special attention is largely due to the fact that people simply do not know what to do with the concept of the metaverse.*



### A DIGITÁLIS TÁBORTÜZEK

A Business of Fashion és a McKinsey & Company The State of Fashion című tanulmánya szerint 2020-ban a Z generáció átlagosan napi 8 órát töltött képernyők előtt. Ez az időintervallum tovább nőtt, amikor a koronavírus miatti lezárások következtében a fizikai, társas érintkezés minimálisra csökkent. Ekkor az online terek amolyan „digitális tábortüzekké” alakultak át, amelyek „köré gyűlve” kapcsolatba léphettünk egymással, megoszthattuk egyéni történeteinket és értékeinket, közösen alkothattunk, önkifejezhettünk. Az újdonságokra fogékony és a fiatalabb csoportok még inkább elköteleződtek a közösségi média, az online játékok és a virtuális valóságok iránt.

A közösségépítés igénye mellett az egyediségre való törekvés is mozgatórugója annak az evolúciónak, ami teret engedett az elmúlt években az NFT-k robbanásszerű növekedésének. Az NFT-k olyan egyedi kriptoeszközök, amelyek hitelességét és tulajdonjogát blokkláncokon ellenőrzik, és gyakran kriptovaluta révén cserélnek gazdát. Egyediségük abban rejlik, hogy egyes NFT-k értéke idővel az egekbe szökhet. A blokkláncokat jogos kritika érte a fenntarthatatlanságuk miatt, de Ken Seiff, a Blockchange Ventures vezető partnere szerint ez a jövőben megoldódik, ahogy a technológia egyre inkább fejlődik.

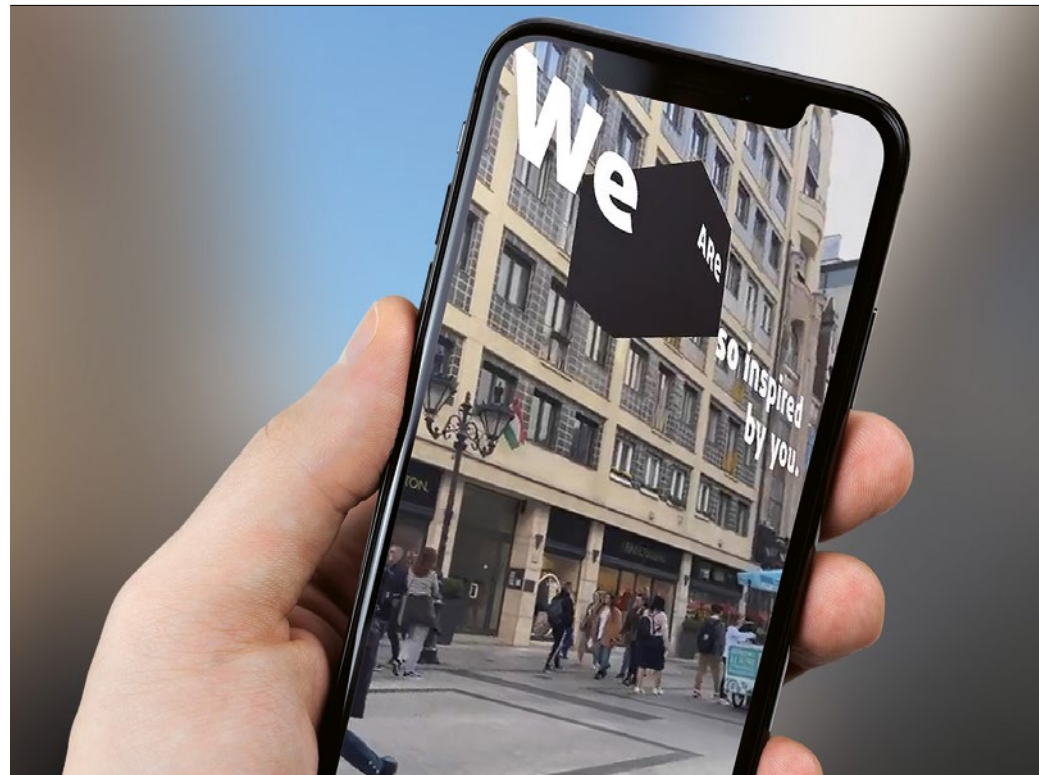
Ezzel a fejlődéssel szimultán egy új érába lépünk. Ahogyan azt korábban hírül adták, Mark Zuckerberg és a Meta komoly lépéseket kíván tenni a háromdimenziós, avatárokat

### DIGITAL CAMPFIRES

According to the study of Business of Fashion and McKinsey & Company called The State of Fashion, Generation Z spent an average of 8 hours a day in front of the screen in 2020. This time continued to increase when physical and social contact was reduced to a minimum due to the lockdown during the pandemic. At that time, online spaces turned into some kind of “digital campfires” around which we could connect with each other, share our own stories and values, create together, express ourselves. More receptive and younger groups became even more committed to social media, online games and virtual realities.

In addition to the need for building a community, the desire to be unique has also been the driving force behind the evolution that has given way to the explosive growth of NFTs in recent years. NFTs are unique cryptoassets whose authenticity and ownership are verified on blockchains and often change hands in cryptocurrency. They are unique because the value of some NFTs can skyrocket over time. Blockchains have been rightfully criticized for being unsustainable, but according to Ken Seiff, General Partner at Blockchange Ventures, this will be resolved in the future as technology continues to advance.

With this advancement we are simultaneously entering a new era. As previously reported, Mark Zuckerberg and Meta want to take serious steps towards a three-dimen-



*Leginkább a mesterséges intelligencia (AI) és a kiterjesztett valóság (AR) teremtenek lehetőséget a virtuális divatot kihasználó új üzleti modellek megvalósulásának.*

*Artificial intelligence (AI) and augmented reality (AR) can create the most opportunities for the implementation of new business models that take advantage of virtual fashion.*

felvonultató, megosztott virtuális világ, vagyis a metaverzum irányába, de a Disney és a Microsoft is beállt ebbe a sorba. A jelenség körül óriási a felhajtás, ugyanakkor egyes szakértők szerint a kiemelt figyelem jórészt annak tudható be, hogy az emberek egész egyszerűen nem tudják hová tenni a metaverzum koncepcióját.

Valójában nem is biztos, hogy kell. Ahogyan a hozzáértők vélik (köztük az Apple CEO-ja, Tim Cook is), a metaverzum helyett a jövő átfogalmazója valójában az immerzív kommunikációnak leginkább teret engedő fejlesztés, az AR (vagyis az augmented reality, azaz kiterjesztett valóság) lesz. És ha kicsit mélyebbre ásunk, láthatjuk, hogy leginkább a mesterséges intelligencia (AI) és a kiterjesztett valóság (AR) teremtenek lehetőséget a virtuális divatot kihasználó új üzleti modellek megvalósulásának.

## KITERJESZTETT VALÓSÁG A DIVATBAN

Az AR nem más, mint a valóság egyfajta digitális kibővítése. Egy mobiltelefon kamerájával vagy egy erre a célra létrehozott eszközt használva a valós környezetbe virtuális elemeket vetíthetünk, mialatt a tárgyi világ kontextusába a virtuális tárgyak valós időben épülnek be. Tehát, amikor megnyitjuk a kamerát az okostelefonunkon, hogy fényképet készítsünk vagy videót rögzítsünk, egy AR-eszköz olyan objektumot ad hozzá, amely a valóságban nem, csak a virtuális térben létezik. A divatiparban már egy évtizede kísérleteznek az AR-technológiával, mára pedig az olyan divatházak, mint a Burberry, a Gucci vagy Rebecca Minkoff is investáltak a kiterjesztett valóságba.

sional shared virtual world featuring avatars, that is, the metaverse, but Disney and Microsoft are also following in their steps. There is a huge hype around the phenomenon, but according to some experts, the special attention is largely due to the fact that people simply do not know what to do with the concept of the metaverse.

In fact, they may not need to. As experts believe (including Apple CEO Tim Cook), instead of the metaverse, the future will actually be redefined by the development that offers the most room for immersive communication, AR (augmented reality). And if we dig a little deeper, it is obvious that artificial intelligence (AI) and augmented reality (AR) can create the most opportunities for the implementation of new business models that take advantage of virtual fashion.

## AUGMENTED REALITY IN FASHION

AR is nothing more than the digital extension of reality. Using a mobile phone camera or a dedicated device, we can project virtual elements into the real environment, while virtual objects are integrated into the context of the physical world in real time. In other words, when you open the camera on your smartphone to take a photo or record a video, an AR tool adds an object that only exists in virtual space, not in reality. The fashion industry has been experimenting with AR technology for a decade, and now fashion houses such as Burberry, Gucci or Rebecca Minkoff have also invested in augmented reality.

A Gucci többek között egy AR-technológiával működő iOS-alkalmazást hozott létre 2019-ben (még a pandémia előtt), amely lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy távolról, virtuálisan is felpróbálhassák az Ace nevű cipőkollekció darabjait. De az olasz divatház nem érte be ennyivel, és egy lépéssel továbbment: együttműködött a Snapchattal. Ezzel a Gucci lett az első luxus divatmárka, amely kooperált egy közösségimédia-plattformmal, hogy AR-eszközzel növelje az eladásait.

Korábban az AR-ra épülő 3D termékvizualizáció inkább a bútor- és háztartásigép-márkák körében volt elterjedt, az utóbbi időben azonban a divatvállalatok is elkezdtek alkalmazni ezeket a funkciókat webáruházukban. A Rebecca Minkoff például lehetővé tette a vásárlók számára, hogy minden oldalról és szögből lássák készitáskait, valamint otthoni környezetükbe helyezték azokat. Ennek hála a felhasználók megtapasztalhatják a készitáskák méretét, anyagát és általános minőségét anélkül, hogy elhagynák otthonuk kényelmét.

Az ASOS 2020-ban létrehozta a „See My Fit” elnevezésű AR-funkciót. Ez az iteráció azt a célt szolgálta, hogy a vásárlók megtekinthessék, hogy hogyan illeszkednek adott ruhák 16 különböző, 4-18-as méretű modell méreteihez, valóság-hű környezetben. Az eszközzel az ASOS minden biztonnal tett egy lépést a helyes irányba, és segített a vásárlóknak abban, hogy megalapozottabb, tudatosabb döntéseket hozzanak. Ugyanakkor a fejlesztést kritizálták is, mert nem reprezentálta a 18-as méret feletti nőket.

## LEHET-E FENNTARTHATÓ AZ AR?

Paradox módon az egyes AR-projektek és magát az AR-technológiát is éri kritika – általában a fenntarthatósági vagy etikussági tényezők mentén, hiszen mégis csak nem lebomló kutyuk kellene a működtetéséhez –, mégis a kiterjesztett valóság az, ami segít tudatosabbá, környezetbarátabbá tenni a divattermékek tervezését, gyártását, forgalmazását és marketingjét.

Az ARE nevű kiterjesztett valóság applikáció ennek jegyében működött együtt egy magyar fenntartható divatmárka alapító-tervezőjével, Vetlényi Almával. 2021-ben a tavaszi-nyári kollekciót digitalizálta az ARE, így a mobilkészülék segítségével tudtunk megismerkedni az egyedi, fizikailag el nem készült ALMA ruhákkal, amelyeket a márka csak a pontos igényeknek megfelelően gyártott le a hulladékminimalizálás elve szerint.

Az ALMA, amely az ARE-val való kooperáció mentén már az NFT-piacon is jelen van, 2022-ben ismét egy izgalmas kiterjesztett valóság projekt főszereplője lett: már nem-

Among others, Gucci created an iOS app operating with AR technology in 2019 (before the pandemic) that allows users to try on pieces of the Ace shoe collection remotely and virtually. But the Italian fashion house didn't stop there, and went one step further: it collaborated with Snapchat. This makes Gucci the first luxury fashion brand to cooperate with a social media platform in order to increase sales with an AR tool.

Previously, 3D product visualization based on AR was more common among furniture and household appliance brands, but lately fashion companies have also started using these functions in their online stores. Rebecca Minkoff, for example, made it possible for customers to see their handbags from every side and angle, as well as place them in their home environment. This allows users to experience the size, material and overall quality of handbags without leaving the comfort of their home.

In 2020, ASOS created an AR function called “See My Fit”. This iteration was designed to let customers see how certain clothes fit 16 different models sized 4–18, in a realistic environment. With this tool, ASOS has certainly taken a step in the right direction and helped customers make more informed and conscious decisions. However, this development was also criticized because it did not represent women over size 18.

## CAN AR BE SUSTAINABLE?

Paradoxically, some AR projects and the AR technology itself have been criticized – usually on the grounds of sustainability or ethical factors, since it requires non-degradable gadgets to operate – yet it is augmented reality that helps make the design, manufacture, distribution and marketing of fashion products more conscious and environmentally friendly.

The creators of an augmented reality application called ARE cooperated with the founder and designer of a Hungarian sustainable fashion brand, Alma Vetlényi in this spirit. In 2021, ARE digitalized her spring-summer collection, so you could familiarize yourself with the unique, not yet manufactured ALMA dresses using your phone, which were only produced later based on the exact needs of the customer and in line with the principle of waste minimization.

ALMA, which is already present on the NFT market through a cooperation with ARE, is once again the protagonist of an exciting augmented reality project in 2022: they used forward-looking technology not only during the production of clothes, but also during the design phase.



*A kollekciót digitalizálta az ARE, így a mobilunk segítségével tudtunk megismerkedni az egyedi, fizikailag el nem készült ALMA ruhákkal, amelyeket a márka csak a pontos igényeknek megfelelően gyártott le a hulladékminimalizálás elve szerint.*

*ARE digitalized the spring-summer collection, so you could familiarize yourself with the unique, not yet manufactured ALMA dresses using your phone, which were only produced later based on the exact needs of the customer and in line with the principle of waste minimization.*

csak a ruhák megjelenítése, de annak tervezési szakasza is jövőbe mutató technológiával készült. A fejlesztés központi eleme egy szöveg alapú AI-eszköz, amelyet az ARE fejleszt, és a divattervező ihlettségét, gondolatiságát, aktuális kollekciójának jellemzőit vizualizálja másodpercek alatt. A kiválasztott darabok további manuális „pontosítást” követően nyerik el végső formájukat, amiket aztán a tervező egyedi igények szerint gyárt le.

„Fontos kiemelni, hogy ebben a projektben nem a mesterséges intelligencia tervez, hanem Alma konkrét koncepciója kerül vizualizálásra egy AI-eszköz segítségével. Célunk, hogy olyan technológiát fejlesszünk a tervezőknek, márkáknak, amelyekkel erőforrást takaríthatnak meg, továbbá gyorsan és pontosan tudják vizualizálni, prototipizálni a ruhadarabjaikat, hatékonyabban kommunikálnak és kapnak visszajelzést általa. Ebben a történetben nem ceruzával, hanem szavakkal tervez a tervező. Fogvasztói oldalról pedig nagy előny, hogy a felhasználó részese lehet egy immerszív élménynek, jobban tudja értelmezni a vizualizált terméket, ami akkor és úgy készül el, ahogyan ő szeretné” – mondta el Udeme Etentuk, az ARE társalapítója. És itt nem áll meg a fejlesztés: az ARE applikáción túl a Meta legújabb, Oculus Pro VR szemüvegén keresztül is megtekinthető az ALMA legújabb kollekciója. A darabok digitális ruhaként kelnek életre hús-vér modelleken a Canon Magyarország VR-lencséivel forgatott videójában, illetve AR- és VR-környezetben is megtekinthetők és megvásárolhatóak.

A virtuális javak, AR- és VR-megoldások, okostextilek (valamint a további technológiai újítások) jelenleg is írják a divat jövőjét. Fontos azonban, hogy az innovációknak a vásárlói elköteleződés és a profitszerzés mellett a divat környezeti, társadalmi hatásainak újragondolására kell fókuszálniuk, ennek tükrében pedig a márkáknak a meglévő folyamataikat az egész értéklánra vonatkoztatva kell felülvizsgálniuk. ●

The heart of the development is a text-based AI tool developed by ARE, which visualizes the designer's inspiration, thought process, and the characteristics of her current collection in seconds. The selected pieces are given their final form after some manual “refinement”, then the designer manufactures them according to individual needs.

“It is important to emphasize that in this project, it is not the artificial intelligence that makes the designs, but Alma's specific concept is visualized with the help of an AI tool. Our goal is to develop a technology for designers and brands that saves resources, and quickly and accurately visualizes their clothes and makes prototypes, as well as helps them communicate more effectively and receive feedback through it. In this story, the designer does not design with a pencil, but with words. And for customers it is a big advantage that the users can be part of an immersive experience, they can better understand the visualized product, which is made when and how they want it,” said Udeme Etentuk, co-founder of ARE. And the development doesn't stop there: in addition to the ARE application, ALMA's latest collection can also be viewed with Meta's latest Oculus Pro VR glasses. The pieces come to life as digital clothes on flesh-and-blood models in the video shot with Canon Hungary's VR lenses and can also be checked out and purchased in AR and VR environments.

Virtual goods, AR and VR solutions, smart textiles (as well as other technological innovations) are creating the future of fashion right now. It is important, however, that innovations must not only focus on customer engagement and profit-making but also on rethinking the environmental and social impacts of fashion, and in this light, brands must review their existing processes across the value chain. ●



## TRAVEL IN STYLE



### BUD:VIP - PREMIUM AIRPORT SERVICE

- VIP Lounge
- Food and beverage selection
- Baggage porter service
- Private check-in, security screening lane, customs and passport control
- Transfer from/to the aircraft with a premium vehicle
- Personal hostess escort

+36 70 949 9656 | info@vipbud.hu | vip.bud.hu



**bud:vip** | Powered by  
Budapest Airport

overáll/bodysuit **Cukovy**  
kabát/puffer jacket **Cukovy**  
szemüveg/glasses **Oakley (Sun and Eye)**

# THE FUTURE IS DIGITAL

fotó *photo* **Trunkó Bálint**  
fotóasszisztens *photo assistant* **Fábián Soma**  
*fashion editor* **Kiss Márk**  
*stylist assistant* **Csaba Erika**  
smink *MUA* **NANA**  
*make up assist* **Vision Makeup School**  
**(Borbíró Gerda, Reider-Misik Renáta)**  
haj *hair* **Szabó Reni**

modellek *models*  
**Lili / The Roster Management**  
**Sarah Schusztzer**  
**Zalán / WAM Models**

overall/bodysuit **Cukovy**  
plasztikfelső/plastic top **Kissmark X Alma Abonyi**  
kesztyű/gloves **Wolford**





felső/top **Kissmark**  
 overáll/bodysuit **Kissmark**  
 nyakdísz/neck piece **Nasha Jewerly**



ruha/dress **Szputnyik Shop**  
 nyaklánc/necklace **Alberta Ferretti**  
 melldísz/bra-cup chain **Cult Gaia (Spark Le Monde)**  
 kesztyű/gloves **Cavalli**  
 karperec/bracelets **ZARA**  
 csizma/boots **Asos**





felső/top **Bershka**  
kabát/jacket **Jancsó Péter**  
nadrág/trousers **Jancsó Péter**  
harisnya/stockings **Mugler**  
bokacsizma/boots **Steve Madden**  
kesztyű/gloves **Kissmark**  
szemüveg/glasses **Gucci**





ruha/dress **Pomozí Péter**  
 táskák/bags **Furla**  
 csizma/boots **Proenza Schouler**



kabát/coat **Kamilla Szemere**  
 maszk/mask **Wedze**  
 nadrág/trousers **H&M**  
 szemüveg/sunglasses **Burberry**  
 bakancs/boots **Balenciaga**



**SARA**  
 ruha/dress Rick Owens (Heaven Budapest)  
 melltartó/bra Nasha Jewelry  
 maszk/mask Van Rysel  
 kesztyű/gloves Twinset

**LILI**  
 ruha/dress Rick Owens  
 body Kissmark  
 fülbevaló/earrings Nasha Jewelry  
 öv/belt Custom Cuff  
 maszk/mask Van Rysel



OYSHO



A kilencvenes évek elején, kamaszként, kedvenc öltözékem apám hippie trapéz nadrágjából és anyám szintén 20-30 éves neonzöld pulcsijából állt. Most, amikor újra reneszánszát éli a fenti trend, joggal merül fel a kérdés: a divat jövője egy létező fenomén-e, vagy csupán illúzió, és a trendek húsz-harminc éves körforgásában léteünk? Ha a jövő mindig a múlton alapul, akkor kin, vagy min múlik, hogy mihez nyúlunk vissza?

*In the early nineties, as a teenager, my favorite outfit consisted of my father's hippie bell-bottoms and my mother's neon green jumper, also 20-30 years old. Now that this trend is experiencing a renaissance again, the question rightly arises: is the future of fashion an existing phenomenon, or is it just an illusion and we exist in a twenty- or thirty-year cycle of trends? If the future is always based on the past, then who or what decides what we go back to?*

# DRESS FROM THE PAST INTO THE FUTURE!

*Öltözz a múltból a jövőbe!*

A fogyasztók vásárlási szokásait a trendelőrejelzők kutatják. Elemzik a társadalmi, kulturális, gazdasági és környezeti változásokat, valamint ezek várható hatását a fogyasztók jövőbeli igényeire. A divattrend-előrejelzésben a „top-down”, azaz a felülről lefelé folyamat fedti le azt, ahogy a divatirányzatok a kifutókról a nagyáruházakba eljutnak. Alulról felfelé előrejelzésnek, azaz „bottom-up”-nak hívják azt a modellt, amikor az influencerek öltözködését és a street style újításait figyelik. Időben elkülönülnek rövid és hosszú távú előrejelzések. Rövid távon a mikrotrendek adnak pontosabb képet a színekről, anyagokról, stílusokról, amikre a fogyasztók az elkövetkező 6–12 hónapban vevők lesznek. A makrotrendek hosszabb távú társadalmi tényezőkkel, életmóddal, értékrenddel vannak összefüggésben. Napjainkban ilyen „trendnek” tekinthető a fenntartható divat. Bár a Fashion Revolution mozgalma 2013-ban elindult, kilenc évvel ezelőtt még kivételes médiavisszhangot kapott Stella McCartney szeméttelenen fotózott, figyelemfelkeltő kampánya. Mára viszont a nemzetközi divatházak mindegyike csatlakozott valamilyen elv alapján a fenntarthatósághoz. A tömeggyártással működő fast fashion márkák, amik miatt tulajdonképpen a divatipar az elmúlt 20–30 évben fenntarthatatlanná vált, mostanra szintén kénytelenek voltak a zászlajukra tűzni a környezettudatosságot, még ha gyakran ez pusztán csak kommunikációs stratégia, és az ún. greenwashing fogalmába tartozó intézkedéseket jelenti.

## VESZTÜKBÉ ROHANÓ TRENDEK

Az internet és a közösségi média felgyorsította a trendek elterjedését és lerövidítette azok életciklusát. A digitális korszaknak köszönhetően a piacra kerülési idő felgyorsult, a fogyasztói magatartás átalakult, és ugyanezek a technológiák a trendelőrejelzést is formálják. Újabban a mesterséges intelligenciát hatékonyan használják a social médiában megjelenő szövegek és hashtagek, online kollekciók és az e-kereskedelmi aktivitás elemzésére. Sőt, a Heuritech divattrend-előrejelző cég szabadalmaztatott képfelismerő motorja egyetlen fotóban több ezer összetevőt képes felismerni és osztályozni egy öltözékről. Az adatok feldolgozásával lehetővé válik, hogy a vállalatok pontosabban megjósolják a keresletet, fenntarthatóbb módon gyártsanak és versenylőnyt érjenek el. A csúcstechnológia alkalmazása a divattrendek előrejelzésében még kezdeti szakaszban van, de teljesen átalakíthatja a piacot. Ha már azonosítottak egy trendet, egy sor eszköz használható a trend hatására, elfogadottsági szintjére és időtartamára vonatkozó hipotézisek felállítására.

Trend forecasters research consumer buying habits. They analyze social, cultural, economic and environmental changes, as well as their expected impact on consumers' future needs. In fashion trend forecasting, the so-called “top-down” process describes how fashion trends get from the runways to the department stores. “Bottom-up” forecasting is the model that monitors influencers' dressing, as well as street style innovations. In terms of time, a distinction is made between short-term and long-term forecasts. In the short term, micro-trends give a more accurate picture of the colors, materials and styles that consumers will like over the next 6–12 months. Macro-trends are related to longer-term social factors, lifestyles and values. Nowadays, sustainable fashion can be considered such a “trend”. Although the Fashion Revolution movement began in 2013, Stella McCartney's awareness-raising campaign, photographed in a garbage dump, still received exceptional media coverage nine years ago. Today, however, all international fashion houses have signed up to sustainability based on some principle. Fast fashion brands operating with mass production, which have in fact made the fashion industry unsustainable over the last 20–30 years, have now also been forced to embrace environmental awareness, even if it is often just a communication strategy and means only measures taken in the framework of the so-called greenwashing.

## DOOMED TRENDS

The internet and social media have accelerated the spread of trends and shortened their life cycle. Thanks to the digital age, the time the products take to reach the market has accelerated, consumer behavior has changed, and these technologies are also shaping trend forecasting. Recently, artificial intelligence has been used effectively to analyze texts and hashtags appearing in social media, as well as online collections and e-commerce activities. Moreover, the patented image recognition engine of fashion trend forecasting company Heuritech can recognize and classify thousands of components in an outfit in a single photo. By processing the data, companies can predict demand more accurately, produce more sustainably and gain a competitive advantage. The use of cutting-edge technology to predict fashion trends is still in its infancy, but it could completely transform the market. Once a trend has been identified, a variety of tools can be used to hypothesize the impact, acceptance level and duration of the trend.



## OUR WARDROBE, THE SYNERGY OF ARTS

The innovation curve, created by Everett Rogers in the 1960s, follows the diffusion of innovation along a horizontal and vertical axis. Innovators, who start to use new products for the first time (that is, the most daring fashionistas), make up only 2.5% of consumer groups. Early adopters follow with a representation of 13.5%, with an estimated 34–34% ratio of the early majority and the late majority. During the declining period we can expect a margin of 16% belonging to the laggards category.

By the time a major fashion house comes out with, for example, colors and shapes reminiscent of the nineties, the demand for it has already existed, and, on a micro level, they could have even appeared on the streets as a unique specialty. The mass spread of a trend happens when, following in the footsteps of fashion houses, fast fashion clothes produced in large quantities are flooding the shops. The way in which film, music and clothing trends affect each other can also easily be seen in this process. Among the memorable TV shows of recent years, Stranger Things (2016) had the atmosphere of the eighties, while Euphoria (2019) evoked the nineties. The new production of Warner Brothers and Mattel, the Barbie movie, hasn't even been released yet, but it is already having a huge impact on the Y2K style craze.

## THE FUTURE OF FASHION – UTOPIA OR DYSTOPIA?

The spread of sportswear made from recycled plastic is another good example for the innovation curve. While it was considered a pioneer five to eight years ago, many fashion brands are now using these solutions on a large scale, thus reaching an ever-increasing percentage of customers.

Innovative materials usually seem like the privilege of brands and fashion houses operating with large budgets, so this year's fashion weeks also showcased some fresh creations. Balenciaga's dystopian outfits presented at the Paris Haute Couture Fashion Week, for example, are made of a more sustainable neoprene developed in collaboration with a Japanese manufacturer. Demna Gvasalia, creative director of the fashion house, also pays tribute to the work of founder Cristóbal Balenciaga, to whom we owe countless material innovations, including, for example, the silk called gazar.

During the most recent fall fashion week, the sensation that received an even greater response was the Coperni show: an innovative material was spray-painted onto Bella Hadid's half naked body, which was then styled with scissors to obtain its final shape. The textile, which can

## RUHATÁRUNK, AZ ÖSSZMŰVÉSZETI SZINERGIA

Az Everett Rogers által a hatvanas években megalkotott innovációs görbe egy vízszintes és függőleges tengelyen ábrázolva követi végig az újdonságok terjedésének ívét. Az újítók, akiknél először jelennek meg az újdonságok (vagyis a legbátrabb divatőrültek), a fogyasztói csoportok mindössze 2,5%-át teszik ki. A korai átvevők 13,5%-os képviseltséggel csatlakoznak, 34-34%-kal kalkulálják a korai csatlakozó és a később csatlakozó többség arányát. A lefutás időszaka pedig az, amikor a lemaradók kategória alatt egy 16%-os körre lehet számítani.

Mire egy nagy divatház megjelenik például a kilencvenes évek stílusát idéző színekkel és formákkal, arra már megvolt az igény, sőt mikroszinten, egyedi különlegességként az utcákon is megjelenhetett. A trend tömeges elterjedése akkor valósul meg, amikor a divatházakat lekövető, nagy szériákban gyártott ruhák tucatdivatja elárasztja a boltokat. Ebben a folyamatban látványosan visszahatózhat az is, ahogyan egymásra hatnak filmes, zenei és öltözködési trendek. Az utóbbi évek markáns sorozaiban a Stranger Things (2016) a nyolcvanas évek hangulatát hozta, az Eufória (2019) a kilencvenes éveket idézte. A Warner Brothers és a Mattel új produkciója, a Barbie-film pedig még meg sem jelent, a Y2K stílusának örületére máris hatalmas hatása van.

### A DIVAT JÖVŐJE – UTÓPIA VAGY DISZTÓPIA?

Az innovációs görbére jó példa az újrahasznosított műanyagból készített sportruházati termékek elterjedése is. Míg öt-nyolc évvel ezelőtt úttörőnek számított, mára számos divatmárka széles körben alkalmazza ezeket megoldásokat, így egyre nagyobb százalékban jut el a vásárlókhoz is.

Az innovatív anyagok általában a nagy költségvetéssel működő márkák és divatházak kiváltságaként jelennek meg, így az ideális divathetek is szolgáltatott újdonságokat. A Párizsi Haute Couture Divathéten bemutató Balenciaga disztópikus öltözékei például egy japán gyártóval együttműködésben fejlesztett, az eddigi megoldásoknál fenntarthatóbb neoprénből készültek. Demna Gvasalia, a divatház kreatív igazgatója ezzel az alapító, Cristóbal Balenciaga munkássága előtt is tiszteleg, akinek számtalan anyagújítást köszönhetünk, többek között például a Gazar nevű selymet.

A legutóbbi őszi divathét ennél is nagyobb visszhangot kapó szenzációja a Coperni bemutatója volt, ahol Bella Hadid félméztelen testére festékszóróval fújtak fel egy innovatív anyagot, ami aztán ollóval stylingolva nyerte el végső formáját. A szemünk előtt 10 perc alatt összeálló textília nem az egyetlen újítása a márkának; üvegből készült táskákkal és antibakteriális ruhákkal is kísérleteztek korábban. Bár ezek most elérhetetlen luxusnak tűnhetnek, a textilipari újítások



solidify before our eyes in 10 minutes, is not the only innovation of the brand; they've also experimented with bags made of glass and antibacterial clothes. Although these may seem like unattainable luxuries now, the innovations of the textile industry are already present in our everyday lives. As our phones have gotten smarter, so have material developments, to which we owe, for example, the spread of period panties.

### WITHDRAWAL THAT CREATES DEMAND

In addition to new technologies, a common method of developing trends is the phenomenon of "pendulum swing" or "fashion cycle". The pendulum refers to shifts between extremes; a well-known historical example is Dior's "New Look". In 1947, Christian Dior instinctively sensed women's desire for softness, curves and elegance after the rigid, masculine, hard lines of the war years. At the same time, the silhouette he brought back also evokes the female figures of the 18th and 19th centuries, a time when narrowed waists, accentuated bosoms and widened hips defined the way women dressed.

We could see a similar pendulum swing in the 2000s, when trends shifted from the dominant activewear to a much more feminine and romantic aesthetic, or when due to the restrictions of the pandemic, we were sitting at home in sweatpants, which we then wore with increasing courage on the streets. However, after the lockdowns, the

ott vannak már a mindennapjainkban is. Ahogy okosodott a telefonunk, úgy okosodtak az anyagfejlesztések, aminek köszönhetjük például a menstruációs bugyik elterjedését.

### MEGVONÁS, AMI IGÉNYT SZÜL

Az új technológiák mellett a trendek kialakulásának gyakori metódusa az „ingadozás” vagy „divatciklus” jelensége. Az inga a szélsőségek közötti váltásokra utal; ismert történelmi példa Dior „New Look”-ja. 1947-ben Christian Dior ösztönösen ráérezett a nőknek arra a vágyára, hogy a háborús évek merev, férfias, kemény vonalai után lágyaságot, íveket és eleganciát szeretnének. Az általa visszahozott sziluett ugyanakkor a 18. és 19. század nőalakjait is idézi, azokat az időket, amikor a szűkített derék, a hangsúlyozott kebel és a szélesített csipő határozta meg a hölgyek öltözködését.

Hasonló ingafordulást láthattunk a kétezres években, amikor az uralkodó activewear-tól a sokkal nőiesebb és romantikusabb esztétika felé mozdultak el a trendek, vagy amikor a járványhelyzet korlátozásai alatt melegítőben ültünk otthon, amit aztán egyre nagyobb bátorsággal viseltünk az utcákon. A bezártság után újrainduló világ viszont nagy vágyakozással vetette rá magát az alkalmi ruhákra és a csillogó-villogó, flitteres öltözékekre.

### A GARDRÓBÖRÖKSÉG FELELŐSSÉGE

A ciklikus divat elméletét James Laver vezette be az 1930-as években. Szerinte amint egy esztétika vagy stílus a múlt homályába vész, elfelejtik, elhanyagolják, egy idő után azonban változik a megítélése és visszatér – megújulva. Az öltözködési kultúrában megjelenő húsz-harminc éves ciklikusság utal arra is, hogy ennyi idő kell egy új generáció felneveléséhez, melynek fiatal tagjai gyakran nyúlnak vissza ahhoz, amit a szüleik ugyanebben az életkorban viselhettek. Kaia Gerber nyilatkozta nemrég egy divatmárkával való együttműködése kapcsán, hogy kollekciójának fő ihletője édesanyja, a kilencvenes évek szupermodellje, Cindy Crawford alakja volt.

A trendelőrejelzés nem nekünk, hanem rólunk, fogyasztókról szól. A divatipar alkotóinak szolgálat kutatásokat és feltételezéseket arról, hogy mi fogyasztók mire fogunk vágni. A felelősség egyben lehetőség is. Személyes vízióm szerint egyre többen látják majd át, hogy nemcsak fenntarthatóbb, de menőbb is az, ami már ott van a szekrényünkben, szüleink, nagyszüleink, ismerőseink gardrójában. Az új, minőségében és esztétikájában is tartós, innovatív termékek előállításával mellett egyre nagyobb szerepet kap a divatiparban a szolgáltatás: a sharing economy, a kölcsönzés, a javítás és az átalakítás.

●

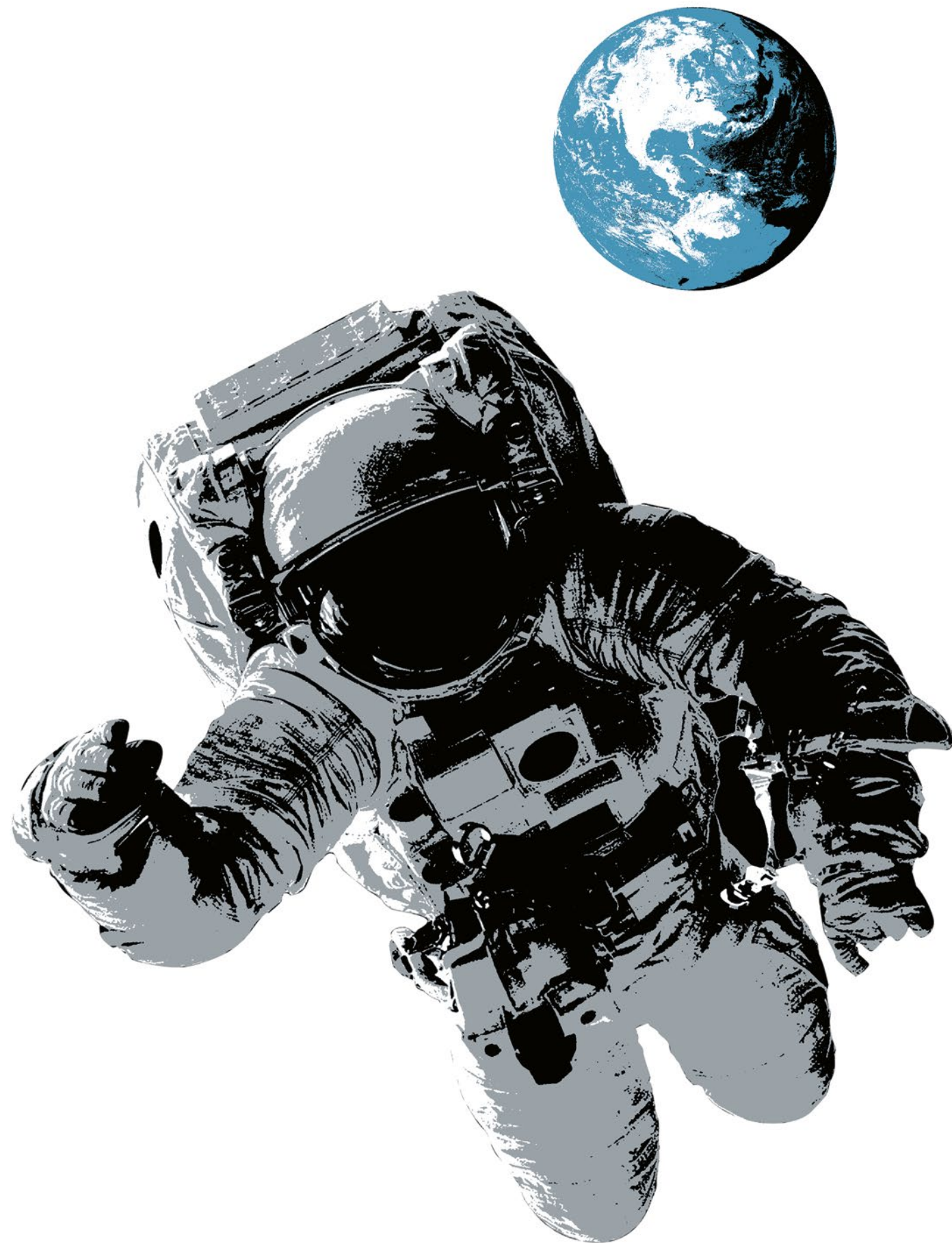
restarting world was hungry for elegant dresses, and glittering and sparkling, sequined outfits.

### THE RESPONSIBILITY OF THE WARDROBE LEGACY

The theory of fashion cycles was introduced by James Laver in the 1930s. According to him, as soon as an aesthetic or style fades into the obscurity of the past, it is forgotten and neglected, but after a while the way it's viewed changes and it returns – renewed. The twenty- to thirty-year cycle in clothing culture also indicates that a new generation takes this much time to grow up, with young people often going back to what their parents might have worn at the same age. Kaia Gerber recently stated in connection with her collaboration with a fashion brand that the main inspiration for her collection was the figure of her mother, the nineties supermodel Cindy Crawford.

Trend forecasting is not for us but about us, the consumers. It provides the designers in the fashion industry with research and assumptions about what we consumers will want. This responsibility is also an opportunity. In my personal vision, more and more people will see that what is already in our closets, in the wardrobes of our parents, grandparents, and friends is not only more sustainable but also cooler. In addition to the production of new, long-lasting, innovative products, both in quality and aesthetics, services are playing an increasingly important role in the fashion industry, such as the sharing economy, as well as renting, repairing and alteration services. ●





# THE DISTANT FUTURE IS NEAR

## *A távoli jövő közelsége*

szerező *author* Obersovszky Gyula

Noha az exponenciális tempóban fejlődő technológiákért maga az ember felelős, paradox módon annak életünkre gyakorolt hatásaival nehezen tud lépést tartani. A jelenünkben lezajló változások megkérdőjelezzik hagyományos világvéleményünket, alapjaiban változtatják meg a társadalmi együttélés milyenségét, a kommunikációt, az információs csatornákat, és éket vernek a különböző korosztályok közé. A technológiák meghódítják a világ eddig fel nem fedezett részeit is, és egységes normatívákat teremtve globalizálják bolygónkat.

*Although humans are responsible for technology developing at an exponential rate, paradoxically, we find it difficult to keep up with the effects it has on our lives. The changes taking place in our present are questioning our traditional worldview, fundamentally altering the quality of social coexistence, our communication, the channels of information, and driving a wedge between different age groups. Technologies are also conquering the previously unexplored parts of the world and globalizing our planet by creating uniform norms.*



Hasonló korú barátaimmal sokszor téma, milyen szerencsés korban születünk. A világháború után nem sokkal, mire helyel-közzel eltakarították a háborús romokat, és jó esetben már éhezni sem kellett az embereknek, egy soha nem látott béke, fejlődés, siker és jólét időszaka köszöntött Európára. Az Augustus-kori Pax Romana óta nem volt ennyire tartós béke kontinensünkön. A mi életünk egy szakadatlan prosperitásról szól. Megéltük a huszadik század békés második felének minden csodáját: saját autóban ülve fedeztük fel a világot, fűtött, gépesített, kényelmes otthonban, televíziókészüléken keresztül éltük meg a holdra szállást. Tátott szájjal figyeltük az azóta is zajló technológiai forradalom vívmányait, az egyre gyorsuló ütemben történő technikai és társadalmi változásokat, amiket lassan már követni sem tudunk, vagy akarunk. Az ingatag békét a hidegháború alatt egymásnak feszülő atomhatalmak patthelyzete teremtette, és ez a versenyhelyzet volt egyben a technológiai fejlődés legfőbb motorja. Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy a száguldó fejlődésből adódó problémákért a számlát az élet már nem a mi generációnknak nyújtja be – merthogy mindez sokba fog kerülni, az dereng már mindenkinek. Egy régi értékrendet csak nehezen levetkőző társadalom nem tud mit kezdeni ilyen tempójú fejlődéssel, amely napról napra írja át és teremt új élet szokásokat, soha nem látott generációs feszültségekkel.

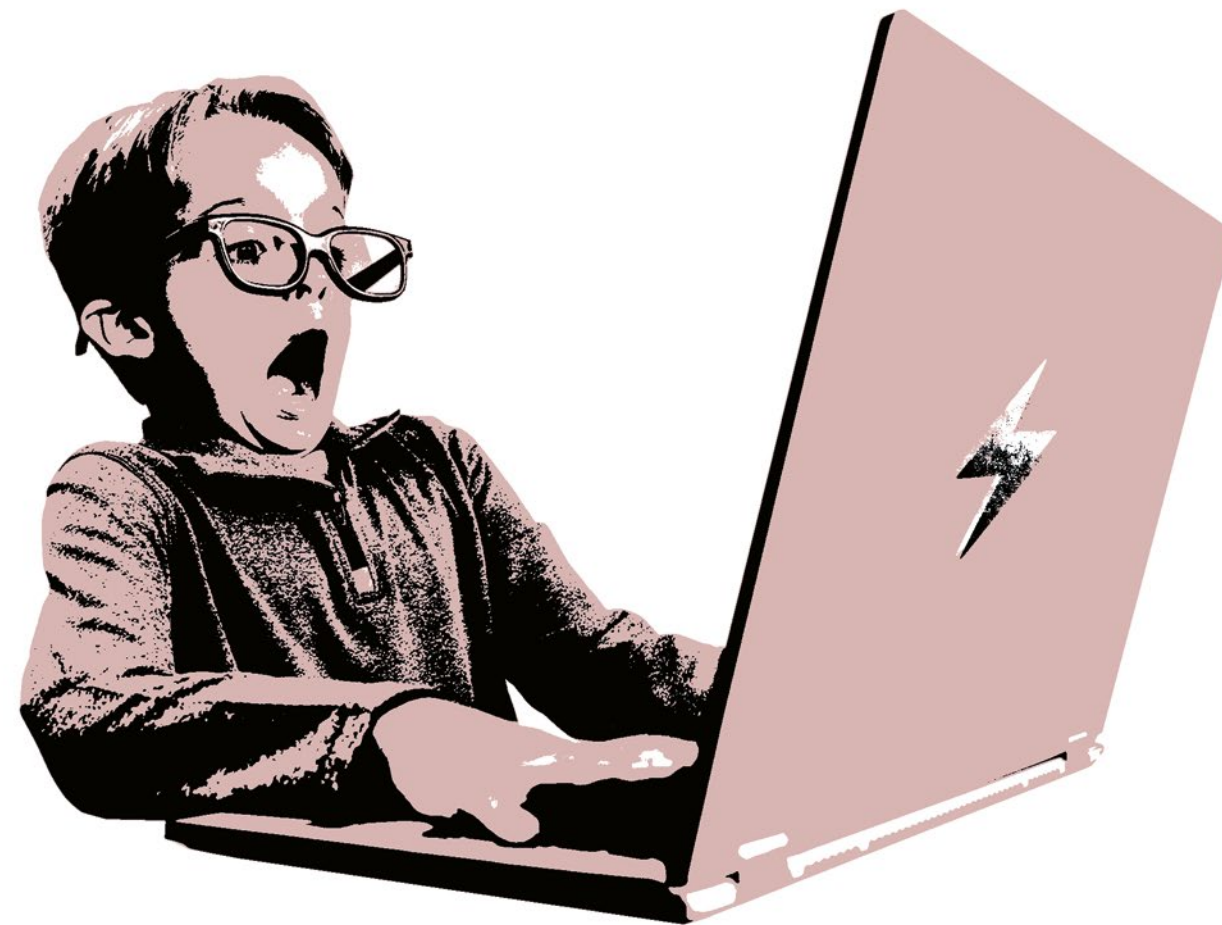
## LETŰNT KOROK, LETŰNT BÖLCSESSÉGEK

Az ipari forradalom előtt egy emberöltő alig változtatott valamit az életen. Az emberek ugyanabban a világban haltak meg, amelybe születtek. Az értékrendek nem változtak, a tudás és a tapasztalat az időseket bölcsé, értékesé, pótolhatatlanná tette. Ma, a gyorsan változó és fejlődő világunkban a fiatalon megszerzett tudás a kor haladtával leértékelődik. A technológiák rohamos fejlődése visszahat a társadalomra, megváltoztatja annak szokásait, jellegét, értékrendjét. Az idős emberek nem képesek mindezt követni, így folyamatosan devalválódnak, munkájuk, tudásuk egyre haszontalanabb a közösség számára. A fiatalok – jóllehet bizonytalan orientációval tekintenek saját jövőjük felé – az idősek bölcsességükből csupán letűnt korok zenéjét hallják ki. A dolgot tovább nehezíti, hogy folyamatosan kitolódnak az életelvárások, így az individuum mind jobban eltávolodik gyermekkora álomvilágától, egyre kevésbé érzi magát otthon a számára megoldhatatlan kihívásokat jelentő, félelmetes tempójú változásokban. Mai olvasatban az analfabetizmus nem csupán azt jelenti, hogy valaki nem tud írni-olvasni. Ma már akkor is analfabetának számít valaki, ha nem tud angolul, illetve nem érti a számítógép nyelvét. Idős embereken, akik a bit, byte, fájl kifejezéseknél értetlenül néznek, csak mosolygunk,

With my friends of a similar age, we often discuss what a lucky age we were born in. Not long after the end of the Second World War, when the ruins of war had been mostly cleaned up and most people no longer had to starve either, Europe entered an unprecedented period of peace, development, success and prosperity. Not since the Pax Romana in the era of Augustus has there been such lasting peace on our continent. Our life has been one of uninterrupted prosperity. We experienced all the wonders of the peaceful second half of the twentieth century: we explored the world sitting in our own cars, we experienced the moon landing through a television set in our heated, fully equipped, comfortable homes. We have been watching with open mouth the achievements of the still ongoing technological revolution, as well as the technological and social changes that are taking place at an ever-accelerating pace, which we no longer can or want to follow. The volatile peace was created by the stalemate between the nuclear powers that stood toe to toe with each other during the Cold War, and this competition was also the main drive behind the technological developments. We can count ourselves lucky, because the bill will not be handed in by life to our generation for the problems arising from this rapid development – because we will have to pay a price, everybody is beginning to see it. A society that has difficulty shedding old values cannot cope with such fast development, which rewrites our habits and creates new ones every day, with unprecedented generational tensions.

## BYGONE ERAS, BYGONE WISDOMS

Before the industrial revolution, one generation hardly changed anything in life. People were born into the same world they died in. Values did not change, knowledge and experience made the elderly wise, valuable and irreplaceable. Today, in our rapidly changing and developing world, knowledge acquired at a young age loses its value with time. The accelerated development of technologies is having an impact on society, changing its customs, character, and system of values. Elderly people cannot keep up, so they are constantly devalued, their work and knowledge becoming more and more useless for the community. Young people – although they may look towards their own future with an uncertain orientation – only hear the music of bygone eras in the wisdom of elderly people. What makes the matter even more difficult is that life expectations are constantly being pushed back, so individuals move further and further away from the dream world of their childhood and feel less and less at home with the terrifying pace of change that poses insurmountable challenges for them. Nowadays, illiteracy does not only mean that someone cannot read and write. Today, people



pedig mire megöregszünk, teljes bizonyossággal hasonló sors vár ránk. Persze, hogy ki meddig jut el saját életében, az nagyon egyéni, de hogy előbb-utóbb mindenkinek fel kell adni a reményt, hogy a mindinkább gyorsuló vonatra még fel tud ugrani, az biztos. Aztán az embert, mint egy kiszolgált mozdonyt, a vakvágányra tolják, ahol magányosan rozsdásodik, miközben igyekszik megérteni, miről is szól ez az egész.

## A DIGITALIZÁCIÓ KÉNYSZERPÁLYÁJA

Arról, hogy a technológiai fejlődés egy kényszerpálya. És ha akarnánk, akkor sem lehetne a szédítő fejlődést megállítani, mert mindebben az anyag és a társadalom evolúciója manifesztálódik. Európai kultúránk egyszerűen ebbe az irányba fejlődött, és ha a „felelőst” nevesíteni próbálnánk, talán leginkább Arisztotelészre gondolhatnánk, aki munkásságának hatásával már az ókorban kijelölte számunkra ezt az utat. Hosszú út vezetett persze az ipari forradalomig, de nem véletlen, hogy ez Európában, és nem mondjuk Ázsiában történt, ahol a spiritualizmus a racionalizmust mindig felülírta. Tehát a fejlődés egyfajta akaratunktól független öndinamika, amit nem tudunk feltartóztatni. Amúgy nem is akarjuk igazán, csak beszélünk róla.

who cannot speak English or understand the language of computers are considered illiterate. We only smile at old people who are puzzled by terms like bit, byte, and file, but when we get old, a similar fate awaits us for sure. Of course, how far we can get in our own life is different for all of us, but it is certain that sooner or later everyone has to give up hope that they will be able to jump on this ever-accelerating train. Then, like used locomotives, we are pushed onto a tail track, where we gather rust in solitude, while trying to understand what this is all about.

## THE FORCED PATH OF DIGITALIZATION

About the forced path of digitalization. We could not stop this astounding development even if we wanted to, because the evolution of both matter and society is manifested in all of this. Our European culture simply developed in this direction, and if we wanted to name the person “responsible” for it, perhaps we could think of Aristotle, whose work has had such impact since ancient times. Of course, it was a long road to the industrial revolution, but it is no coincidence that it happened in Europe and not, say, in Asia, where spiritualism always superseded rationalism. So development is a kind of self-dynamic process independent of our will, which we



Képtelenek lennénk lemondani az ezzel járó előnyökről, miközben minduntalan csak panaszkodunk, miféle károkat is okoz szociális életünkben, környezetünkben a modern technika. Sok olyan dolog van, aminek létezéséről tegnap még nem is tudtunk, ma pedig már el sem tudjuk képzelni nélküle az életet. Lassan még azt is a magasabb hatalmak döntenek el, mit vásároljunk az üzletekben, sőt azt is, miről álmodjunk. Csodálkozunk, hogy olyan nem kívánt folyamatok mennek végbe a világban, amiket valójában fogyasztási szokásainkkal mi szorgalmazunk, de persze másokat okolunk, miközben jobbik énünket, lelkiismeretünket olyan magányos harcosokkal képviseltetjük, mint Greta Thunberg.

## A VILÁG FEJLŐDÉSI IRÁNYA

Csak egy konkrét példa. Évtizedek óta az iszlám terrorizmus fenyegetettségében élünk, amit az olajmilliárdokból finanszíroznak. Ha változtatni tudnánk szokásainkon, garázsban hagynánk a gépkocsinkat, átülnénk az egészséges mozgást feltételező kerékpárra, netán tömegközlekedést vennénk igénybe, egyik napról a másikra megszűnne a probléma. Semmivel sem befolyásoljuk jobban a világ fejlődési irányát, mint vásárlásainkkal. Nem véletlen számít külön tudománynak ma, hogyan lehet az emberek köl-

cannot stop. We don't really want to anyway, we just talk about it. We would be unable to give up the benefits that come with it, while we keep complaining about the damage modern technology causes to our social lives and the environment. There are many things that we didn't even know existed yesterday, and today we can't imagine life without them. Slowly but surely, the higher powers will also decide what we should buy in stores, and even what we should dream about. We are surprised that such unwanted processes are taking place in the world which we actually promote with our consumer habits, but of course we blame others, while we have lone warriors like Greta Thunberg represent our better selves, our conscience.

## THE DIRECTION OF THE WORLD'S DEVELOPMENT

Just one specific example. For decades, we have been living under the threat of Islamic terrorism, which is financed by the billions made from oil. If we could change our habits, leaving our cars in the garage and switching to bicycles that promote healthy exercise, or perhaps using public transportation, the problem would disappear overnight. Nothing influences the direction of the world's development more than our purchases. It is no coincidence

tekezési szokásait kívülről befolyásolni és irányítani, mert ez a gazdasági hatalom legfőbb záloga. A gazdasági és politikai hatalom pedig egyre jobban összefonódik, mert az általunk választott politikusok a multik érdekeit képviselik, azokat szolgálják ki, hogy szerény programjaikat valamilyen finanszírozni képesek legyenek. A multik behálózják a glóbuszt, piaci tevékenységükkel szétfeszítik a nemzetállami kereteket. A nemzetállamok kormányai csak nemzeti szinten lehetnek jelen, és így nem tudnak a globális gazdasági folyamatokon úrrá lenni. Elég csak az aktuális helyzetre gondolni. Ebből már körvonalazódik is a jövő, a nemzetállamok kényszeredetten birodalmakká olvadnak össze, hogy képesek legyenek a kor kihívásaira globális választ adni. A politika a kis ember érdekeit mindinkább figyelmen kívül hagyja, az emberek pedig vallásukat végleg levetkőzvé, immáron nemzeti kulturális kohézió nélkül, világpolgárként keresik az új ideológiát, amely elárvult lelküket befogadja. Engem ez valahogy az időszámítás előtti évtizedekre emlékeztet, amikor is a hellenizmusba oltott birodalmi politika rombolta le a helyi kultúrákat, a gyökereiktől és isteneiktől megfosztott emberek pedig termékeny táptalaját adták a krisztusi gondolatoknak.

## ÉS MÉGIS MINDEN MÁSKÉPP LESZ

Mielőtt azonban nostradamusi jóslatokba bocsátkoznék, egy dolgot le kell szögezni. A közeljövő nem is olyan régen még a távoli jövő volt. A gyerekkoromban vetített tudományos-fantasztikus filmek eljövendő évszázadokban kalandoznak, mai szemmel már nevetségesnek tűnnek. A futurológiai intézet homlokzatára pedig azt kéne kiírni, hogy mégis minden másképp lesz. A jövő kiszámíthatatlan. Főleg ma, amikor a reményteljes mesterséges intelligencia kopogtat, csak találgatásokba bocsátkozhatunk a legközelebbi jövőt illetően is. Az viszont már most bizonyos, hogy a mesterséges intelligencia, amely oly sok környezeti probléma megoldására ad reményt, nemcsak életterünket fogja radikálisan megváltoztatni, de magát az embert is, soha nem látott mértékben. És a sok jó (és rossz) dolog mellett talán azokra a társadalmi anomáliákra is megoldást kínál majd, amelyek ma a szülők, a gyermekek, az idősek és a fiatalok közt mutatkoznak.

De itt még nem tartunk. Ma még a környezetünkben történő változásokat, gyermekeink életfelfogását és furcsa viselkedési szokásait figyelve hajlamosak vagyunk temetni a világot, apokaliptikus képeket festünk az emberiség jövőjéről. Ez sem új, nagy változások idején mindig így vélekedett az emberiség – és lám még mindig itt vagyunk! A jövőért aggódni nem érdemes. A legtöbb, amit érte tehetünk az, hogy a mát jól, etikusan és felelősségteljesen éljük meg.



that the external influence and control of spending habits is considered a separate science today, because this is the primary guarantee for economic power. And economic and political power are increasingly intertwined, because the politicians we elect represent the interests of big companies, they serve them in order to finance their modest programs. The multinational companies encompass the globe, stretching the framework of nation states with their market activities. The governments of nation states can only be present at the national level, and thus cannot control global economic processes. Just think about the current situation. It is already outlining the future, with nations forced to merge into empires in order to give a global response to the challenges of the era. Politics is increasingly ignoring the interests of ordinary people, and people, having left their religions behind once and for all, and without national cultural cohesion, are now looking for a new ideology that could accommodate their orphaned souls as global citizens. It somehow reminds me of the decades before the Common Era, when imperial politics, steeped in Hellenism, destroyed local cultures, and people, deprived of their roots and gods, provided a fertile breeding ground for Christian ideas.

## AND YET EVERYTHING WILL BE DIFFERENT

However, before I start prophesying like Nostradamus, one thing must be made clear. Not so long ago, the near future was the distant future. The science fiction movies I watched as a child are adventures of the coming centuries, and watching them today, they seem ridiculous. And on the facade of the institute of futurology, it should be written that yet everything will be different. The future is unpredictable. Especially today, when the hope of artificial intelligence is at our doorstep, we can only speculate even about the nearest future. However, it is already certain that artificial intelligence, which offers hope for solving so many environmental problems, will not only radically change our living space, but us people too, on an unprecedented scale. And in addition to the many good (and bad) things, it may also offer a solution to the social anomalies that are present today among parents, children, the elderly and the young.

But we are not there yet. Today, observing the changes in our environment, our children's perception of life and their strange habits, we tend to give up on the world, painting apocalyptic pictures of the future of humanity. This is nothing new either, humanity has always thought this way during times of great change – and lo and behold, we are still here! There is no point in worrying about the future. The most we can do for it is to experience the present well, ethically and responsibly. ●



# EVERYDAY ENDORPHINS

## *A mindennapok endorfinja*

SZERZŐ *author* Reményi Diána  
fotó *photo* FP Ábel

Itthon inkább ismert rendhagyó ingatlanairól, mint a képzőművészetéről, önmagára mégis elsősorban alkotóként tekint: egy vállalkozó szellemű művész, akit nem a profit hajt, hanem az alkotás szabadsága, de jó érzéssel választ olyan partnereket maga mellé, akiknek köszönhetően futurisztikus víziói előbb vagy utóbb fizikai valót öltenek. Interjú Városi Gáborral.

*Although known more for his unusual real estates in Hungary than for his fine art, he primarily sees himself as a creator: an enterprising artist who is not driven by profit but by creative freedom, yet he has also good instincts for choosing his partners, thanks to whom his futuristic visions will sooner or later take a physical form. An interview with Gábor Városi.*

Az ember fejében az alkotóművészek éhbérért küzdő, stílusosan slampos, enyhén depressziós arcok. Te kisportolt vagy, stílusosan elegáns és mindig feltűnően jókedvű – nem lehet, hogy a külsín miatt tesznek be a vállalkozó skatulyába?

Nem gondolnám. A 90-es években félig hippiként csavarogtam végig 90 országot, és mindenki megbotránkoztatására a lakásom is átjáróházként működött az épp ott lakó barátaim között. Belül azóta is hippi maradtam, csak

People think of creative artists as stylishly sloppy, slightly depressed people working for a pittance. You are athletic, stylishly elegant and always visibly cheerful – is it possible that you are labeled as an entrepreneur because of your appearance?

I don't think so. In the 90s, I wandered through 90 countries as a semi-hippie, and much to everyone's shock, my apartment also functioned as a crash pad among my friends who happened to live there at the time. I have re-

kicsit szofisztikáltabb és elegánsabb formában, de az attitűd azonos.

Visszatérve az eredeti kérdésre: a művészvilág verseng, féltékeny és kirekesztő. Keresi az ürügyet. Egyetemista koromban sokszor hallottam a suttogást a hátam mögött, hogy gazdag szülők kényeztetik a deviáns művészt. Nem hencegtem nekik a sulis melletti portrérészletek küzdelmeiről, amikor napi 14 órát izzadtam végig egy egész nyáron át, hogy legyen önálló keresetem. Én a pozitív emberek társaságát keresem, és azt is adom cserébe – számomra ez már félsiker az önmegvalósításhoz. A nyugdíjas szüleim mindent megadtak a lehetőségeikhez képest, de a legnagyobb ajándékom az általuk belém nevelt küzdeni akarás.

**A pozitívizmusod veled született, vagy a folyamatos utazások, a világlátásod nem engedtek beleragadni az – ahogyan te fogalmaztál – magyaros negativitásba?**

A magyar valóság szuiciditással átítatott valósága természetesen engem is bevonzott és elvárásolt a pályám kezdetén. Ki ne csodálná a két tragikus sorsú zseni, József Attila vagy Pilinszky János egzisztenciális válságát, amelyből azok a csodálatos, fájón metsző sorok születtek? Nagyon menő volt boldogtalan önpusztítóknak lenni a 80-as évek hajnalán is.

A két legjobb barátom és Dienes Gábor mesterem önkezdése azonban megtanított túlélni. Megtanítottak arra, hogy szerek nélkül kell élni és alkotni, hogy a depressziót fegyelmességgel kell legyőzni, kinőni az akkori értelmiségiek oly divatos, kilátástalannak tűnő, arisztokratikus meg nem értettségét. Úgyhogy szép lassan megtanultam munkával és sporttal megszerezni a mindennapok endorfinját. Ez egy nagy küzdelem. Mert legyünk őszinték: az önpusztító művészet gonosz kis ördöge azért egy-egy ritka pillanatra még oda-odacsücsül a vállamra.

**Azt mondják, az alkotáshoz inkább a sötétség kell, a művészet kifejezéséhez pedig az introvertáltság, a befelé figyelés. Nálad hogyan tud manifesztálódni a pozitív extrovertáltságból a kreativitás?**

Az építkezés a kulcsszó. Konzekvensen fel kell építeni az extrovertált teremtés állapotát. Meggyőződésem, hogy csak éleslátással lehet művészetet csinálni. A tévhittel ellentétben az alkotás nem kézügyesség, hanem az emocionalitás tiszta manifesztációja, ami viszont tömény gondolatosság. A hitem szerint nem lehet bódultan alkotni, úgyhogy én cáfolnám a mítoszt! Én akaraterővel nap mint nap legyőztem a negativitás démonjait: meditációval, sporttal, szaunával, kristálytisza tudattal. Edzés közben és után a legélesebb az alkotóelme.

**A nemrég megvalósult Költő Kertben tett látogatás feléd egy összművészeti élménnyel: a kiállított fest-**

**mained a hippie inside, just in a slightly more sophisticated and elegant form, but the attitude is the same.**

Going back to the original question: the art world is competitive, jealous and exclusionary. It looks for excuses. When I was a university student, I often heard whispers behind my back that the rich parents were just spoiling the deviant artist. I didn't brag about how I struggled to draw portraits after school or sweated 14 hours a day for an entire summer to have an independent income. I seek the company of positive people, and I give them the same in return – for me, this is already halfway there to self-actualization. My retired parents gave me everything they could within their power, but the greatest gift they instilled in me was the will to fight.

**Were you born with this positive attitude, or did your constant travels and seeing the world prevent you from getting stuck in – as you put it – Hungarian negativity?**

The reality of the Hungarian mentality imbued with suicidality naturally attracted and enchanted me as well at the beginning of my career. Who wouldn't admire the existential crisis of Attila József or János Pilinszky, two geniuses with a tragic fate, from which those wonderful, painfully sharp lines were born? It was also really cool to be unhappy and self-destructive in the early 80s as well. However, the autonomy of my two best friends and my teacher Gábor Dienes taught me to survive. They taught me to live and create without drugs, to overcome depression with discipline, to outgrow the fashionable, seemingly hopeless, aristocratic misunderstoodness of intellectuals at the time. So I slowly learned to get everyday endorphins through work and sports. It is a huge struggle. Because let's be honest: the evil little devil of self-destructive art still does occasionally sit on my shoulders.

**It is said that creating art requires darkness, while expressing art needs introversion and introspection. For you, how can creativity manifest from your positive extroversion?**

Building is the key word. You must consistently build up a state of extroverted creation. I am convinced that art can only be made with insight. Contrary to popular belief, creation is not manual dexterity, but a pure manifestation of emotionality, which in turn is your mindset in a concentrated form. I believe that you cannot create while intoxicated, so I want to disprove this myth! Every day I overcame the demons of negativity with willpower: with meditation, sports, sauna, a crystal-clear mind. The creative mind is the sharpest during and after training.

**A visit to the recently finished Poets' Garden amounts to a multidisciplinary total art experience: that unusual, futuristic environment gave the paintings and sculp-**



*Teljes nyitottsággal építem a digitális jövőt.*

*I am building the digital future with a completely open mind.*

**ményeid és szobraid méltó kontextust kaptak abban a rendhagyó, futurisztikus környezetben. A művészet áthatja a létezésed minden zugát, mégis, melyik ezek közül az elsődleges alkotói vonalad?**

A kérdésre a válasz: az egész. Az összhatás. Az utazás. Fura és érdekes, de a szobraim aratták a legnagyobb közönségsikert. Érthető, velük deklaráltan a popularitás volt a cél: azt szerettem volna, hogy folyamatos változásukkal hosszú percekre odaszögezzék a nézőt, mert meg kell fejteni, fel kell fedezni őket. És bár nem tennék fontossági sorrendet, ha szívósan újrakérdeznéd, szint vallanék: festő vagyok, az a prioritás.

**Nagy álom valósult meg azzal, hogy a Költő Kertben minden ott van egy helyen?**

Nagy álom, ami nem egyszerűen a művészeteket egyesítő projektről szól, hanem bizonyította azt is, hogy az egymást inspiráló szinergia több, mint az egyén egyedül. A Költő Kert egy multiszenzoriális utazás, ahol megfogom a látogató kezét, és végigvezetem a művészetek szimbiózisának tárházán. Ahogy igaz a képekre és a szobrokra, igaz a házakra is: a lényeg a közös alkotás. Kifeszíteni a határokat egy kreatív csapattal, együtt inspirálódni egy kis provokációval fűszerezve – mennyire szeretem ezt. Akkor is, ha az eredménnyel egy nem feltétlenül mindenkinek tetsző, de megkerülhetetlen nyomot hagyunk a világban, ami persze egy óvatos tiltakozás a minimalista építészet szikár narratívájával szemben. Ez ebben a projektben példaértékű volt: a zseniális Nagy-Miticzky Szabolccsal

**tures you exhibited there a fitting context. Art permeates every segment of your existence, yet which of these is your primary creative line?**

The answer to the question is all of it. The overall effect. The journey. It's strange and interesting, but my sculptures had the greatest public success. It is understandable, their explicit goal was popularity: I wanted their constant changes to keep the viewers hooked for long minutes, because they have to be deciphered and discovered. And I wouldn't want to rank them, but if you kept asking me, I would have to confess: I'm a painter, that's the priority.

**Is it a dream come true to have everything in one place in the Poets' Garden?**

A dream come true that is not simply about a project that unites the various arts, but also proved that the synergy that inspires each other is more than the individual alone. The Poets' Garden is a multisensory journey where I take the visitor's hand and guide them through the symbiosis of the treasury of arts. Just as it is true for paintings and sculptures, it is also true for houses: the point is creating together. Pushing the boundaries with a creative team, getting inspired together with a hint of provocation – how I love that. Even if the result is not necessarily to everyone's liking, but leaves an unavoidable mark on the world, which is of course a careful protest against the stark narrative of minimalist architecture. This was exemplary in this project: it was an honor to work on the building's message with the brilliant Szabolcs Nagy-Mit-



**A Költő Kert egy multiszenzoriális utazás, ahol megfogom a látogató kezét, és végigvezetem a művészetek szimbiózisának tárházán.**

*The Poets' Garden is a multisensory journey where I take the visitor's hand and guide them through the symbiosis of the treasury of arts.*

és Sárkány Bencével megtisztelő volt együtt dolgozni az épület üzenetén, és az általam támogatott következő generáció is helyet követelt magának az építészek stábjában a tehetséges Medvegy Peti személyében. Ziszidisz Nikoszt is fontos megemlíteni, mert a vízió megvalósítását a néha neurotikus kreatív közeg ellenére idegösszeomlás nélkül viselte, és könnyörtelenül meg is valósította. A festményeken együtt dolgoztam Erdész László galériáslegendával, Gloviczki Gábor évek óta az alkotótársam, a kinetikus szobrok létrehozásában pedig egy ifjú titán, Neumann Máté a művészkollégám. És van, hogy bevonok nem szakmabeli társalkotókat is, a soron következő projektben a hazai stílus egyik meghatározó ikonjával, Csipak Péterrel fogunk közösen alkotni – alig várom a végeredményt!

**Nálad hol ér véget az alkotói folyamat? Mi az a pont, amelyet elérve képes vagy „kész”-ként tekinteni egy képre például?**

Kokas Ignác főiskolai tanárom azt mondta, egy képet nem lehet befejezni, csak jókor abbahagyni. Viktor Vasarely mesterem pedig a párizsi kiállításom megnyitóján még pontosabban fogalmazott: a kép egy folyamatos evolúció, egy optikai üzenet a térben, amelyet minden nézőpont és pillanat újraértelmez. És persze küzdelem a vizuális környezetszennyezés ellen.

**Egy vállalkozó sikerességét a vagyonában mérik, ezzel szemben egy művész sikere sokkal több komponensből áll. Mit jelent egyáltalán, miben mérhető egy alkotóművész sikere itthon és mondjuk külföldön?**

Jöhetnek a népszerű dekadens művészválasszal, hogy a pénz nem számít. De legyünk őszinték, a mai érték-alapú világban az ár kalibrál. A művész akkor válik érdekessé és ismertté, amikor a piac magasan beárazta, mert ennek van hírértéke. Ha egy kicsit cinikus akarnék lenni, azt mondanám, hogy a 27 évesen, tragikusan elhunyt fekete festőzseni – aki nem mellesleg Warhol múzsája volt –, Jean-Michel Basquiat akkor vált igazi ikonná, amikor az első képét 110 millió dollárért üttették le egy aukción. Na, onnantól ez már érdekelte a nagyközönséget is. De nincs ezzel baj, hiszen a nem művészetorientált embernek kell valamilyen kapaszkodó, ami viszonyítási alapot ad, ami egzakt módon mérhető.

**Ezt a mércét tekintve te hol tartasz most?**

Én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a hobbim, azaz a szoftveres tevékenységem és a lakószobrok hozama teljes szabadságot adott a valódi szakmám korlátok nélküli megvalósításához. Nem vagyok rákényszerülve az eladásra, így európai szinten vannak árazva a munkáim. Nyilvánvaló módon hasonló cél motivál, mint a játékfejlesztő kalandomnál vagy a házaimnál: felkerülni a nemzetközi értékelés tetejére. A Zen Stúdióval 2015-

iczyk and Bence Sárkány, and the next generation I support also earned a place in the team of architects with the talented Peti Medvegy. But I would also like to mention Nikosz Ziszidisz, because despite the sometimes neurotic creative milieu, he carried and ruthlessly realized the vision without a nervous breakdown. On the paintings I worked with the gallerist legend László Erdész, Gábor Gloviczki has been my creative partner for years, and a young titan, Máté Neumann, was my artist colleague in creating the kinetic sculptures. And sometimes I also involve non-professional co-creators; in my upcoming project I will be working with Péter Csipak, one of the leading icons of the Hungarian style – I can't wait to see the result!

**Where does the creative process end for you? At which point can you consider a picture “finished”, for example?**

My college professor Ignác Kokas used to say that you can't finish a picture, you can just stop at the right time. And my master, Victor Vasarely put it even more precisely at the opening of my exhibition in Paris: a painting is constant evolution, an optical message in space, which is reinterpreted by each point of view and moment. And, of course, a battle against visual pollution.

**The success of an entrepreneur is measured by his wealth, whereas the success of an artist is made up of many more components. What does it even mean, how can the success of an artist be measured in Hungary and abroad?**

I could say the popular decadent answer of artists that money doesn't matter. But let's be honest, in today's value-based world the price dictates. An artist becomes interesting and well-known when the market has priced him or her high, because that is newsworthy. If I wanted to be a bit cynical, I would say that Jean-Michel Basquiat, the black genius painter who died tragically at the age of 27 – and who was also Warhol's muse – became a real icon when his first painting was sold at an auction for 110 million dollars. Well, from then on, the general public got interested too. But there is nothing wrong with that because people who are not artistically inclined need something to grab hold of, something to provide a basis for comparison, and can be measured in an exact way.

**By this standard, where do you stand now?**

I am in the fortunate position that my hobby, that is my work with software and the income from art homes, has given me complete freedom to pursue my real profession without limitations. I don't need to sell, so my work is priced at European levels. Obviously, I am motivated by a similar goal as with my adventure as a game developer or my houses: to get to the top of the international ratings.



**Az önpusztító művészet gonosz kis ördöge azért egy-egy ritka pillanatra még oda-odacsücsül a vállamra.**

*The evil little devil of self-destructive art still does occasionally sit on my shoulder.*

ben sikerült a fejlesztők Oscar-díjaként emlegetett amerikai Metacritic listáján a csúcsra kerülni, megelőzve többek között a Sonyt vagy a Warner Bros., és a házaimmal is sikerült nemzetközi elismerést szerezni. Magyarországnak szüksége van arra, hogy néhány jegyzett művész magas áron validálja.

**Van az alkotásaidnak egy idealizált célközönsége?**

Mindenki. Pont ez a lényeg, hogy be kell szippantani a nem feltétlenül művészetorientált nézőt is. A mai generációk a social media sodrásában nőnek föl, legtöbbször értetlenül állnak Kazimir Malevich művészetére előtt, és egy pillanatra sem köti le őket egy bronzba öntött szoboreposz. Be kell látni, hogy a világgal együtt változik az ember is. Baranyai Péter professzor kutatásai szerint a mai fiatalok ötszörös sebességgel falják az információt, és ennek megfelelő az információéhségük is.

**A világ, beleértve a kultúrát és a társadalmat is, elkezdett egy párhuzamos életet élni a virtuális valóságban. Ez alól a művészet sem kivétel, elég csak a csillagászati összegekért elkelt digitális műkincsekre gondolni. Neked mi a véleményed az NFT-kről, valóban ez lesz a művészet jövője?**

Nem kérdés. Az arany- és pénzalapú elszámolás fokozatosan zsugorodik és inflálódik. A jövő egyértelműen Satoshi Nakamoto blokkláncában rejlik. A kollégáimmal már nagyban dolgozunk egy alt coin kibocsátáson, illetve több saját NFT is készülöben van.

**Ötvenévesen át lehet állni a digitális alkotásra, vagy ezt meghagyod a Z generáció tagjainak?**

A kor – ahogy mondani szokták – csak egy szám. A 15 éves Villő lányom szerint ő a felnőtt kettőnk közül, az exfeleségem tudatilag maximum nyolcnak titulál. Az ember mindig annyi, amennyinek érzi magát, ezért most minden molekulámmal a Z generációval rezgek. Ne felejtjük el, hogy megjártam a világ leginnovatívabb szoftverfejlesztési szegmensét és annak legracionálisabb, ingatlanfejlesztési oldalát is, így teljes nyitottsággal építem a digitális jövőt. Az új utak keresésében és megvalósításában mindig is a művészeknek volt a legnagyobb szerepük.

**Mik a terveid a közeli és a távoli jövőre nézve?**

New York Museum of Modern Art, London Tate Gallery, Christie's és Sotheby's aukció – ilyesmik. Merjünk nagyot álmodni. És ha ez most mosolyt csal az arcokra, annyi baj legyen! Amikor a garázsban húsz éve videójátékot barkácsolunk, vagy amikor az első házaim vázlatai elkészültek, akkor is világsikerről álmodtunk, és akkor is megkaptuk a szkeptikusok fejcsóválását, ennek ellenére mind a kétszer sikerült letörölni a cinikus mosolyt az arcokról. Úgy-hogy bízzunk a három magyar igazságban! ●

In 2015, with Zen Studio I managed to reach the top of the American Metacritic list, also referred to as the developers' Oscars, ahead of, among others, Sony or Warner Bros., and also managed to get international recognition with my houses. Hungary needs to be validated at a high price by a few noted artists.

**Do your pieces have an idealized target audience?**

Everybody. The point is to suck in not artistically inclined viewers as well. Today's generations grow up in the currents of social media, they are mostly baffled by Kazimir Malevich's art, and an epic sculpture cast in bronze cannot hold their attention for a second. You have to accept that people change along with the world. According to the research of Professor Péter Baranyai, today's young people devour information at five times the speed, and their hunger for it is correspondingly high.

**The world, including culture and society, has begun to live a parallel life in virtual reality. Art is no exception, just think of digital artifacts sold for astronomical sums. What do you think about NFTs, is this really the future of art?**

Without a question. Transactions based on gold and money are gradually shrinking and losing their value. The future clearly lies in Satoshi Nakamoto's blockchain. My colleagues and I are already working hard on creating an alt coin, and several of our own NFTs are also in preparation.

**Is it possible to switch to digital creation at 50, or do you leave that to Generation Z?**

Age, as they say, is just a number. My 15-year-old daughter Villő says she is the adult of the two of us, my ex-wife says that mentally I'm eight at most. You are always as old as you feel, so now I am vibrating with Gen Z with all my molecules. Let's not forget that I have been in the world's most innovative software development segment, as well as the most rational real estate development field, so I am building the digital future with a completely open mind. Artists have always had the biggest role in finding and realizing new ways.

**What are your plans for the near and distant future?**

New York Museum of Modern Art, London Tate Gallery, Christie's and Sotheby's auctions – things like that. Dare to dream big. And if this brings a smile on your face, so be it! When we were tinkering with video games in the garage twenty years ago, or when the sketches of my first houses were being completed, we also dreamed of international success, and the skeptics also doubted us, but despite that we managed to wipe the cynical smiles off their faces both times. So let's trust that the third time's the charm! ●

# CONNECTION... LOST

fotó *photo* **Csoboth Edina**  
fotóasszisztens *photo assistant* **Konaka-Kiss Péter**  
*fashion editor* **Varga Anita**  
*stylist assistant* **Kalmár Emese, Frank Péter**  
smink *MUA* **Balla Emese**  
haj *hair* **Gulyás Attila**

modellek *models*  
**Hanna / Visage Model Management**  
**Olga / Face Model Management**

A helyszínért köszönet / *Thanks for the location to*  
**Neonis 3D Blacklight Minigolf, Gozsdu Játéktér**

**HANNA**  
ruha/dress **VIRAG KERENYI**  
overáll/jumpsuit **Oysho**  
kesztyű/gloves **COS**  
csizma/boots **Massimo Dutti**

**OLGA**  
kapucnik felsőként/hoodies as a top **COS**  
overáll/jumpsuit **Oysho**  
csizma/boots **Massimo Dutti**



napszemüveg/sunglasses **Philipp Plein**  
 felső/top **EVELINFINK**  
 nadrág/trousers **EVELINFINK**  
 kesztyű/gloves **Max Mara**



táska/bag **VIRAG KERENYI**



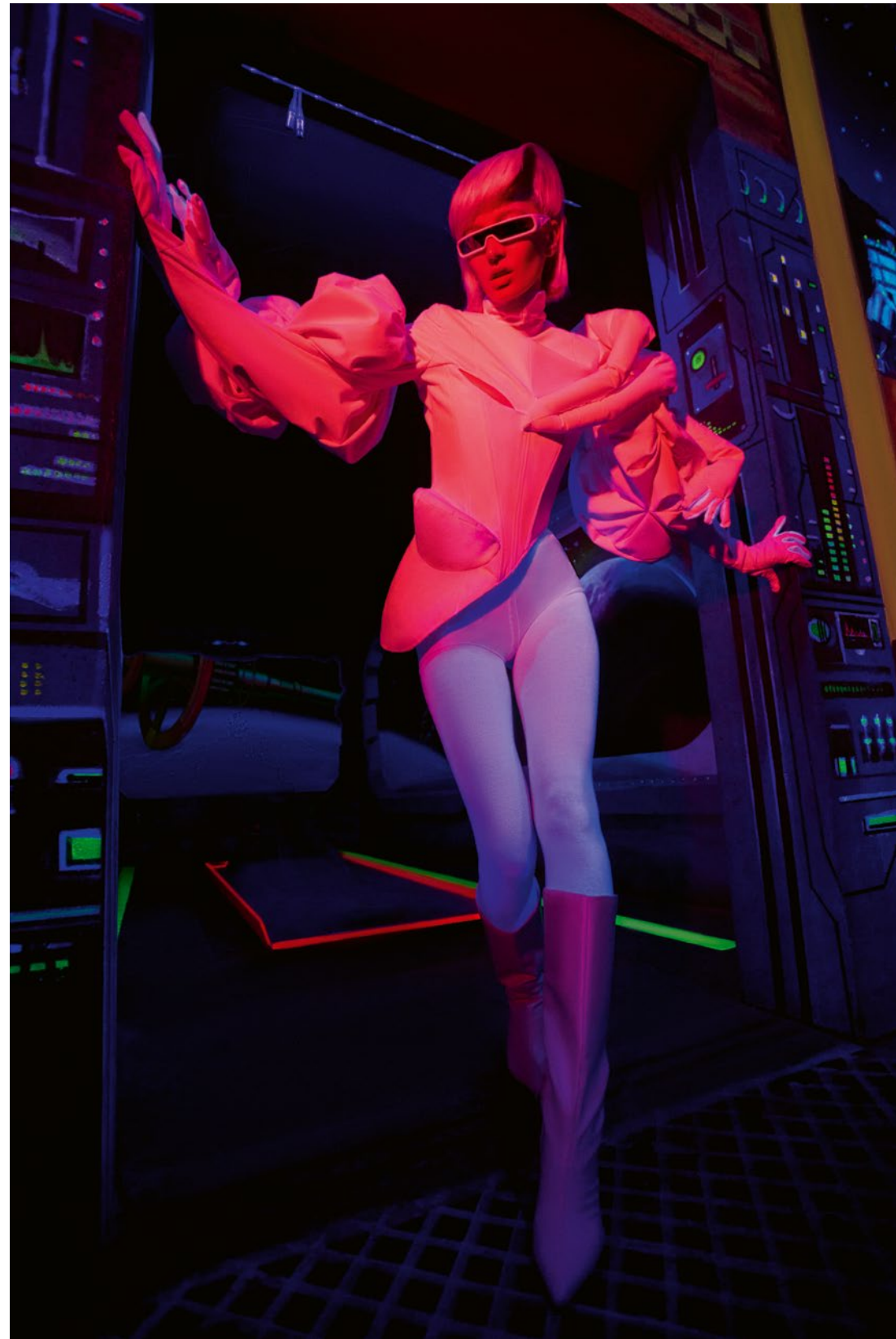


felső/top **EVELINFINK**  
 nadrág/trousers **Diesel**  
 táska/bag **United Colors of Benetton**  
 öv/belt **United Colors of Benetton**  
 nyaklánc/necklace **Bijou Brigitte**

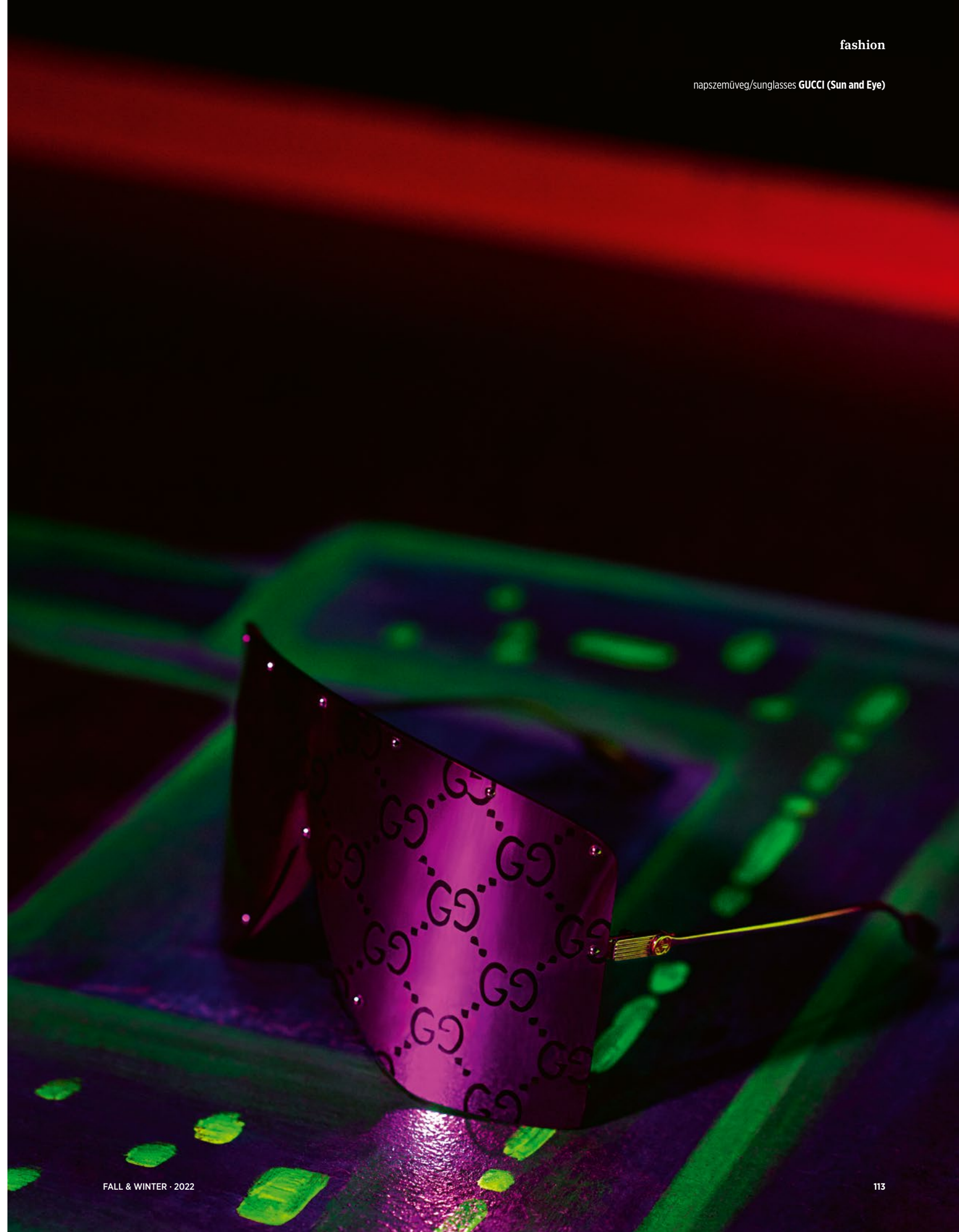


**OLGA**  
 garbó/turtleneck **VIRAG KERENYI**  
 felső/top **EVELINFINK**  
 szoknya/skirt **EVELINFINK**  
 csizma/boots **ZARA**  
 fülbevaló/earrings **Bijou Brigitte**

**HANNA**  
 felső/top **EVELINFINK**  
 nadrág/trousers **Diesel**  
 öv/belt **United Colors of Benetton**  
 nyaklánc/necklace **Bijou Brigitte**  
 csizma/boots **ZARA**



napszemüveg/sunglasses **Emporio Armani (Sun and Eye)**  
ruha/dress **Chokassy**  
harisnya/tights **Wolford**  
csizma/boots **Massimo Dutti**



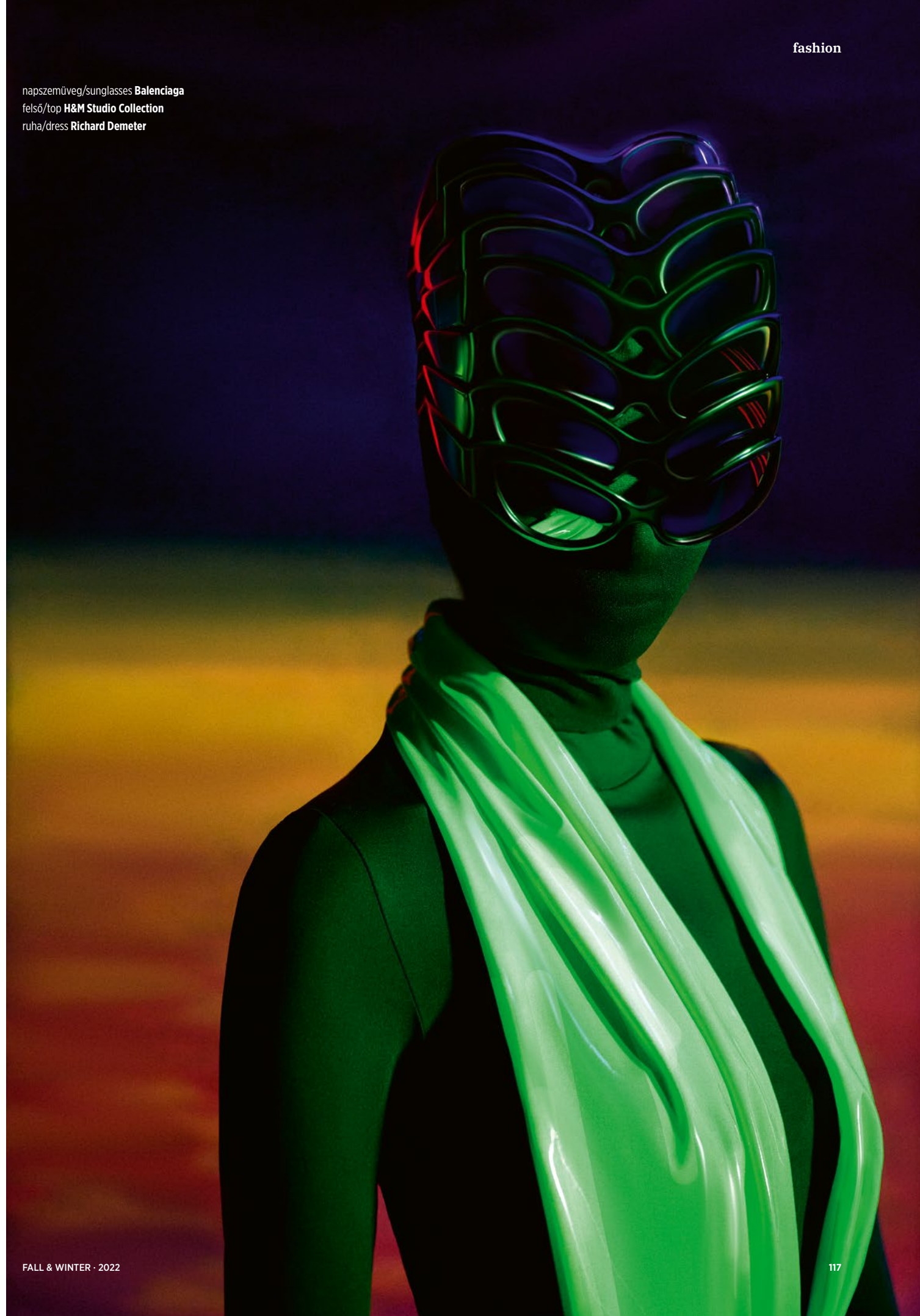


dzseki/jacket **VIRAG KERENYI**  
overall/jumpsuit **VIRAG KERENYI**  
csizma/boots **H&M Studio Collection**



napszemüveg/sunglasses **Emporio Armani (Sun and Eye)**  
felső/top **H&M Studio Collection**  
ruha/dress **Richard Demeter**

napszemüveg/sunglasses **Balenciaga**  
felső/top **H&M Studio Collection**  
ruha/dress **Richard Demeter**





**HANNA**  
 maszk/mask **VIRAG KERENYI**  
 bunda/fur coat **Philipp Plein**  
 felső/top **H&M Studio Collection**  
 nadrág/trousers **H&M Studio Collection**  
 csizma/boots **Sportmax**

**OLGA**  
 maszk/mask **VIRAG KERENYI**  
 bunda/fur coat **Philipp Plein**  
 ruha/dress **H&M Studio Collection**  
 csizma/boots **H&M Studio Collection**

fotó *photo* FP Ábel  
 styling Király Olívia  
 smink MUA Hajdú Zsófia

*Az innovatív anyagtervezés, ahol a textil hangra, érintésre, mozgásra érzékeny interfésszé válik, számomra az emberi lét, kommunikáció és érzékelés határainak kiterjesztéséről, kibővítéséről szól.*

*Innovative material design, when the textile becomes an interface sensitive to sound, touch, and movement, is about expanding and augmenting the boundaries of human existence, communication and perception.*

kabát/coat **Feng Ya Xian**  
 body **ZARA**

szerező *author* Reményi Diána

# KÁRPÁTI JUDIT ESZTER

co-founder of the EJTECH art studio

*az EJTECH művészeti stúdió társalapítója*

Interdiszciplináris textilművész, posztdoktor kutató, doktori fokozatát 2019-ben szerezte a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen, amelyben a művészet és a tudomány kapcsolatát, az innovatív anyagtervezést és a kortárs digitális technológiák közös metszeteit kutatta. Az Esteban de la Torre elektronikus zenei médiaművésszel közösen létrehozott EJTECH művészeti stúdió alapítójaként munkájuk fókuszában az új materialitás, az aktív anyag, a technológia és az ember összekapcsolása áll. Kétszer nyerte el a Kozma Lajos Iparművészeti Ösztöndíjat és a Magyar Állami Eötvös Ösztöndíjat.

*Interdisciplinary textile artist and postdoctoral researcher, she obtained her PhD in 2019 at the Moholy-Nagy University of Art and Design. She researched the relationship between art and science, innovative material design and where contemporary digital technologies align. As the founder of the EJTECH art studio, established in cooperation with electronic music media artist Esteban de la Torre, their work focuses on connecting new materiality, active materials, technology and people. She has won the Lajos Kozma Scholarship for Applied Arts and the Hungarian National Eötvös Scholarship twice.*

**Mi a fő profilod, szereped, küldetésed a szakmában?**

Alkotóként az motivál, hogy új, eddig ismeretlen tulajdonságokat, összefüggéseket tárjak fel az ember, a technológia és a külvilág kapcsolatáról és mindarról, ami kölcsönhatásuk eredményeként létrejöhet.

Az EJTECH stúdió különböző területeket egyesítő, többdimenziós alkotási folyamataiban én foglalkozom az anyagkutatással, a hibrid materialitással, a textilművészeti oldallal, Esteban a hang- és médiaművésszel, illetve

**What is your main profile, role, and mission in this profession?**

As a designer, I am motivated to discover new, previously unknown properties and connections about the relationship between people, technology and the outside world, as well as everything that can be created as a result of their interaction.

In EJTECH studio's multidimensional creative processes that combine different disciplines, I am responsible for

elektronikával, de ezek a határok a kutató- és alkotómunka során elmosódnak. Művészeti kutatásomban a komoly tradíciókkal rendelkező hazai textilművészet, textilkultúra fő csapásvonalából kilépve egy új, eddig kevésbé járt úton indultam el, mint kutató-alkotó.

A gyakorlati oldal mellett az anyagkutatás elméleti, filozófiai oldala is foglalkoztat, az anyag mint médium és kultúra érdekel. A különböző médiumok használatával, és a köztük lévő határok elmosásával, összeolvadásával új minőségeket hozhatunk létre, új egyedi arányokat létesíthetünk az érzékszerveink között. Az innovatív anyagtervezés, ahol a textil hangra, érintésre, mozgásra érzékeny interfésszé válik, számomra az emberi lét, kommunikáció és érzékelés határainak kiterjesztéséről, kibővítéséről szól.

**Mi a legfontosabb projekted jelenleg?**

Jelenleg a legfontosabb az EJTECH stúdió művészeti vezetése, a folyamatban lévő munkák továbbfejlesztése, hazai és nemzetközi kiállításokon, művészeti fesztiválokon és vásárokon való részvétel és megjelenés. Jelenleg egy düsseldorfi galéria felkérésére készítünk egy nagy léptékű, helyspecifikus textil-hang installációt, illetve folyamatban van a művészet, a tudomány és a gasztronómia kapcsolatát kutató izgalmas együttműködés, ami egészen új terep nekünk. Egy nemrég elnyert ösztöndíj keretében pedig három éven át folytathatok alkotói-kutatói munkát a zene, a hang és az anyagok, új technológiák kapcsán.

Ezek mellett a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Innovációs Központjában olyan textilalapú multiszenzoriális, azaz több érzékszervre ható, az érzékek teljes skálájára hatni szándékozó anyagkutatást folytatunk, amelyknél az intuíció képességének, az élményszerű megismerésnek van szerepe.

**Az eddigi munkáitok mintha egyenesen a jövőből érkeztek volna (hangot, érzést közvetítő textilek), ezek az installációk képezni fogják valaha tervezetten a mindennapi életünket, vagy kísérleti szinten maradnak?**

Nekünk nem kifejezetten célunk, hogy ezek a mindennapok részeivé váljanak. Ehhez egy hosszú kutatás-fejlesztési folyamat szükséges, még több szakértő és specialista bevonásával. Nekünk jelenleg a legfontosabbak az autonóm művészeti munkáink, ezek alapján különböző területekről keresnek meg minket: az autóipartól az egészségügyön át a filmiparig sok érdekes megkeresést kaptunk, ahol alkalmazott környezetbe kerülhetnek az anyagaink.

**Elmesélnél párat konkrét példákkal?**

A hazai Perceptual Thinkersszel való kollaboráció középpontjában két olyan dzseki állt, amelyekkel nemcsak a hideg ellen védheted magad, hanem zenét is szerezhetsz velük. A 2019-es kapszulakollekcióban szereplő darabok inspirációját az autizmussal élők hangokra, zajokra, zörejekre való érzékenysége adta – az aktuális dizájnnak

material research, hybrid materiality, and textile art, while Esteban deals with sound and media art and electronics, but these boundaries are blurred during the research and creative phase. In my artistic research, leaving the well-traveled road of very traditional Hungarian textile art and textile culture, I set out on a new, less traveled path as a researcher and artist.

In addition to the practical aspects, I am also fascinated by the theoretical and philosophical side of material research, I am interested in materials as a medium and culture. By using different media and by blurring and merging the boundaries between them, we can create new qualities and establish new unique proportions between our senses. For me, innovative material design, when the textile becomes an interface sensitive to sound, touch, and movement, is about expanding and augmenting the boundaries of human existence, communication and perception.

**What is your most important project at the moment?**

At the moment, my main focus is on the artistic management of the EJTECH studio, the improvement of our ongoing projects, participating and appearing in Hungarian and international exhibitions, art festivals and fairs. We are currently working on a large-scale, site-specific textile-sound installation at the request of a gallery in Düsseldorf, and we are also undertaking an exciting collaboration exploring the relationship between art, science and gastronomy, which is a completely new territory for us. And thanks to a scholarship I was recently awarded, I can do creative work and research in connection with music, sound, materials and new technologies for three years.

In addition to these, in the Innovation Center of the Moholy-Nagy University of Art and Design, we conduct research into textile-based multisensory materials, that is ones that affect several senses and intend to affect the entire range of senses, in which intuition and experiential cognition play a role.

**Your work so far seems to have come straight from the future (textiles conveying sounds and feelings), will these installations ever be part of our everyday life, or will they remain at an experimental level?**

We do not specifically aim for these to become part of everyday life. That would require a long research and development process, involving even more experts and specialists. Our independent art projects are the most important for us at the moment, because of these we are approached from different fields: from the automotive industry through healthcare to the film industry, we have received many interesting requests where our materials can be used in an applied environment.



1-2. Installation for Air Dior worldwide release



3-4. Textile - sound installation, Easttopics, HU, Dock20, AT

5. Soft Interfaces Lab, MOME Innovation Center



köszönhetően játékos, stimuláló ingerek vagy épp nyugalmi pontok helyezkednek el a ruhákon. A kabátokat olyan szenzorokkal felszerelt felvarrók díszítik, amelyek érintésre különböző hangokat játszanak le, így akár egy teljes dallamot komponálhatunk velük.

A braziliai Esporte Club Bahia professzionális futballcsapattal való közös munkánk is nagyon izgalmas volt. Braziliában a futball óriási szenvedély, de a huligánok közötti erőszak mindenkit érint. A szurkolók félnek attól, hogy a csapat mezét viselve ellenérzést váltanak ki, ezért sokan úgy döntenek, inkább fehérrel viselnek. Az Esporte Clube Bahia megbízásából olyan futballmezt készítettünk, amely csak akkor árulja el a csapat színeit, logóját, ha az ember a stadionon belül, biztonságban van. Ez az aktív állapot a stadionon kívül passzívra, semleges színre vált.

**A hasznosság, a funkció hasznossága mennyire cél a ti esetetekben?**

Az autonóm, művészeti munkáinkban a hasznosság egészen más kérdés, mint egy alkalmazott munka esetében. A művészeti installációinkra egyfajta eszközökként tekintünk, amelyek által lehetőségünk nyílik újfajta élmények megtapasztalására, mint például az emberi jelenlét, érzékelés határainak kitágítására. Az eddigi legfontosabb és legtöbbet jelentő megkeresésünk 2020-ban volt, a Dior felkérésére készítettük el a Dior X Nike Jordan Brand kollaborációjának, az Air Dior sneakereknek a bemutatóját egy interaktív installáció formájában, ahol az érintésre reagáló haute couture szenzorokkal interfészre alakított sneakereken különböző soundscapeket (hangzásokat) és a hozzá tartozó emblematisz fényszobrot lehetett vezérelni.

**A te területeden milyen előnyöket élvezel és milyen hátrányokat szenvedsz a digitalizációnak köszönhetően?**

A digitális tér túláradása átjárja életünket. Az újfajta vágyak a tapintható, a fizikailag megtapasztalható után elvezettek oda, hogy még egyszer felülvizsgáljuk az anyagiség jelentőségét. A munkáink esetében nagyon fontos a személyes, fizikai jelenlét, a megtapasztalás. Fontosnak tartom, hogy megőrizzük kapcsolatunkat a materiális világgal a 21. században, a folyamatos és megállíthatatlan technológiai innovációk korában. A digitalizációnak köszönhetően azonban kétségkívül munkáink hihetetlen gyorsasággal juthatnak el olyanokhoz, akikkel később esetleg együttműködünk, vagy könnyebben megtalálnak minket egy ötlettel, ez mindenképpen pozitívum.

**Hogyan látod reálisan és hogyan képzeld ideálisan a dizájn jövőjét, annak szerepét az emberek életében?**

Techno-kulturális világunk, az okos tárgyaink alapvetően változtatták és változtatják meg a világgal kapcsolatos tapasztalataink formáját. A velünk élő és mozgó tárgyak már nemcsak kísérnek, de elkezdtek nézni, hallani minket,

**Can you give me some specific examples?**

The collaboration with Hungarian Perceptual Thinkers focused on two jackets that can not only protect you against the cold, but also help you make music. The pieces in the 2019 capsule collection are inspired by the sensitivity of people with autism to sounds and noises – the current design features playful, exciting stimuli or resting points on the clothes. The jackets are decorated with patches with sensors that play different sounds when touched, so you can even compose an entire melody with them.

Our work with the Brazilian professional soccer team Esporte Clube Bahia was also very exciting. Soccer is a huge passion in Brazil, but violence among hooligans affects everyone. Fans are afraid that wearing the team's shirt could cause resentment, so many choose to wear white instead. On behalf of Esporte Clube Bahia, we created a soccer jersey that only reveals the team's colors and logo when you are safe inside the stadium. This active state changes to a passive, neutral color outside the stadium.

**How important is usefulness, the usefulness of the function, for you?**

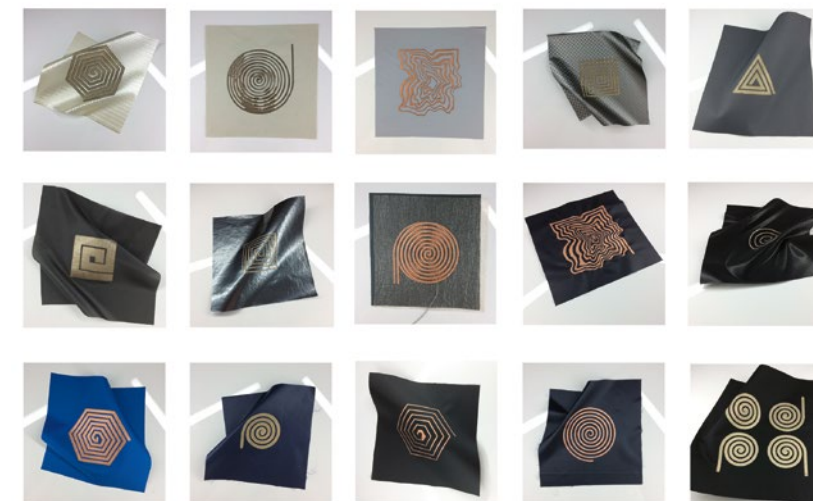
In our independent, artistic work usefulness is a totally different issue than in the case of an applied piece. We see our artistic installations as a kind of vehicle that gives us the opportunity to have new experiences, such as expanding the limits of human presence and perception. Our most important and high-profile opportunity to date was in 2020 when at the request of Dior, we prepared the presentation of Air Dior sneakers, a Dior X Nike Jordan Brand collaboration, in the form of an interactive installation where the sneakers, which were interfaced with touch-sensitive haute couture sensors, could be used to control different soundscapes and the corresponding emblematic light sculpture.

**In your field, what are the advantages and disadvantages of digitalization?**

The overflow of the digital space permeates our lives. The new kinds of desires for the tangible, for the physical have led us to review the importance of materiality once again. Experiencing, as well as personal and physical presence are very important in our work. I think it is important to maintain our relationship with the material world in the 21st century, in the age of constant and unstoppable technological innovation. Thanks to digitalization, however, our work can reach people with whom we may collaborate later unbelievably fast, or they find us with an idea more easily, and this is definitely an advantage.

**How do you realistically see and ideally imagine the future of design and its role in people's lives?**

Our techno-cultural world, our smart objects, have fundamentally changed and are changing the form of our ex-



6. Petra Ptackova collaboration for Mercedes-Benz Prague Fashion Week

7. Textile soft speaker material research

8. Phase In, Phase Out, Horizont Gallery, HU

viszonyulnak hozzánk. Életünk szinte minden területét átalakította a digitális forradalom, hatása az alkotófolyamatok terén a legérezhetőbb. A technológia azonban még mindig nem tud pótolni egyetlen, mindennél fontosabb dolgot, az emberi kreativitást mint hozzáadott értéket. A dizájn középpontjában a kérdésfelvetés és a válaszok kutatása áll, az integratív helyzetek valóságba fordításának legfontosabb eszköze a 21. században. A dizájn társadalmi jelenség, az emberi élet minőségének alapegysége, egy magatartásforma.

**A saját küldetésedet illetően mivel lennél elégedett 5, 10 és 20 év múlva?**

Mivel a jelenben szeretek legjobban lenni – még ha ez sokszor kihívás is –, nehéz ennek megválaszolása. A folyamatos újratervezés fontos része a munkámnak. Ha 5, 10 vagy 20 év múlva is ugyanezt csinálhatom, amit eddig, ha még több ember eljut a kiállításainkra, performanszainkra, és sok izgalmas együttműködésben lesz részünk, akkor én elégedett leszek.

**Ha találkoznál egy földönkívülivel, hogyan mutatkoznál be egy mondatban?**

Szavak helyett az érintésre reagáló textilem lenne a kommunikációs eszközőm, az sokat elmondana rólam.

periences with the world. The objects that live and move with us now not only accompany us, but have begun to see us, hear us, and relate to us. Almost all aspects of our lives have been transformed by the digital revolution, and its impact is most evident in creative processes. However, technology still cannot replace the single most important thing, human creativity as an added value. The heart of design is asking questions and exploring the answers: it's the most important means of translating integrative situations into reality in the 21st century. Design is a social phenomenon, the basic unit of quality of human life, a form of behavior.

**Regarding your own mission, what would satisfy you in 5, 10 and 20 years' time?**

Since I prefer to live in the present – even if it is often a challenge – it is difficult to answer this question. Constant re-planning is an important part of my work. If 5, 10 or 20 years from now I can do what I have been doing so far, if even more people come to our exhibitions and performances, and we have many exciting collaborations, then I will be satisfied.

**If you met an alien, how would you introduce yourself in one sentence?**

Instead of words, my textile that reacts to touch would be my means of communication, it would say a lot about me.



# KOVÁCS VANESSA

szerező author Reményi Diána

## co-founder and designer of NESSANA

a NESSANA társalapítója és tervezője

Agimnázium utolsó évében döntötte el a barátjával, hogy divatmárkát fognak alapítani. A lány lesz a kreatív, a fiú a stratégia. Az egyetemet Dániában végezték közösen, divattervezést és fashion brandinget tanultak, és amikor hazajöttek, megcsinálták: az álomból brand, a barátból férj lett. A NESSANA másfél éve indult, de a ruhák máris divatbemutatókon szerepelnek, bekerültek egy berlini székhelyű, fenntartható online concept store-ba és a világ különböző pontjain viselik őket. Vanessa a tervezés mellett idén megszerezte a mesterdiplomáját, vendégelőadóként órákat tart az anyaegetemén és különböző divatkutatási projekteken is részt vesz.

*She and her boyfriend decided to start a fashion brand during the last year of high school. She would be the creative one, he the strategist. They graduated from university together in Denmark where they studied fashion design and branding, and when they came home, they did it: dream became brand, boyfriend became husband. NESSANA was launched a year and a half ago, but their clothes are already appearing at fashion shows, featured in a sustainable online concept store based in Berlin and worn in different parts of the world. In addition to design, Vanessa obtained her Master's degree this year, teaches classes as a guest lecturer at her alma mater and participates in various fashion research projects.*

### Mi a fő profilod, szereped, küldetésed a szakmában?

Az a misszióm, hogy modern, a mindennapokban is könnyen hordható darabokat biztosítsak a vásárlóink számára, amikben komfortosan és stílusosan érzik magukat, mindenféle erőfeszítés nélkül. A vásárlóink igényeinek talákozniuk kell a tervezői, az üzleti és a stratégiai (itt leginkább a környezettudatosságra gondolok) területtel – ez a küldetés határozza meg mindent.

### What is your main profile, role, mission in this profession?

My mission is to provide our customers with modern, easy-to-wear everyday pieces, which make them feel comfortable and stylish without any effort. The needs of our customers must meet the design, business and strategic (I'm thinking here of environmental consciousness) areas – this mission defines everything.

### Mi a legfontosabb projektjed jelenleg?

Az elkövetkezendő évre nagy célokat tűztünk ki a fenntarthatóság és a körforgásos működés területén, ez a legfontosabb projekttem most a színpalak mögött. Fókuszáltnan dolgozom a stratégián, keresem a megfelelő szakembereket, a számunkra elérhető innovatív megoldásokat, és az anyagaink optimalizálása is a listámon van. Ezek mellett pedig figyelemmel kísérem a közönségünk reakcióit az újításainkra, és azok által tervezem az elkövetkezendő időszak eseményeit. Soha nem dőlünk hátra, ez az egészben a legjobb.

### Ha találkozna egy földönkívülivel, hogyan mutatkozna be neki?

Talán csak annyit mondanék, hogy a NESSANA bolygó megalkotója vagyok!

### Mit tartasz a generációd legnagyobb küzdelmének – te hogyan küzdesz meg ezekkel a kihívásokkal?

Szerintem a mi generációnk sokszor irreleváns elvárásokat állít maga elé. Csak a siker hajt minket, és ennek megvalósítása érdekében megállás nélkül pörgünk, a karrierünknek élünk, miközben az élet minden területén szeretnénk helytállni. Nyilvánvalóan ezek engem is érintenek, de igyekszem elengedni ezeket a gondolatokat és megélni a jelen minden pillanatát. Sokszor megállok és átgondolom, honnan indultam és merre tartok. Mindig teret adok a kreatív ötleteknek, de nem kapkodok el a dolgokat. Hiszem, hogy kitartó munkával mindennek eljön a maga ideje, hogy nem kell beleprésseni egy évet egy hónapba – és ez a brand alakulására is igaz.

### A világ egyik legszennyezőbb iparágában szerinted hogyan lehet valódi változást generálni?

Meg kell értenünk, hogy a divat nem a havonta megújuló gardróról szól, hanem az önkifejezés és a funkció találkozásáról. Ehhez edukációra van szükség, amiben nagy szerepe van a márkáknak is. Úgy gondolom, nem lehet csak üzleti alapon irányítani, hiszen a brandeknek millió eszközük van arra, hogy inspirálják vásárlóikat a változtatásra.

### Te magad mit teszel ezért?

Attól függetlenül, hogy a NESSANA – méretét tekintve – a gigacégek mellett elveszik, mégis hisszük, hogy hozzá kell tennünk a saját verziókat egy tudatosabb, zöldebb rendszerhez. A változás céljából alakult át a koncepciónk, így a megszokott évi két kollekció helyett egy állandóval álltunk elő, ami a CIRCLE nevet viseli. A kollekció „körbe-körbe” megy, tehát nincs szezonvégi maradék. Ahogy korábban is, ezentúl is támogatjuk a lokális szakembereket, kerüljük a készlethalmozást, előnyben részesítjük a deadstock



fotó photo FP Ábel  
styling Király Olívia  
smink MUA Hajdú Zsófia

ing és nadrág/shirt and trousers NESSANA



modell *model* Lydia / Artmodels  
 fotó *photo* Ludányi Dóra  
 smink *MUA* Szénási Liza

**A változás céljából az évi két kollekció helyett egy állandóval álltunk elő: a CIRCLE lényege, hogy a kollekció körbe-körbe megy, nincs szezonvégi maradék vagy készlethalmozás, előnyben részesítjük a deadstock anyagokat és a zero waste szabászati technikát.**

*Instead of the usual two annual collections we came up with one permanent one to accommodate this change: the essence of CIRCLE is that it goes around in circles, so there is no end-of-season leftover or stockpiling, we prefer deadstock materials and using zero waste tailoring techniques.*

### **What is your most important project at the moment?**

We have set big goals for the coming year in the area of sustainability and circularity, which is my most important behind-the-scenes project at the moment. I am focused on the strategy, looking for the right experts, innovative solutions available to us, and the optimization of our materials is also on my list. In addition to these, I monitor the reactions our audience has to our innovations and use them to plan the events of the next period. We never sit back, that's the best part.

### **If you met an alien, how would you introduce yourself?**

Maybe I would just say that I am the creator of the planet NESSANA!

### **What do you think is the biggest struggle of your generation – how do you deal with these challenges?**

I think our generation often sets irrelevant expectations for itself. Success is the only thing that drives us, and to achieve this, we are constantly on the move, we live for our careers, while we want to excel in every aspect of life. Obviously, I am affected by these too, but I try to let go of such thoughts and enjoy every moment of the present. I often stop and think about where I started and where I am headed. I always give room to creative ideas, but I don't rush things. I believe that with hard work, everything will happen in time, you don't have to squeeze a year into a month – and this is also true for the progress of the brand.

### **In one of the most polluting industries in the world, how can you generate real change?**

We need to understand that fashion is not about renewing your wardrobe every month, but about the meeting of self-expression and function. This requires education, in which brands also play a big role. I don't believe that it's possible to manage a brand only from a business point of view because brands have millions of tools to inspire their customers to change.

### **What are you doing about it personally?**

Regardless of the fact that NESSANA – in terms of size – is lost next to the giant companies, we still believe that we should add our own version of a more conscious, greener system. We transformed our concept to accommodate this change, so instead of the usual two annual collections, we came up with one permanent collection called CIRCLE. The collection goes around in "circles", so there are no end-of-season leftovers. As before, we will continue to support local professionals, avoid stockpiling, prefer deadstock materials, work towards using

anyagokat, dolgozunk a zero waste szabászati technika gyakoribb alkalmazásán, és a minőségi, hosszú éveken át hordható darabokra fókuszálunk.

### **A te területeden milyen előnyöket élvezel és milyen hátrányokat szenvedsz a digitalizációnak köszönhetően?**

Számomra a szakmai előrehaladást, az inspirációt, a hi-teles információk megszerzését és a kapcsolódást jelenti a digitális világ, úgy érzem, ez a nekem való „hely”. Szabadnak érzem magam általa: nem kell fizikai helyiség ahhoz, hogy kapcsolódjak és kommunikáljak a vásárlóimmal, és ez nemcsak azt jelenti, hogy bárholnan dolgozhatok, de azt is, hogy a ruháink eljuthatnak a világ bármely pontjára.

### **Hogyan látod reálisan és hogyan képzeld ideálisan a divat jövőjét, annak szerepét az emberek életében?**

Ameddig a fast fashion fogyasztó társadalom nem változik meg gyökeresen, addig nem sok esélyt látok a változásra. Hiszen ameddig van kereslet valamire, addig a kínálat is jelen lesz. Emellett azt gondolom, hogy a technológia még nagyobb teret nyer majd a divatban, amiből a vásárlók és az alkotók is profitálni tudnak. Ideális lenne, ha a fenntartható intézkedések elvárásá válnának a vásárlók részéről és ezáltal megváltozna a divat fogyasztása is.

### **A saját brandedet illetően mivel lennél elégedett 5, 10 és 20 év múlva?**

Vannak hosszú távú terveim és vízióim a brandet illetően, de az utóbbi időben ezeket inkább kezelem képlékeny ötletekként, mint kőbe vésett célokként. Napról napra változik a világ, és a divatiparnak – így nekünk is – tudni kell reagálni ezekre. Azon dolgozunk, hogy a NESSANA egy stabil brand legyen és tovább növekedjen. Szeretnék még többet tanulni a fenntarthatóságról, elemezni és megérteni a divat működését és ezeket felhasználni a koncepciónk folyamatos finomításához. Az biztos, hogy akkor leszek elégedett, ha magamhoz és az elveimhez mindig hű maradok. Úgy szeretnék visszatekinteni majd az évekre, hogy minden apró részlet hozzám és a brandhez tett valamit. De ez már most is biztos, hogy így lesz.

### **Te magad milyen ruhákat viselsz szívesen és milyen ruhadarabot vettél legutóbb?**

NESSANA ruhákat viselek a legszívesebben, mert a ruháink mindent képviselnek, amiben hiszek. Nemcsak a márkám építése során fókuszálok a tudatosságra és fenntarthatóságra, de a mindennapokban is. Meggondolom, hogy mit veszek meg és honnan. Szinte alig vásárolok, de ha mégis úgy alakul, akkor azt feltörekvő designer márkáktól, hazai tervezőktől, vagy secondhand boltokból teszem. Legutóbb egy secondhand oversized blézert vettem, és nagyon szeretem a NESSANA darabjaimmal párosítani.



zero waste tailoring techniques more frequently and focus on quality pieces that can be worn for many years.

### **In your field, what are the advantages and disadvantages of digitalization?**

For me, the digital world means professional advancement, inspiration, connection, and obtaining authentic information, I feel that it is the “place” for me. It makes me feel free: I don't need a physical location to connect and communicate with my customers, and this means not only that I can work from anywhere, but also that our clothes can reach any part of the world.

### **How do you realistically see and ideally imagine the future of fashion and its role in people's lives?**

As long as there is no radical change in the society that consumes fast fashion, I do not see much chance for change. After all, as long as there is demand for something, there will be supply. I also think that technology will have an even bigger role in fashion, which will benefit both customers and designers. It would be ideal if sustainable measures became an expectation on the part of customers and thus fashion consumption would also change.

### **Regarding your own brand, what would satisfy you in 5, 10 and 20 years' time?**

I have long-term plans and visions for the brand, but lately I've been treating these more as flexible ideas than as goals set in stone. The world changes every day, and the fashion industry – including us – must be able to respond. We are working on making NESSANA a stable brand that continues to grow. I would like to learn more about sustainability, analyze and understand how fashion works and use this knowledge to keep refining our concept. I'm sure that I will be satisfied if I always stay true to myself and my principles. I would like to be able to look back on the years and see that every little detail has made a difference to me and to the brand. But this is already certain to be true.

### **What kind of clothes do you like to wear and what was the last item of clothing you bought?**

I prefer to wear NESSANA clothes because our clothes represent everything I believe in. I focus on awareness and sustainability not only when building my brand but also in my everyday life. I carefully consider what I buy and where. I hardly ever go shopping, but when I do, I buy from up-and-coming designer brands, Hungarian designers, or secondhand stores. Last time I bought a secondhand oversized blazer and I really like pairing it with my NESSANA pieces.



# RÉMIÁS SZILVIA ZITA

szerező author Reményi Diána

## a pioneer of wearable jewelry technology

az ékszerként hordható technológia úttörője

A MOME-n diplomázott fémműves ékszertervezőként alap- és mesterszakon. Első jelentősebb egyetemi projektjében egy érzelmi állapotot kellett a tervezés alapjául venni, akkor a meglepődést választotta: a „WOW” szilikon karkötő nyugalmi állapotában egy steril, fehér hasáb, a kézre csapva azonban meghajlik, és pikkelyek jelennek meg a felületén – el is nyerte érte a Határtalan Design kiállítás díját 2017-ben, idén pedig szerepelt a Talente nemzetközi ékszerkiállításon. Később a fény és az ékszer kapcsolatát kezdte kutatni: BODY LIGHT kollekcióját beválogatták a Global Design Graduate Show x Gucci 2021 döntősei közé, az egyik bronz pedig a német ISSP ékszermúzeum Art Jewellery by Young Talents kollekció darabja lett. Az alkotásnál az innováció, a formai újítások és a látvány kapcsolata foglalkoztatja, tárgyai furcsák, figyelemfelkeltőek és extravagánsak – és ha elég bátrak leszünk, hordhatóak is lesznek.

*She graduated from Moholy-Nagy University of Art and Design with a Bachelor's and Master's degree in jewelry and metal design. In her first major university project, she had to use an emotional state as the basis of her design, and she chose surprise: the "WOW" silicone bracelet is a sterile white bar in its state of rest, but when slapped on your wrist it bends and scales appear on its surface – it won her the award of the Design Without Borders exhibition in 2017 and was featured in the Talente international jewelry exhibition this year. Later, she started researching the relationship between light and jewelry: her BODY LIGHT collection was selected as a finalist of Global Design Graduate Show x Gucci 2021, and one of her brooches became part of the Art Jewellery by Young Talents collection at the German ISSP jewelry museum. In her work, she is interested in innovation, the relationship between innovations in form and the visual, her objects are strange, extravagant and demand attention – and if we are brave enough, they will also be wearable.*

### Mi a fő profilod, szereped, küldetésed a szakmában?

A fény ékszertervezésbe való integrálhatóságát kutatom, ezt összegzi a BODY LIGHT kollekcióm, melyben azt vizsgáltam, mi történik, ha a fényforrás az ember

### What is your main profile, role, mission in the profession?

I research the integration of light into jewelry design, which is summarized in my BODY LIGHT collection, in

kiterjesztéseként a testre kerül, és így a látvány részévé válik. Szeretném, ha ez a kollekció és jövőbeli darabjai minél többször megjelenének a kortárs ékszerek nemzetközi világában, és hatást gyakorolnának a szakmai szcénára. Az a célom, hogy más alkotókat is ösztönözzek a fényművészet és az ékszer kapcsolódásainak felfedezésére, és hogy megmutassam a látványközpontú tervezés értékét.

### Mi a legfontosabb projektjed jelenleg?

Most kerültem ki az egyetemről, így jelenleg az önálló ékszertervezői gyakorlatom komolyabb elindítása a célom, de szeretném továbbfejleszteni a BODY LIGHT projektet is, már vannak rá ötleteim. Egy saját ékszermárka elindítása is foglalkoztat, érdekel, hogyan tudnék a saját stílusomban olyan darabokat létrehozni, amelyek a hétköznapiakban is viselhetőek. Ehhez egyelőre geometrikus formákkal és ezüsttel kísérletezem.

**A BODY LIGHT kollekcióban széppé, tulajdonképpen ékszerré varázsolod a technikai kütyüink leplezni kívánt energiaforrásait (legyen az egy aksi vagy elem) – honnan jött az ötlet?**

Volt az egyetemen egy STAGE nevű kurzus, ott készült el az első nagyobb volumenű LED-es sorozatom, a CYBERLIGHT. Itt fényvezető optikai szálakkal dolgoztam, amik a színpadon, sötétben varázslatos látványt hoztak létre – mozdulatokkal. Itt az volt a lényeg, hogy az effekt jól mutasson a színpadképben, de az mellékes volt, hogy ez hogyan van megoldva technikailag, így ezekre a tárgyakra egy elemtartó dobozkat ragasztottam. Az egyetemen kritikaként megkaptam, hogy ez nem esztétikus, és jó lett volna, ha ezt a részletet is megoldom. Sokat gondolkodtam ezen, és úgy döntöttem, létrehozok egy olyan szerkezetet, ahol a forma maga lesz az áramkör. Ezt láthatjuk a BODY LIGHT kollekcióban: kihasználtam a fém vezetőképeségét, a gomb-elemet pedig a tárgyak központi részévé emeltem.

### Mi a prioritás – az ékszer, a fény, vagy a test?

A kollekció alapkonceptiója, hogy a test kerüljön középpontba a fény segítségével, és az ékszer mindennek az eszköze.

**Lehet cél az ilyen jellegű megoldásoknál a hordhatóság? Ez mennyire a jövő zenéje?**

Szigorúan véve az összes tárgyam jelenleg is hordható, tehát valahogyan a testre van pozicionálva, nem esik le, végig lehet vele sétálni minimum egy kifutón. Vannak olyan konceptuális ékszerek, amelyek egyáltalán nem viselhetőek, csak egy fotón, vagy statikus pozícióban működnek, de az én tárgyaim nem ide tartoznak, ugyanakkor valóban nem a hétköznapiakra lettek tervezve.

fotó photo FP Ábel  
styling Király Olívia

ruha/dress ZARA



*Sok lehetőség nyílt a szakmámon belül a digitalizáció által, de úgy gondolom, még mindig nem vehető ki a képletből az ember, és sokszor, amit az emberi kéz képes megalkotni, azt a gépek se tudják.*

*Although digitalization has opened up a lot of opportunities in my profession, I still think that people still cannot be taken out of the equation, and often human hands can create something even machines cannot.*

which I explored what happens when a light source is placed on the body as an extension of the person, and thus becomes part of the image. I would like to see this collection and its future pieces appear in the international world of contemporary jewelry as often as possible and have an impact on the professional scene. My goal is to encourage other designers to explore the connections between light art and jewelry, and to show the value of design centered on the visual.

#### **What is your most important project at the moment?**

I've just graduated from university, so at the moment my goal is to seriously start my independent jewelry design career, but I would also like to further develop the BODY LIGHT project, I already have ideas for it. I am also considering starting my own jewelry brand, I am interested in how I could create pieces in my own style that can be worn in everyday life. For now, I am experimenting with geometric shapes and silver for this.

#### **In the BODY LIGHT collection, you transform the hidden energy sources of our gadgets (any kind of batteries) into something beautiful, into actual jewels – where did the idea come from?**

There was a course at the university called STAGE, where I created my first large-scale LED series, CYBER-LIGHT. I worked with light-conducting optical fibers, which created a magical spectacle on stage in the dark – with movements. Here, the main idea was to make the effect look good in the stage design, but how this is solved technically was a side issue, so I glued a battery box to these objects. I received criticism at the university that it was not aesthetic, and it would have been nice if I had solved this detail as well. I thought about it a lot and decided to create a structure where the form itself becomes the circuit.. You can see this in the BODY LIGHT collection: I took advantage of the conductivity of metal and made the coin battery a central part of the objects.

#### **What is your priority – the jewelry, the light, or the body?**

The basic concept of the collection is to put the body in the center with the help of light, and the jewelry is the vehicle for all of this.

#### **Can wearability be a goal of such solutions? How much is this a dream of the future?**

Strictly speaking, all my items can be worn now as well, so they are somehow positioned on the body, they don't fall off, you can walk down with them on at least a catwalk. There are some conceptual jewelries that can't be worn at all, that only work in a photo or in a static position, but my pieces don't belong to that category, but at

Egy különleges esti eseményen (például egy gálán, fellépésen, vörösszőnyegen) könnyebb elképzelnünk ezeket a darabokat. Én bízom benne, hogy egyre bátrabbak leszünk az ékszerveiselés terén. A kollekcióimban persze vannak hordhatóbb darabok is, ilyenek például az ezüsből készült brossok és gyűrűk – a jövőben ezt az oldalt szeretném erősíteni, finomítani.

#### **A te területeden milyen előnyöket élvezel és milyen hátrányokat szenvedsz a digitalizációnak köszönhetően?**

Nekem nagyon fontos volt olyan szakmai tudás elsajátítása, ami által képes vagyok én magam kézzel kivitelezni a tárgyakat. Ugyan nagyon sok lehetőség nyílt a szakmámon belül a digitalizáció által, de úgy gondolom, még mindig nem vehető ki a képletből az ember, és sokszor, amit az emberi kéz képes megalkotni, azt a gépek se tudják.

#### **Hogyan látod reálisan és hogyan képzeled ideálisan a dizájn jövőjét, annak szerepét az emberek életében?**

A dizájn ott van mindenhol, körülvesz mindenkit. Sokszor ebbe bele sem gondolunk, de a dizájnerek alkotnak minden tárgyat, eszközt, ruhát, plakátot, reklámot, és még sorolhatnánk.

A tervező szerepe szerintem a jövőben is az lesz, hogy az emberek és a bolygó számára is pozitívan alakítsa a környezetet, a tárgykultúrát, a vizuális kultúrát. Ideális esetben segít könnyebbé tenni az emberek életét, és azon dolgozik, hogy az új technológiák a hétköznapokba épüljenek.

#### **A saját küldetésedet illetően mivel lennél elégedett 5, 10 és 20 év múlva?**

Örülne nek, ha a különlegesebb látványékszereim a populáris közegben is megjelenének, szívesen dolgoznék előadókkal, és szívesen látnám viszont az ékszereimet videóklipekben, fotózásokon, a kifutón. Emellett egy saját márkát is vinnék, hosszú távon nekem is célom egy saját műhely vagy üzlet kialakítása.

#### **Te magad milyen ékszereket viselsz szívesen, és milyen ékszert vettél legutóbb?**

Ironikusnak tűnhet, de sok ékszerekészítő szinte egyáltalán nem visel ékszert a hétköznapokban, én is közéjük tartozom. Ennek egyszerű funkcionális magyarázata van: amikor dolgozunk, minden ékszert le kell vennünk, mert balesetveszélyes a gépek használata közben. Viszont a két gyűrűm mindig rajtam van. Ha van egy különlegesebb esemény, szeretek a saját tervezői ékszereimben megjelenni. Én mindenkit arra biztatok, hogy dizájnerektől vásároljon ékszert, mert sokkal különlegesebb, mint tömegterméket viselni. ●

the same time, they really weren't designed for everyday use. It is easier to imagine these pieces at a special event in the evening (for example, a gala, a show, the red carpet). I trust that we will become braver and braver in wearing jewelry. Of course, there are more wearable pieces in my collections, such as brooches and rings made of silver – in the future I would like to strengthen and refine this aspect.

#### **In your field, what are the advantages and disadvantages of digitalization?**

It was very important for me to acquire professional knowledge that would enable me to produce the pieces by hand. Although digitalization has opened up a lot of opportunities in my profession, I still think that people still cannot be taken out of the equation, and often human hands can create something even machines cannot.

#### **How do you realistically see and ideally imagine the future of design and its role in people's lives?**

Design is everywhere, it surrounds everyone. Often we don't even think about it, but designers create all objects, tools, clothes, posters, advertisements, and the list could go on.

In my opinion, the role of designers in the future will continue to be to positively shape the environment, the material culture and visual culture for both people and the planet. Ideally, the designer helps make people's lives easier and works to ensure that new technologies are integrated into everyday life.

#### **Regarding your own mission, what would satisfy you in 5, 10 and 20 years' time?**

I would love to see my more special showpiece jewelry appear in more popular settings, I would like to work with artists, and I would also like to see my jewelry in video clips, photo shoots, and on the catwalk. In addition, I would also like to have my own brand, and in the long run my goal is also to establish my own workshop or store.

#### **What kind of jewelry do you like to wear and what was the last piece you bought?**

It may seem ironic, but many jewelers wear almost no jewelry in their everyday life, and I am one of them. There is a simple functional explanation for this: when we work, we have to take off all jewelry because it is dangerous when using the machines. However, I always wear my two rings. If there is a more special event, I like to appear in my own designer jewelry. I encourage everyone to buy jewelry from designers, because it is much more special than wearing a mass product. Our materials can be used in an applied environment. ●

# CSALÁR BENCE

szerező author Reményi Diána

fashion expert, fashion journalist,  
the Hungarian ambassador of sustainable fashion

*divatszakértő, divatújságíró, a fenntartható divat hazai nagykövete*

„A fenntartható divat kézikönyve” és a „Színpalak mögött – A magyar divat” című könyvek szerzője, aki missziójának tekinti a lokális divatipari szereplők, alkotók láthatóvá tételét, valamint az ökotudatosság meghonosítását a divatiparban. Pályáját 2010-ben kezdte a Street Fashion Budapest című projektben Simonovics Ildikó divattörténész mellett. Az azóta eltelt években többszörös szakmai díjnyertes divatújságíró lett, 2012-ben saját neve alatt elindított blogja mellett szinte az összes hazai divatlapban publikált már az elmúlt tíz évben, miközben a nemzetközi divathetek alakulását személyesen figyeli Milánóban vagy épp Londonban.

*The author of the books “A Guide to Sustainable Fashion” and “Behind the Scenes – Hungarian Fashion,” his mission is to make the local representatives and designers of the fashion industry visible, as well as to promote eco-awareness in the Hungarian fashion industry. He started his career in 2010 in the Street Fashion Budapest project alongside fashion historian Ildikó Simonovics. Since then, he has become a multi-award-winning fashion journalist, and in addition to the blog he launched under his own name in 2012, he has published in almost all Hungarian fashion magazines in the last ten years, while following the evolution of international fashion weeks in Milan or London.*

#### Mi a fő profilod, szereped, küldetésed a szakmában?

Az elmúlt 10–12 évben elég sok területen kipróbálhattam magam, így fotózásokon, forgatásokon, előadásokon, de a szívemhez mindenképp az írás áll a legközelebb. Egy kollekció elemzése, egy ruha vagy sziluett analitikus elemzése mindig örömmel tölt el, és nem mellesleg segít abban, hogy másokhoz is közelebb hozzassam

#### What is your main profile, role, mission in the profession?

In the past 10–12 years, I have been able to try my hand in quite a few fields, such as photo shoots, shootings, lectures, but writing is definitely the closest to my heart. Analyzing a collection, the analytical review of a dress or silhouette always gives me pleasure, and, by the way, it also helps

*A divat visszanyerheti kulturális értékét, ha mindenki rájön arra, hogy mennyire nincs rendben, ha egy biopamut pólónak nevezett terméket egy szendvics árértékű tudunk beszerezni a fast fashion üzletekben.*

*Fashion can regain its cultural value, if everybody realizes how wrong it is to be able to buy a product called an organic cotton T-shirt for the price of a sandwich in fast fashion stores.*

fotó *photo* FP Ábel  
styling Király Olívia  
smink MUA Hajdú Zsófia

kabát/coat Kata Szegedi  
kesztyű/gloves Kissmark

a divatot. Így bizonyos szempontból úgy vélem, edukációs szerepet is betölthet mindaz, amin és ahogy dolgozom, azonban ezt természetesen leginkább a közönség, az olvasók dönthetik el.

#### Mi a legfontosabb projekted jelenleg?

Miután 2020 őszén megjelent az első könyvem magyar és angol kiadásban, majd idén májusban a második, fenntartható divatra fókuszáló kötetem, főképp ezzel az irányval foglalkozom. Természetesen előadások, cikkek, illetve kreatív projektek szintjén egyaránt jelen vagyok, de jelenleg teljes erőbedobással az új könyvturnémom dolgozom, május óta járom az országot az új kötettel.

#### Ha találkozna egy földönkívülivel, hogyan mutatkozná be egy mondatban?

Elég jó gin-tonicot keverek, megkóstolod?



me bring fashion closer to others. So, in a way, I believe that everything I work on, as well as how I work can have an educational role as well, but of course that is for the audience and the readers to decide.

#### What is your most important project at the moment?

After the publication of my first book in Hungarian and English in the fall of 2020, followed by my second volume focusing on sustainable fashion in May this year, I mainly focus on this field. Of course, I participate in lectures, articles and creative projects, but at the moment I am completely focused on my new book tour: I have been traveling the country with the new book since May.

#### If you met an alien, how would you introduce yourself in one sentence?

I make a mean gin and tonic, do you want one?

### Mit tartasz a generációd legnagyobb küzdelmének – te hogyan küzdesz meg ezekkel a kihívásokkal?

A folyamatos megújulás képessége szerintem elengedhetetlen a divatiparban. Ez egyszerre lehet izgalmas és rendkívül fárasztó. Releváns témákhoz megfelelő szakértelemmel nyúlni csak egy módon lehetséges: a folyamatos fejlődés és képzés révén. Én például pont emiatt szeretek a nemzetközi divathetekre járni, hiszen kirángat egy adott buborékból és felráz mindaz, amit ott megélek az izgalmas vizuális megoldások által.

### A világ egyik legszennyezőbb iparágában szerinted hogyan lehet valódi változást generálni – te magad mit tetszel ezért?

Bevallom, én úgy gondolom, hogy ez elsősorban egy alulról szerveződő társadalmi megmozdulás, ami azt jelenti, hogy fogyasztói szinten tudunk a leghamarabb drasztikus változásokat elérni. Ehhez azonban felismerésekre van szükség és persze a társas lazsálás, vagyis az „egyedül kevés vagyok a változáshoz” habitus teljes felszámolására – a sok kicsi sokra megy elvén.

### Milyen különbségeket látsz az előadásaid során az egyes generációk vásárlásbeli szokásait illetően?

Mostanában úgy érzem, hogy míg az X generáció jobban megbecsüli a divatcikkeket, az én generációm, az Y kevésbé. De ami a leginkább foglalkoztat sok kutatót, így engem is, hogy a Z generáció milyen irányba tereli a bolygónk jövőjét, így a divatipar zöldebbé tétele felé tett törekvéseket egyaránt látom. Esetükben az a tapasztalatom, hogy habár sok köztük a hyperconsumer, akik tényleg mértéktelen mennyiségben fogyasztják a fast fashion-t – amely többek között a social media hatásának tudható be, miszerint mindig valami újabbat, menőbbet, egyedibbet szeretnének mutatni a külvilág felé – de az is kétségtelen, hogy ők azok, akik jelentősen tudatosabb fogyasztókká válhatnak, ugyanis a Z generáció egy rétege kifejezetten a másodkézből szerzett ruhadarabokban látja az önkifejezés lehetőségét. Ez mindenképp drasztikus változás és pozitív irány lehet.

### A te területeden milyen előnyöket élvezel és milyen hátrányokat szenvedsz a digitalizációnak köszönhetően?

Harmincegy éves vagyok, de látom, hogy bár az elmúlt 12 évben szakemberként mindig igyekeztem alkalmazkodni a digitalizáció legújabb megoldásaihoz, valamint az egyre bővülő platformok felhasználóinak sorához, én sem tudok kezelni mindent. Olykor az egészet zsákutcának érzem, hiszen a 15 éves felhasználó leginkább a saját korosztályának véleményvezéreire hallgat, így egy bizonyos ponton túl eldöntöttem, hogy ugyan érinthetek fontos témákat, nem szólhatok egyszerre mindenkihez – és nem is szükséges.

### What do you think is the biggest struggle of your generation – how do you deal with these challenges?

I think the ability of constant renewal is essential in the fashion industry. This can be both exciting and extremely tiring. Approaching relevant topics with the appropriate expertise is only possible in one way: through constant development and training. That is why I like going to international fashion weeks for example, as it drags me out of a particular bubble, and the exciting visual solutions I experience there completely shake me up.

### In one of the most polluting industries in the world, how can you generate real change? What are you doing about it personally?

I admit that I believe this is primarily a grassroots social movement, which means that we can achieve drastic and fast changes at the consumer level. However, this requires awareness and, of course, the complete elimination of social loafing, that is the “I’m not enough alone to change anything” attitude – little strokes fell great oaks.

### What differences do you see during your lectures in the shopping habits of each generation?

Lately, I feel that Generation X appreciates fashion products more than mine, Generation Y. But many researchers, including myself, are mostly concerned with the direction Generation Z is leading the future of our planet, including the efforts towards making the fashion industry greener. In their case, my experience is that although many of them are hyperconsumers who really consume fast fashion in inordinate quantities – which can be attributed, among other things, to the influence of social media, as we always want to show something newer, cooler, more unique to the outside world – but there is no doubt that they are the ones who can become significantly more conscious consumers, because a segment of Generation Z sees the possibility of self-expression specifically in secondhand clothes. This can definitely be a drastic change and a positive direction.

### In your field, what are the advantages and disadvantages of digitalization?

I am 31 years old, but I can see that although for the past 12 years I, as a professional, have always tried to adapt to the latest solutions of digitalization, as well as the users of the ever-expanding platforms, I can’t handle everything either. Sometimes I feel the whole thing is a dead end because a 15-year-old user mostly listens to the influencers of his or her own age group, so at a certain point I decided that although I may be able to touch on important topics, I can’t speak to everyone at the same time – and I don’t need to.



### Hogyan látod reálisan és hogyan képzeled ideálisan a divat jövőjét, annak szerepét az emberek életében?

Ha reálisan tekintek a divatipar (jelenére és) jövőjére, akkor azt látom, hogy még mindig kevés a valós változás, de egyre több a tudatos vásárló, így előbb vagy utóbb mindenképp beindul a jelentősebb átalakulási folyamat, akár a fogyasztói szokások tekintetében, akár a gyártási transzparencia és az etikus gyártási körülmények vonatkozásában. Ideális esetben pedig mindenképp azt látom, hogy a divat visszanyerheti kulturális értékét és mindenki rájön arra, hogy mennyire nincs rendben, ha egy biopamut pólónak nevezett terméket egy szendvics árértékért tudunk beszerezni a fast fashion üzletekben. Ebben a jövőképben kevesebbet és tudatosan vásárolunk, megbecsülve a divatcikk értékét, nem felülve minden egyes divathóbort fellángolási hullámára.

### A saját küldetésedet illetően mivel lennél elégedett 5, 10 és 20 év múlva?

Szeretnék tanulni, fejleszteni magam és rengeteget írni, akár az online, akár az offline térben. Annyira sok inspiráló és tanulságos történet vár még arra a hazai divatiparban – és azon túl –, hogy szélesebb körben is megismerjék! Röviden: folytatom a küldetésem!

### Te magad milyen ruhákat viselsz szívesen és milyen ruhadarabot vettél legutóbb?

Habár imádom a sötétebb árnyalatokat, a sok fekete és szürke mellé szeretek egy-két harsányabb részletet is becsempészni, amelyek száma az önismereti felfedezéseim, felismeréseim növekedésével egyenes arányban nőnek – már ami a színeket illeti. Ugyanakkor mindenképp felfedezhető az öltözködésben egyfajta érettebb vonal a pályakezdő, 12 évvel ezelőtti énemhez képest, de ez így van jól. Legutóbb a szülővárosomban, Balassagyarmaton tartott telt házaskönyvbemutatómon viseltem egy Hidegvér szettet, amely az egyik kedvenc hazai underground márkám. Remélem, még hosszú időn keresztül viselhetem! ●

### How do you realistically see and ideally imagine the future of fashion and its role in people’s lives?

If I look realistically at the (present and) future of the fashion industry, I see that there is still only little real change, but there are more and more conscious customers, so sooner or later a major transformation will definitely take place, either in terms of consumer habits or the transparency of production and ethical manufacturing conditions. Ideally, I definitely see fashion regaining its cultural value, and everybody will realize how wrong it is to be able to buy a product called an organic cotton T-shirt for the price of a sandwich in fast fashion stores. In this vision of the future, we buy less and more consciously, appreciating the value of fashion items, not succumbing to the rising tide of each fashion craze.

### Regarding your own mission, what would satisfy you in 5, 10 and 20 years’ time?

I want to learn, develop myself and write a lot, both online and offline. There are so many inspiring and illuminating stories in the Hungarian fashion industry – and beyond – waiting to be heard more widely! In short: I will continue my mission!

### What kind of clothes do you like to wear and what was the last item of clothing you bought?

Although I love darker shades, along with a lot of black and gray I also like to sneak in one or two more vivid details, the number of which grows in direct proportion to the increase of my discoveries and realizations about myself – as far as colors are concerned. At the same time, you can definitely detect a kind of more mature line in the way I dress compared to myself 12 years ago when I started this career, but that’s how it should be. Most recently, I wore a set from Hidegvér, one of my favorite Hungarian underground brands, at a sold-out book launch in my hometown, Balassagyarmat. I hope to wear it for a long time! ●

# THE PARIS OF GENERATION Z

fotó *photo* **Benoit Auguste**  
fotóasszisztens *photo assistant* **Magnus Bazart**  
*creative direction* **Balla Frida**  
*production* **Next Production Group**  
*casting director* **Lucia Miterli**  
*styling* **Sabine Groza**  
*stylist assistant* **Wiktoria Dubois**  
smink **MUA Laurie Le Félic / B. Agency**

modellek *models*  
**Simone / Claw Paris**  
**Justin / IMG Paris**  
**Teo / Success**

A helyszíneért köszönet *Thanks for the location to*  
**Pullman Paris La Défense**

**JUSTIN**  
kabát/jacket **Hugo Boss (Van Graaf)**  
ing/shirt **Maison Kitsuné Paris**  
nyakkendő/tie and vest **Stylist's archive**

**SIMONE**  
felső/top **Peng Tai**  
melltartó/bra **Ysé**  
szoknya/skirt **Christopher Esber**



fejfedő/headpieces **Stylist's archive**  
fülbevaló/earring **Nu Atelier**  
ruha/dress **The Kooples**



kabát/coat **Meyer**  
fülbevaló/earring **Atelier VM**  
felső/top **Stylist's archive**  
nadrág/shorts **Weisheng Paris**  
cipő/shoes **Geox**





fülbevaló/earring Carré Y Paris  
 garbó/turtleneck Maison Kitsuné Paris  
 ing és nadrág/shirt and trousers NYCTO  
 öv/belt Stylist's archive

felső és napszemüveg/t-shirt and sunglasses Café du Cycliste  
 nadrág/trousers Remy Wiener





ruha és sál/dress and scarf **AOA Atelier**



nyaklánc és fülbevaló/necklace and earring **Nu Atelier**  
kardigán/cardigan **Maison Kitsuné Paris**  
nadrág/trousers **PENG TAI**

ruha/dress Peng Tai  
mellény/vest Icicle



kabát/coat Weisheng Paris  
garbó/turtleneck Maison Kitsuné Paris  
fülbevaló/earring Nu Atelier  
short/shorts Remy Wiener

fülbevaló/earring Carré Y Paris  
garbó/turtleneck Prune Goldschmidt  
ing/shirt Maison Kitsuné Paris  
kabát/jacket Christopher Esber  
szoknya/skirt Moonyounghee



fülbevaló/earring Carré Y Paris  
ing/shirt Café du Cycliste  
póló/t-shirt Maison Kitsuné Paris  
short/shorts Peng Tai

kabát/jacket **Hugo Boss**  
ing/shirt **Maison Kitsuné Paris**



garbó/turtleneck **The Kooples**  
pulóver és nadrág/sweatshirt and shorts **Weisheng**





Kemény Zsófi

# ESCAPE FROM THE RESERVATION

## Szökés a Rezervátumból

illusztrációk *illustrations* Mészáros Lúcia

Mindent összevetve szeretem a rezervátumot. Nem kívánok többet az élettől, mint hogy élvezhessem jó sokáig kedves kortárs technofóbjaim társaságát.

Itt van például Gólya, akit azért nevezünk így, mert egyszer mégis be akart kapcsolódni a technika folyamának pusztító sodrásába, úgymond elköltözött délre, de aztán visszaköltözött, mint egy tisztességes gólya. Vajon a gólyák, régen, amikor még volt hova költözni a tél elől, mind elköltöztek? Egy se volt, aki azt mondta volna, toll a fületekbe, megy a faszom? Jó nekem itt? És, továbbmegyek, egy link vadlúd se akadt, aki lekéste volna a közös indulást? Csak az ember képes vajon leszakadni, megállni útközben egy benzinkúton hot dogért, majd nem venni észre, hogy a többiek továbbindultak? A világ egy nagy egésszé lett, az emberek tömege együtt tesz ki egy közepesen intelligens lényt, összekapcsolódva tespednek a szövevényben, mentálisan betegek, és testileg örökéletűek. Nincsenek már benzinkutak, mert az emberek nem törekszenek semerre. Nincsenek már éghajlatok, úgyhogy az állatok sem törekszenek semerre. Én se töreksem semerre, mert ha kitenném a lábam a békés, nyugodt rezervátumból, akkor azt hiszem, joggal állíthatom, hogy kettő másodperc alatt felrobbanna az agyam. Persze nem tudom, vannak-e még benzinkutak, mert évtizedek óta a rezervátumban élek.

Gólya napok óta könyörög nekem, hogy szökjek meg vele. Dehát, Gólya, már megpróbáltad egyszer, és egyéb-

All things considered, I like the reservation. I want nothing more in life than to be able to enjoy the company of my dear technophobe contemporaries for a long time.

There is, for example, Stork, so called because once he wanted to join in the destructive current of technology, moved south, so to speak, but then moved back like a decent stork. Did the storks, long ago, when there was still somewhere to move to escape winter, all migrate? There wasn't a single one who said, screw that, like hell I'm going? It is good for me here. But I will go further, wasn't there a single good-for-nothing wild goose who missed the departure time? Is it only humans who can fall behind, stop for a hot dog at a gas station on the way and then not notice that the others have moved on? The world has become one big whole, the mass of people together making up one moderately intelligent being, vegetating interconnected in the tangle, mentally ill and physically immortal. There are no more gas stations because people don't aspire to go anywhere. There are no more climates, so animals don't aspire to go anywhere either. I don't aspire to go anywhere either, because if I stepped out of the peaceful, calm reservation, I think it's fair to say that my brain would explode in two seconds. Of course, I don't know if there are any gas stations left, because I've been living on the reservation for decades.

Stork has been begging me to run away with him for days. But Stork, you've already tried it once, and anyway, there's

ként is, nem kell innen megszökni, saját szabad akaratunkból vagyunk a rezervátum elégedett lakói. Analóg száraz kenyeret eszünk analóg parizerrel, analóg levegőt szívunk, és analóg vaságyakon alszunk. Mi kell még? Ez börtön, mondja ő, ez nem börtön, ez a Paradicsom, mondom én. Gólya, szerintem te nem tudod, pontosan miért is akarsz elmenni innen, de jól tennéd, ha megváltoztatnád az igényeidet.

De nem hagyja abba, újabb napokig stresszel vele, hogy innen meg kell szökni, mert fázik. Vajon a gólyák is ezt mondogatják egymásnak? Fázom, tesó, költözzünk le délre, ott a jó? És aztán délen meg azt mondják, költözzünk vissza, mégiscsak túl meleg van itt? Leolvad a szárnyam, mint Ikarosznak? A gólyák a legdöntésképtelenebb teremtmények széles e világon. Vajon egy benzinkúton hot dogozó, véletlenül otthagyt, link vadludat nem tud felszedni egy gólya, aki útközben meggondolta magát, hátraarc, és épp jön visszafelé délről? És akkor együtt kulloghatnak haza északra, és együtt húzhatják ki a telet, mindenféle fölösleges röpködések nélkül. Az élet császárai, a nyertesek, na azok igazából mindig a linkekből és a beleszarókból lesznek. A deviánsokból. Bár, ha belegondolok, mi, itt a rezervátumban, a technofóbok, valahol szintén deviánsok vagyunk. Mégsem mi vagyunk a nyertesek. Bár jó itt, azért néha tényleg kicsit hideg van, és a kényszermunka, na, az valóban nehéz. De az csak kedden és csütörtökön van.

Gólya kirángat a vaságyamból, éjjel van, onnan tudom, hogy mindenki alszik, mert egyébként itt, a sarkkörön, ahol a rezervátum van, tulajdonképpen mindig világos van. Most is itt bujkálunk a világosban, osonunk, átrágjuk magunkat a szögesdróton, mire igazából felébredek, és rájövök, mi történik, már ki is szöktem a rezervátumból – határozott akaratom ellenére.

Link vadlúd vagyok, egy virtuális világban szököm délre egy semmirekellő gólyával karöltve. A szárnyunkat mondjuk levágták, hogy ne tudjunk repülni, de totyogunk, egymás mellett, én halkán, megjegyzem, ő nem halkán. Én dühös vagyok, amiért el kellett hagynom a Paradicsomot, Gólya pedig euforikus hangulatban ordít, most ez az ő sara, hogy itt vagyunk. Mit keresünk? Kérdezem, de a válasza megfagy, és leesik közénk a levegőből.

Jönnek utánunk, nem tudjuk lerázni őket, vissza fognak vinni. Valamiért menekülök előlük, pedig el se akartam szökni soha. Visz a lábam, futok, Gólya is fut, futunk, mint ha az életünkért futnánk.

Amikor beérünk egy városba, zeneművet hallunk, mert a közlekedési járművek hangjai már nem rémisztő motorhangok: egy-egy zenei hangon búgnak az autók és a buszok, együtt pedig kiadnak egy igazán gyönyörű, többszólamú művet.

Nem robbant fel az agyam attól, hogy elhagytam a rezervátumot. Egészen felszabadító, hogy a sok ember nem néz ránk, vagy egymásra, hanem egy láthatatlan valóságban

no need to escape from here, we're the happy residents of the reservation of our own free will. We eat analogue dry bread with analogue bologna, breathe analogue air and sleep on analogue iron beds. What else do you need? This is a prison, he says, this is not a prison, this is Paradise, I say. Stork, I don't think you know exactly why you want to leave here, but you would do well to change your needs.

But he won't stop, stressing me for days about needing to escape from here because he's cold. Do storks say this to each other too? I'm cold, bro, let's move down south, it's nice there. And then in the south they say let's move back, it is too hot here after all? Will my wings melt like Icarus's? Storks are the most indecisive creatures in this wide world. Can't a stork, who changed his mind on the way, turned around, and is just coming back from the south, pick up a hot-dog eating, good-for-nothing goose at a gas station, who was accidentally left behind? And then they can drag themselves home to the north together and make it through winter together without any unnecessary flitting. The emperors of life, the winners, will always emerge from the good-for-nothings and those who don't give a crap. From the deviants. Although, when I think about it, we technophobes are also kind of deviant here on the reservation. But we are not the winners. Although it's nice here, sometimes it really is a bit cold, and the forced labor, well, it really is hard. But that's only on Tuesdays and Thursdays.

Stork pulls me out of my iron bed, it's night, I know that because everyone is asleep, because in the Arctic Circle, where the reservation is, it is actually always light. We are hiding in the light now too, sneaking, chewing our way through the barbed wire, and by the time I actually wake up and realize what is happening, I have already escaped from the reservation – against my will.

I'm a good-for-nothing wild goose escaping to the south in a virtual world, arm in arm with a useless stork. Although our wings were cut off to stop us from flying, we toddle along, side by side, I'm quiet but I must say, he is not quiet. I'm angry because I had to leave Paradise, and Stork is shouting in euphoria, now it is his fault that we are here. What are we looking for? I ask, but his answer freezes and falls between us.

They are following us, we cannot lose them, they will take us back. I am running away from them for some reason, even though I never even wanted to escape. My legs carry me, I'm running, Stork is also running, we are running as if we were running for our lives.

When we arrive in a city, we hear music, because the sounds of vehicles are no longer terrifying engine noises: cars and buses hum to a musical note, and together they produce a truly beautiful polyphonic piece.

Leaving the reservation didn't explode my brain. It is quite liberating that all these people are not looking at us or at each other but are connected in an invisible reality. Stork

kapcsolódnak egymáshoz. Gólya teljesen fel van pörögve, mindenkihez odamegy, mindenkit felköszönt a saját szökésnapja alkalmából.

– Gólya? Mikor először megszöktél a rezervátumból, miért jöttél végül vissza? – kérdezem, mert tényleg érdekel, ha most ilyen boldog, nem nagyon értem, miért töltött el újabb éveket a rezervátumban.

– Miattad.

– Miattam ugyan nyugodtan maradhattál volna kint, én nem akartalak visszatartani semmitől.

Míntha számítanának neki a családi kapcsolatok. Ha én megvagyok a fiam nélkül, ő miért nincs meg az apja nélkül? Úgysem értjük egymást. És nem az a lényege a virtuális világnak itt kint, hogy érzelmek nélkül, csakis külsőségek alapján ítélkezzünk mindenki fölött, függetlenül attól, hogy barátunk, szerelmünk vagy családtagunk az illető? A vadludak V alakban repülnek, a V két szára nyílik, mint egy olló. A két legutolsó vadlúd, a V szárainak végén annyira távol lesz egymástól, hogy nem is hallják már a másik gágogását, mégis gágognak rendíthetetlenül.

Legyen az, hogy én visszamegyek a rezervátumba, kis kirándulásnak fogom fel ezt a szökéskét, úgymond; te meg, Gólya, kint maradsz. Nem, nem akar elszakadni az apjától, inkább maradjak én is.

– Nem maradhatok, hiszen üldöznek a rezervátum analóg vezetői!

– Senki sem üldöz, apa.

– Hova tűntek az üldözőink? Amikor elhagytuk a rezervátumot, még üldöztek.

– Csak képzelted, apa – mondja. – Ez a legnyugodtabb világ, amiben élnünk lehet.

– A legnyugodtabb világ a rezervátumban van.

– A kényszermunkával, a börtönkörülményekkel és a szibériai időjárással? Te elhiszed nekik, hogy ott jó?

– Ha börtön, akkor miért nem üldöznek?

– Mert neked börtön, neked Paradicsom.

– Összevissza beszélsz.

– Te is.

– Nem jöhetsz velem vissza! – ordítom neki.

Hogy Gólya miért jött velem mégis vissza a rezervátumba, sohasem fogom megtudni. Hogy miért éhezette halálra magát két évvel később, azt sem, bár ezt érteni vélem: se odakint, se a rezervátumban nem talált helyet magának. Nem kárhoztatom, talán a link vadludak és a semmirekellő gólyák se itt, se ott nem élnek túl, hosszú távon mégiscsak ők a vesztesek. A rezervátumban az szeret lenni, aki szereti a börtönt, odakint pedig az, aki... azt a börtönt szereti. Komplex egy világ ez, hogy rohadna ketté.

Amikor Gólyával megszöktünk, 2022-ben, még nem tudtuk, hogy a szökésünket a rezervátum működtetői vetítették a fejünkbe, igazán most se hiszem el, pedig minden azt bizonyítja, hogy a szökés nem létezett, sőt, Gólya sem létezett,

is all worked up, going up to everyone, greeting everyone on the occasion of his escape day.

“Stork? When you first escaped from the reservation, why did you end up coming back?” I ask because I really want to know. If he is so happy now, I don’t quite understand why he spent more years on the reservation.

“Because of you.”

“You could have stayed away because of me, I didn’t want to hold you back from anything.”

As if family ties mattered to him. If I can be without my son, why can’t he be without his father? We don’t understand each other anyway. And isn’t the whole point of the virtual world out here is to judge everyone based only on appearances without emotions, regardless of whether that person is our friend, lover or family member? Wild geese fly in a V-shape, with the two stems of the V opening like a pair of scissors. The last two wild geese, at the end of each stem of the V, will be so far from each other that they can no longer hear the other’s honks, yet the unwavering honking continues.

Let’s say I go back to the reservation, I will think of this escape as a little trip, so to speak; and you, Stork, stay outside. No, he doesn’t want to be separated from his father, I have to stay too.

“I can’t stay, because the analogue leaders of the reservation are chasing me!”

“No one is chasing you, dad.”

“Where did our pursuers go? When we left the reservation, they were still chasing us.”

“You were just imagining it, Dad,” he says. “This is the most peaceful world we can live in.”

“The most peaceful world is on the reservation.”

“With forced labor, prison conditions and Siberian weather? Do you believe them that it’s good there?”

“If it’s a prison, why aren’t they chasing us?”

“Because it’s prison for me, and Paradise for you.”

“You’re talking nonsense.”

“So are you.”

“You can’t come back with me!” I yell at him.

I will never know why Stork ended up returning to the reservation with me. Neither will I know why he starved himself to death two years later, although that I think I understand: he couldn’t find his place either outside or on the reservation. I don’t blame him, maybe good-for-nothing wild geese and useless storks can survive neither here nor there, they are the losers in the long run after all. Those like to be on the reservation who like prison, and those like to be outside who... like that prison. It’s such a complex world, to hell with it.

When we made our escape with Stork, in 2022, we didn’t yet know that our escape had been projected into our minds by the operators of the reservation, I still can’t really believe it, even though everything proves that the escape didn’t ex-



nem volt nekem fiam, és miért akartam volna, ha lett volna, hogy kint maradjon? – És tulajdonképpen belerakták csak a fejembe az egész rezervátumot, úgy, ahogy van, mert egészen egyszerűen csak egyedül vagyok ezen a komplex világon. Az utolsó ember a földön. Nem igaz?

– Talán.

Ezt hallom visszhangozni a fejemben, de vajon ki mondhatta, ha én egyedül vagyok az egész világon? Kérem! Halló! Segítsen, egyedül fogok meghalni, nem akarok egyedül meghalni, könyörgök!

Most meg semmi válasz. Mi ez? Mi történik?

Gólya? Te vagy az? Megőrültem?

– Igen. Soha nem volt rezervátum, és te sem voltál soha.

*Az írást a virtualizálódó világhoz alkalmazkodni képtelen, annak szövevényeibe beleőrült 62 éves férfi naplójából idéztük. Megjegyezzük, mi sem tudjuk már, mi az igazság, és mi pusztán a szemünk elé vetített képrengeteg.*



ist, moreover, Stork didn’t exist either, I didn’t have a son, and why would I have wanted him to stay out if I had one? – and actually they just put the entire reservation in my head, the entire thing, because I am simply alone in this complex world. The last man on earth. Right?

“Perhaps.”

I can hear it echoing in my head, but who could have said it if I’m alone in the whole world? Please! Hello? Help me, I’m going to die alone, I don’t want to die alone, I’m begging you!

No answer now. What is this? What’s happening?

Stork? Is that you? Am I crazy?

“Yes. There was never a reservation, and neither were you.”

*The text was quoted from the diary of a 62-year-old man who was unable to adapt to the increasingly virtual world and was driven mad by its intricacies. We must note that we no longer know the difference between the truth and what is merely a multitude of images projected before our eyes.*



Bartók Imre

# STATUES

## Szobrok

illusztrációk *illustrations* Mészáros Lúcia

Felhívom Mr. Brown-t. Közli, hogy gondok vannak a monetáris politikával. Megmondom neki, hogy nem érdekel a monetáris politika. Azt mondja, a Fed elnöke mindent megtesz érte, hogy ne zúzza szét a részvényesek álmait. De más szempontokra is tekintettel kell lennie. Azonkívül a mai sajtótájékoztatón elhárította magát. Bejelentette a báziskamat emelését, és amikor magyarázatot készült adni a döntésre, lehányta a mikrofont. Egy perccel később a vezető indexek kemény mínuszokba kerültek. Mindegyik? Nem, nem mindegyik. Mindig vannak, amelyek túlélnek az ilyen viharokat. És mi is ilyenbe fektettünk? Nem, mi nem ilyenbe fektettünk. A mi részvényeink zuhannak. Most nem szabad pánikba esni. A jelszó: öveket becsatolni, irány a világűr.

Megmondom Mr. Brown-nak, hogy nem hiszek a világűrben. A bolygók gusztustalan fikciók. A tőzsdében sem hiszek, de pénzre van szükségem, hogy kitörjek innen. Miért akarok kitörni? kérdezi Mr. Brown. Anyám miatt. Mert az anyám egy hetvenkilós, fekete pók, aki az ablakom alá rakja a tojásait. Mert egy nyugodt percem sincs tőle. Mert rosszul alszom. Vagy úgy, mondja Mr. Brown. Az ő anyja már régen meghalt. Még gyerekkorában. Egyszer elvitte síelni a Sziklás-hegységbe. Csak ketten voltak, sehol egy árva síelő. Az anyja segítette felvenni a kis Mr. Brown-nak a síléceket, és azt mondta, most megmutatja, hogyan kell lesiklani. Aztán megindult, és úgy ötven méterrel lejjebb tiszta erő-

I call Mr. Brown. He says there are problems with the monetary policy. I tell him that I'm not interested in monetary policy. He says that the chair of the Fed is doing his best not to crush shareholders' dreams. But he has to consider other factors as well. Not to mention that he threw up at today's press conference. He announced an increase in the base rate, and when he was about to explain the decision, he threw up on the microphone. A minute later, the leading indices were deep in the red. All of them? No, not all of them. There are always a few that survive such storms. And we invested in one of those? No, we didn't invest in one of those. Our stocks are falling. We must not panic now. The watchword: fasten your seatbelts, head for outer space.

I tell Mr. Brown that I don't believe in outer space. Planets are disgusting pieces of fiction. I don't believe in the stock market either, but I need money to get out of this. Why do I want to get out, asks Mr. Brown. Because of my mother. Because my mother is a hundred-and-fifty-pound black spider who lays her eggs under my window. Because she doesn't leave me be for a single second. Because I don't sleep well. I see, says Mr. Brown. His mother died a long time ago. When he was a child. She once took him skiing to the Rocky Mountains. There were only the two of them, not a single skier in sight. His mother helped little Mr. Brown put on his skis and said that she would show him how to ski downhill. Then she took off, and in about fifty meters she crashed into a tree at

ből nekicsapódott egy fának. A kis Mr. Brown odatipegett hozzá a nagy sílécein, hogy megnézzze, mennyire súlyos a helyzet. Száznolcvan fokban kifordult a feje. Nem látzott rajta sérülés. Mozdulatlan volt.

Nagyon sajnálom. Meg tudná mondani még egyszer, hogy mi a helyzet a részvényeinkkel?

Akkor döntötte el, hogy nem akar így meghalni, mondja Mr. Brown. Akkor döntötte el, hogy sokra fogja vinni. A részvényeink? Hogyne. A zöldenergia süllyed. Már senki sem hisz benne. Nem csoda, mert az emberek egyre kevésbé bíznak az olyan technológiákban, amelyek csak száz év múlva térülnek meg. Ki hallott már ilyet! A jelszó: öveket becsatolni. Amíg nem adunk el semmit, nem keletkezik veszteség. Ha úgy döntünk, ezek a részvények örökre a mieink maradnak.

Mr. Brown telefonál. Megkérdezem, hogy mi a helyzet a részvényeimmel? Megvannak, de most nem ezért hívtok. A barátnőjével, Susannel Mexikóba utaztak. Már két napja gyalogolnak a dzsungelben. Machetével kell utat vágniuk, óránként ha pár száz métert tudnak haladni. A szűnyogok errefelé akkorák, mint a szitakötők, és már mindkettőjüket alaposan összezecskedték. Mr. Brown reméli, hogy nem kaptak el valami nyavalyát. A barátnője lázas, de lehet, hogy csak a kimerültségtől. Elfogyott az ivóvizük. Megkérdezem, hogy nem tennék-e jobban, ha visszafordulnának. Ó, de-hogy. Hiszen már itt vannak a céljuknál. Egy hatalmas zikkurat magasodik előttük. Mi ez, csak nem kántálás? Én is hallom? Hallok valamit. Mr. Brown elmeséli, hogy a National Geographic szerint még legalább tucatnyi olyan törzs él a vadonban ezen a részén, amik sosem léptek kapcsolatba a konkvisztádorokkal. Az aztékok leszármazottjai. Biztosan hallottam róla, milyen gyanús körülmények között népteledtek el ezek az egykor százezres metropoliszok. Tavasszal még pezsgett az élet, aztán ősszel – huss! Mintha egy évezred telt volna el. Azért jöttek ide a barátnőjével, hogy utánajárjanak, és megértsék, vajon mi történhetett. Most behatolnak a zikkuratba. Nincs fény. A kántálás erősödik. Huzat van. Különös illatok terjengenek a levegőben. Talán ammónia. Követik a hangokat. Most mintha valami derengene a távolban. Fáklyák. Egy oltár. Úgy tűnik, valamelyik azték halálistennek készülnek áldozatot bemutatni. Mi az, hogy úgy tűnik, Mr. Brown? Talán érti a nyelvüket? Azt nem mondanám, de néhány szót azért el tudok csípni belőle. És hát az egész helyzet olyan, hogy joggal számít arra az ember, hogy valakit mindjárt megölnek. Jaj, Susan, ne! Mr. Brown felkiált, aztán egyszer csak elhallgat, és nevetni kezd. Susan! Sajnálom! Mi történik? Semmi. Susy lesz az áldozat. Már úgyis beteg volt, nem bírta sokáig. Mindenkinek jobb így. Te jó ég! Mi az? Valami kivált a falból. Egy árnyék! Árnyék kőből és vérből. Susan, ne nézz oda! Hunyd be a szemed! Nem fog fájni! Mr. Brown, mi a helyzet a részvényeimmel? A kicsodával? Igen, a részvények. Nem állnak jól, de ha sikeres lesz a szertartás, minden megváltozik.

full speed. Little Mr. Brown hobbled over on his big skis to see how bad the situation was. Her head was twisted one hundred and eighty degrees. There were no visible injuries. She was motionless.

I'm really sorry. Could you tell me again what's going on with our shares?

That's when he decided that he didn't want to die that way, said Mr. Brown. That's when he decided he was going to go a long way. Our shares? Of course. Green energy is sinking. Nobody believes in it anymore. No wonder, because people are increasingly distrustful of technologies that will only become profitable in a hundred years. Nonsense! The watchword: fasten your seatbelts. As long as we don't sell anything, there is no loss. If we choose, these shares will be ours forever.

Mr. Brown is on the phone. I ask him what's going on with my shares. They are fine, but that's not why he called now. He went to Mexico with his girlfriend, Susan. They have been walking in the jungle for two days now. They have to cut a path with a machete, they can maybe move a few hundred meters in an hour. The mosquitoes around here are the size of dragonflies, and they've both been stung all over. Mr. Brown hopes they haven't caught some nasty malady. His girlfriend has a fever, but it might just be from exhaustion. They ran out of drinking water. I ask if turning back wouldn't be better. Oh no. After all, they are already here at their destination. A huge ziggurat looms in front of them. What is this, could it be chanting? Can I hear it too? I hear something. Mr. Brown tells me that, according to National Geographic, there are at least a dozen tribes living in this part of the wilderness that never came into contact with the conquistadors. Descendants of the Aztecs. I must have heard about the suspicious circumstances under which these metropolises of once hundreds of thousands of souls became desolate. In the spring life was still bustling, then in the fall – whoosh! It's like a millennium has passed. They came here with his girlfriend to investigate and understand what might have happened. They are now entering the ziggurat. There is no light. The chanting intensifies. There is a draught. There are strange odors lingering in the air. Maybe ammonia. They are following the voices. They see something appearing in the distance now. Torches. An altar. It seems they are about to make a sacrifice to some Aztec god of death. What do you mean it seems, Mr. Brown? Do you understand their language? I wouldn't say that, but I can catch a few words. And the whole situation is such that you would rightly expect that someone is about to get killed. Oh, Susan, don't! Mr. Brown cries out, then suddenly becomes very silent and starts laughing. Susan! I'm sorry! What's happening? Nothing. Susy will be the sacrifice. She is already sick, she wouldn't last long anyway. It's better for everyone. My goodness! What is that? Something came out of the wall. A shadow! A shadow of stone and blood. Susan, don't look! Close your eyes! It won't hurt! Mr.



Igen, most minden megváltozik. Megváltozik. Megváltozik.

Nem csoda, ha a dzsungel közepén akadozik a térerő. Ráadásul egy zikkurat belsejéből hívott. Magam sem tudom, miért, de töretlen bizalommal vagyok Mr. Brown felé. Álmomban meglátogatom Algardi a műhelyében. Az ilatokat a régi pinchelyiséget idézik, ahová agyagozni jártam. Forgott a korong, készült rajta a korsó. Nincs világ, csak belül. Algardi ugyanúgy dolgozik, mint az én régi mesterem. Egyenes háttal ül magas székén, csontos, erős tenyerével formázza az anyagot. Most születtik meg a Minden. Odalépek hozzá, és belenézek a korsóba. Egy tojás lapul a belsejében. Meghasad, kibújik belőle egy pókokcska, a magasba lövi fonálát, majd felszalad a mennyezetre, és eltűnik egy repedésben. Algardi megállítja a korongot.

Hogyan lehet jól meghalni? Ott van például az 1629-ben készült Mária Magdaléna. Redők, fátylak, leplek. A minél tömörebb anyag minél légiesebb megformálása nem válik az anyag felett aratott diadallá. Megkérdezem tőle, hogy mi volt a célja ezzel az alkotással. Azt feleli, az nem is az ő műve. Az inasai készítették, amíg ő a pápai bordélyházban lógatta a lábát. Nem hiszek neki. Tudom, hogy ilyen művet csakis az ő keze hozhatott létre. Mesélek neki a barátnőmről. Szép dolog a szerelem. Megkérdezem, hogy szorba tudná-e önteni. Azt feleli, hogy örömmel, de inkább rögtön egy csoportot készítene, a barátnőm volna közepén, én és az anyám pedig a két oldalán. Sokba fog kerülni. Messinai márványra gondolt, aminek mostanában felszökött az ára. És akkor a munkadíjáról még nem is beszéltünk. Egy mázsa színezüstre gondolt. De le is dolgozhatom az árat a műhelyében. Négy száz év, és kvittek vagyunk. Különleges szobrokat fog készíteni. Üregesek lesznek. Elfér bennük egy kisebb szobor. Ugyanolyan, mint a nagyobb, amit majd közszemlére tesznek. Megkérdezem, hogy az a kisebb szobor is ugyanolyan kidolgozott lesz. Algardi bólint. Természetesen ugyanolyan kidolgozott lesz. Ha bedugod a kezéd valamelyik szájába, ki tudod tapintani azt a másik, kisebbet a belsejében. Megkérdezem, hogy helyet kaphatna egy negyedik alak is a csoportban. Algardi azt feleli, hogy minden csak pénz kérdése. Nagyon sokba fog kerülni. Semmi gond, mondom, egy telefon, és máris intézkedem.

Felhívom Mr. Brown-t. Rossz a vétel. Nem csoda, négy száz év az négy száz év. Elmondom Mr. Brownnak, hogy hol vagyok. Megörül a híreknek. Micsoda véletlen, ő is Rómában van a barátnőjével, Imogennel. Örülök. Elmondom Mr. Brownnak, hogy rengeteg pénzre van szükségem. Egy mázsa ezüstnek megfelelő összegre. Egy pillanat türelmet kér, amíg ellenőrzi az árfolyamokat. Meg is van, nagyjából ötmillió dollárról lenne szó. Remek, és mennyink van? Egy pillanat. Kevesebb. Mennyivel kevesebb? Sokkal kevesebb. Mr. Brown, ugye nem azt akarja mondani, hogy zuhannak a részvényeink? Nem zuhannak, inkább stagnálnak. Sőt van, amelyik emelkedett is. Melyik? Az Imperium Machina.

Brown, what is going on with the shares? With what? Yes, the shares. They are not doing well, but if the ceremony is successful, everything will change. Yes, everything will change now. It will change. It will change.

It is no wonder that you can't get a proper signal in the middle of the jungle. Moreover, he called from inside a zigurat. I don't know why myself, but I have unwavering confidence in Mr. Brown.

In my dream, I visit Algardi in his workshop. The scents remind me of the old cellar where I used to do pottery. The wheel was spinning, the pitcher was being made. There is no world, only inside. Algardi works in the same way as my old master. He sits on his high chair with a straight back, shaping the material with his bony, strong palms. The Everything is being born now. I walk over to him and look into the pitcher. There is an egg inside. It splits open, a spider emerges, shoots its thread into the air, then runs up to the ceiling and disappears into a crack. Algardi stops the wheel.

How to die well? There is, for example, the St Mary Magdalene, made in 1629. Folds, veils, shrouds. Turning the most compact material as ethereal as possible does not mean a triumph over the material. I ask him what his goal was with this creation. He replies that it's not even his work. It was made by his apprentices while he was hanging out in the papal brothel. I don't believe him. I know that only his hands could have created such a work. I tell him about my girlfriend. Love is a beautiful thing. I ask if he could mold it into a sculpture. He replied that he would be happy to, but he would rather make a group right away, with my girlfriend in the middle and me and my mother on either side. It will be expensive. He was thinking of Messina marble, the price of which has increased recently. And then we haven't even mentioned his fee. He was thinking of a quintal of pure silver. But I can also work off the price in his workshop. Four hundred years and we are even. He will make special statues. They will be hollow. A smaller statue could fit inside. The same as the larger one, which will be put on display. I ask if that smaller statue will be just as elaborate. Algardi nods. Of course, it will be just as elaborate. If you put your hand in the mouth of one, you will be able to feel the other, smaller one inside. I ask if there could be a fourth figure in the group. Algardi replies that it's all about money. It will be very expensive. No problem, I say, one phone call and I'll take care of it.

I call Mr. Brown. The reception is bad. No wonder, four hundred years is four hundred years. I tell Mr. Brown where I am. He welcomes the news. What a coincidence, he is also in Rome with his girlfriend Imogen. I am glad. I tell Mr. Brown that I need a lot of money. A sum equal to a quintal of silver. He asks for a moment while he checks the prices. There it is, it would be about five million dollars. Great, and how much do we have? A moment. Less. How much less? Much less. Mr. Brown, you're not saying that our



Egy dizájnercég. Atomfegyverek formatervezésével foglalkoznak. Ők csinálták a logót az indiaiaknak. Miféle logót? Az indiai nukleáris tölteteken egy sziámi ikerpár látható. Két mosolygós, összenőtt fej. Ezt is az Imperium Machina készítette. És ennek felment az árfolyama? Így van, feleli Mr. Brown.

Algardi türelmesen hallgatja, ahogy a készülékbe beszélek. Eszembe jut, hogy még sosem látott telefont. Megkérdezi, hogy Istennel is lehet-e beszélni. Azt felelem, igen, és odaadom neki a készüléket. Beleszól. Igen, igen, mondja. Igen, ez nagyszerű. Milyen türelmes ez a Mr. Brown. Remélem, most magyarázza el neki, hogy érkezik az ezüst. Ha elkészül a szoborcsoport, a kertben fogom felállítani.

●

stocks are falling, are you? They are not falling, rather they are stagnating. In fact, some have even risen. Which one? The Imperium Machina. A design company. They work on the design of nuclear weapons. They made the logo for the Indians. What kind of logo? There is a pair of Siamese twins on Indian nuclear warheads. Two smiling heads fused together. This was also made by Imperium Machina. And the value of this has increased? That's right, says Mr. Brown.

Algardi listens patiently as I speak into the device. It occurs to me that he has never seen a telephone before. He asks if it is possible to talk to God as well. I say yes and give him the device. He starts talking. Yes, yes, he says. Yes, that's great. How patient this Mr. Brown is. I hope he is explaining to him now that the silver is coming. When the statue group is finished, I will set it up in the garden. ●



Nyáry Luca

# BETTER LUCK NEXT TIME

## Majd legközelebb

illusztrációk *illustrations* Mészáros Lúcia

A neved kényelmetlenül ismerős, a hozzá tartozó arc nem, az biztosan csak a tiéd. A képeid azt üzenik nekem, hogy olyan ember vagy, aki mellett sokat nevetnék vagy legalábbis nem bánánád, ha elnevetném magam beszélgetés közben, még akkor sem, ha nem illik. Igazából jobban örülnék, ha olyan volnál. Túl nagy fáradtság lenne most nekem annak a lánynak tűnni, aki mélyen a szemedbe néz és bólogat, amikor a legutóbbi szakításodról mesélsz. De ez nem a te hibád, és különben sem számít. Már így is túl nagy nyomást helyezek rád, de ne aggódj drága, sosem vártam tökéletességet senkitől, és nem most fogom elkezdni.

Átrágom magam a profilodon, megemésztve minden apró információt, hogy benzinként öntsem a hamis emlékek tüzére, ami pillanatokon belül fellobban majd az agyamban.

Kutyás vagy, ami nem baj, feltéve, hogy tolerárod a macskákat. Valahol megértem azokat, akik a kutyákat preferálják, de azokban nem bízom, akik egyáltalán nem szeretik a macskákat. Mindig ugyanazok az unalmas indokok állnak mögöttesen, azt várják tőlük, hogy úgy viselkedjenek, mint egy kutya, pedig én pont azt szeretem bennük, hogy nem hajlandóak rá. Egy macskát csak a saját szabályai szerint lehet szeretni. Engem is csak a saját szabályaim szerint lehet szeretni. És aki ezt nem tudja elfogadni, annak egyébként sem vagyok való.

Egy Frank Sinatra-dalt választottál, amiből arra tudok következtetni, hogy vagy nagyon hasonlítasz apámra, vagy szeretsz felválni a tudásoddal. Az előbbi nem is bánám

Your name is uncomfortably familiar, the face attached to it is not, I know that one is truly yours. Your pictures tell me you could probably make me laugh, or at least you don't take yourself too seriously to mind if I started laughing in the middle of a conversation about something that doesn't warrant that reaction at all. I would prefer it if you were like that, actually. The energy I would need to look like the type of person who looks deep into your eyes and nods along while you're telling her about your last breakup, is something I just don't have in me at the moment. But that is not your fault, and it's not the point anyway. I'm already putting way too much pressure on you, but don't worry darling, I've never expected perfection from anyone, and I'm not about to start now.

I dig through your profile, trying to find small pieces of information I could pour as gasoline on the fire of fake memories that will burn through my head in the next few moments.

You are a dog person, which is fine if you're willing to tolerate cats. I understand a preference for dogs on some level, but I feel like anyone who has a vendetta against cats is not to be trusted. People usually hate them for the same boring reasons, they expect them to act like a dog, but I like them precisely because they don't. Cats only want to be loved on their own terms. I only want to be loved on my own terms too, and anyone who can't accept that is already wrong for me.

annyira, apám kifejezetten szórakoztató fickó, főleg, ha zenéről van szó. Úgy képzem, vagy legalábbis azt remélem, hogy van saját autód, mert akkor elvihetnél vezetni éjszaka-ként, messze a várostól, és hatvanas évekbeli rockzene szólna a már küszködő hangszóróból, ami csak kazettákat játszik. Azt mondanánk, hogy mi pont így szeretjük, hogy rá vagyunk utalva a rádióra, mert mindig meglep minket, pont, mint a kapcsolatunk. Sosem hitted volna, hogy olyan humorom van, mint neked, fekete és keserű, ahogy a kávék is, amiket a benzinkúton innál, miközben én a saját képemet keresném egy újságban. Valamiért azt akarnám, hogy büszke legyél rám. Most, hogy belegondolok, ennek valószínűleg megint csak köze lenne ahhoz, hogy apámra emlékeztetsz, de ezt idővel te is összeraknád.

Van egy közös fotód a barátaiddal, egy koncerten készültetted. A giccses, majdnemhogy hivalkodó lézerek azt üzenik nekem, hogy csalódáskeltő buli lehetett, de elég jól álcázta magát ahhoz, hogy ezt ne vedd észre. Nem mutatnál be nekik rögtön, amiből tudnám, hogy ez egy fontos próbatétel, és úgymint készülnék fel rá. Sok ruhát felpróbálnék, és mindegyiket megmutatnám neked, hogy a végén mégis valami teljesen másban jelenjek meg. Kellemesnek találnának engem józanul, és felhőborítóan elbűvölőnek két pohár után. Mindig is jól teljesítettem közönség előtt, az én bizonytalanságom nem a megbénító fajta. Én még a tépelődést is bájosan csinálom, kielégíthetetlenül, némán könyörgök azért, hogy valaki azt mondja, hogy jó vagyok. Te is csak akkor vennéd észre rajtam, amikor végre kettesben maradnánk, és én egyszerre, nyugtalanul fújnék ki magamból minden bent rekedt levegőt.

A bemutatkozásodban egy olyan könyvből idézel, amit nem olvastam. Ettől elsöre izgalmasnak tűnsz, de hamarosan rájönnek, hogy nem véletlenül választottad egy népszerű szerző legnépszerűtlenebb regényét. Műveltnek akarsz látszani, műveltebbnek, mint én, nem azért, hogy engem lenyűgözz, hanem hogy te érdekesebbnek érezhesd magadat annál, mint amilyen valójában vagy. Addigra amúgy is tudnád, mennyire vágyom rá, hogy kedveljenek, hogy te kedvelj. Tudnád, hogy csak azért lettem író, mert tévesen abban a hitben ringattam magam, hogy egy ember szeretete kiváltható hatezer másik figyelmével. Érzelmi hajléktalanszálló vagyok, és megtiszteltetésnek veszem, hogy ez lett belőlem. A szívem üres zugait megtöltöttem olyanokkal, akik szeretnék jobban kedvelni magukat. Elhitemmel velük, hogy erősek, hogy egyvediek, hogy méltóak a szeretetre. Szóval nem kéne, hogy meglepjen, hogy te is olyan ember vagy, aki látta, milyen hűségesen verem vissza a fényét, és beleszeretett a saját tükörképébe.

Az utolsó képeden az a törött ablak van a lakásodban, amelyikre, ha éppen jól esik a fény éjszakaként, tudsz lőni benne egy képet. Magamra emlékeztet, nem is kicsit, de amikor megemlíteném neked, hogy így gondolom, azt hinnéd veszekedni akarok veled, aznap már hatodjára.

You chose a Frank Sinatra song, which tells me you're either a lot like my father, or you're pretentious as hell, probably both. I wouldn't mind the former, my dad is a fairly entertaining guy on most days, especially when it comes to music. I imagine you have a car, or at least I hope you do, because then we could go on late night drives away from the city, 60's rock blasting from the half-broken stereo that only plays cassettes. We would say we prefer it that way, because listening to the radio always surprises us, just like our relationship. You never would've expected me to have your sense of humor, dark and bitter like the gas station coffees I'd watch you drink while I'd be looking for my own picture in a magazine. For some reason, I would want you to be proud of me. Now that I think of it, that might circle back to the fact that you remind me of my father, but in time, you would put that together too.

You have a group photo with your friends, it must've been taken at a concert. The flamboyant, almost ostentatiously colorful lasers make it look like a disappointing event, masquerading as a good one. You wouldn't want me to meet them right away, I'd understand this is a test, and prepare for it accordingly. I'd try on multiple dresses, and I'd send pictures of them to you, only to go with something completely different in the end. They would find me pleasant when sober and outrageously charming two glasses down the line. I've always known how to work a crowd, luckily my insecurities are not the perpetually paralyzing kind. My self-doubt is as vibrant as I am, insatiable, always awake and eager to please. You'd notice it too when we're finally alone, and I'd nervously let the air leave my lungs all at once.

Your bio references a book I've never read, which makes you seem exciting at first, but I'd soon realize that it wasn't an accident you picked a popular author's least popular novel. You want to seem cultured, more so than I am, not to impress me, but to reassure yourself that you are more interesting than you really are. By then you would know how much I want people to like me, how much I want you to like me. You'd know that the whole reason I became a writer is that I had falsely believed that the love of one person could be replaced by the attention of six thousand strangers. I am an emotional homeless shelter, and I am honored to be just that. I filled all the vacant lots of my heart with people who need to feel better about themselves. I make them believe that they are strong, that they are one-of-a-kind, that they are worthy of love. I shouldn't be surprised you are also one of those who saw my reflective qualities and decided to make me their mirror.

Your last picture shows you have a broken window in your apartment that, when it's dark outside and the light hits it just right, you can take your picture in. It reminds me a lot of myself, but when I'd mention that to you, you would take it as an invitation to fight me on it, for the sixth



Ezen a ponton már minden meglepetést kijátszottunk volna. Tisztában lennél velem, hogy milyen görcsösen küzdök mások szeretetéért, én pedig tudnám, hogy mennyire nem tartod érdemesnek magadat az enyémre. Vagy bárkiére, ha már így felhoztuk. Időről időre felkeresném a régi profilodat, csak azért, hogy emlékeztessen magamat arra, mit láttam benned az elején. Az egyik vitánk után venném észre a potyautast melletted, az üveg repedéseibe bújva. Egy kecsesen görbülő női derekat, egy elegáns arc ígérését, pár eperszőke tincs mögött. A szellemet, aki miatt azt hiszed, hogy árulás szeretned bárkit, aki nem ő, miután mindent feláldoztál az oltárán. Elképzelném, milyenek voltatok együtt, az embert, aki egy másik valóságban lehetett volna, ha nem tépik ki őt a karjaidból. Aztán a saját szellemeimre gondolnék, azokra, akik hiánya arra készítet, hogy élve eltemessem magam, örökké gyászolva azt a fiatalságot, amit igazából még most is birtoklok. És rájövök, hogy pontosan azért nem tudnák sosem szeretni téged, amiért két másodperc múlva balra foglak húzni, amint visszaérek a valóságba. Túlságosan olyan vagy, mint én. Túl sok elárvult érzésünk van, amiknek nem akarunk otthont találni, vagy talán csak nem eléggé és nem őszintén. Túl büszkék vagyunk a fájdalomunkra és az ürességünkre, mert egyedül ez maradt bennünk azokból az emberekből, akik egykor szerettek minket.

És ettől leszünk lehetetlenek. Nem fogom vállalni a kockázatot, ami a megismeréssel járna, mert tudom, hogy létezik alternatíva. Amint elvetem a profilodat, fel fog bukkanni előttem egy másik, megnyitva potenciális szerelmek végtelen folyosóját, és mindegyik archívum ott a lehetőség arra, hogy az igazi legyen. Megtehetem, hogy azonnal nemet mondok a bonyolultra, és úgy érzem, hogy te is ezt választanád. Talán, ha egy kocsmában látnál meg először, vagy azon a fesztiválon a csoportképedről, én meg éppen közvetlen és részeg lennék (ahogy mindig, de ott még nem tűnne problémának), valami hozzám vonzana téged, és megszólítaná. Ha rajtam múlna, abban a világban egyáltalán nem léteznének randiappok. Magunkra lennénk szorulva, hogy aztán lassan, félszegen fedezzük fel a másikat, napról napra. Próbálkoznom kellene, de úgy igazán, mert kedvelnélek téged, és mert nem tudnám, hogy valaha találkozom-e majd valakivel, aki méltó arra, hogy a helyedre lépjen. És aztán egyszer csak, valahol félúton hozzád, rájövök, hogy talán szeretlek is. Először csak magamnak vallanám be, aztán neked is. Abban az életben megtanulnánk túllépni önmagunkon, én nem félnék, hogy elhagysz, te pedig tudnád, hogy megérdemelsz. Türelmebbek lennénk. Jobb megfigyelők. Egyszerűen mi. A saját szabályaink szerint szeretnénk egymást, mint a macskák, és rájövök, hogy van helyünk egymásban, akkor is, ha osztoznunk kell rajta néhány szellemmel. Ha nem tudnánk előre mindent, megtanulhatnánk együtt. Jobb lenne nem tudni. De a tudatlanság olyan luxus, amelyet ez a világ már nem képes megadni nekünk. ●

time that day. At this point, there would be no surprises left. You'd be painfully aware how desperately I crave the love of others, and I would understand how firmly you believe you don't deserve mine. Or anyone else's for that matter. I'd go back to check on your old profile every once in a while, just to remind myself of what I used to see in you. It would be after one of our arguments that I finally notice the free rider next to you, hiding in the cracks of the glass. The slight curve of a thin woman's waist, the most elegant promise of a face, hidden behind a few strawberry blonde locks. The ghost that makes you believe that loving someone else would be treason after you gave all you had to her. I would imagine what you were like together, the person you could have been in some other lifetime if she hadn't been taken away from you. Then I'd think of my own ghosts, the people whose absence makes me bury myself alive, forever mourning the youth I actually still possess. And I'd realize that we can't love each other for the same reason I will swipe left on you in two seconds when I snap back to reality. We are eerily similar, with too many orphaned feelings that we don't actually want to find a home for. We take pride in our pain and emptiness because it is the only thing left behind by those who once loved us.

And therein lies the catch. The only reason I will not take the risk of getting to know you is because I know I have other options. As soon as I swipe through your profile, another will pop up, opening up an endless corridor of loves, each face with the possibility of being the right one. I can afford to avoid the complicated, and you'll sure as hell do that too if given the chance. Maybe if you saw me in a bar first, or even at that festival from your group photo, while I was being carefree and a little bit drunk (like I always am, but it would still seem normal there), you would have this wave of excitement rushing over you, and you'd decide to talk to me. I'd like to imagine that in that world, we wouldn't have dating apps at all. I would have to find everything out slowly, anxiously waiting for each occasion I get to meet you. I would have to try, because I'd like you, and well, who knows if a person like that will ever come along again. And at some point, somewhere along the moments we'd share, I would come to care for you deeply. I might even call it love, at first in secret, then openly, right in front of you. In that lifetime, I would've learned to deal with my fear of abandonment, as would you with your feelings of inferiority. We'd be more patient. More perceptive. More ourselves. We'd love each other on our own terms, like cats do, and we would come to the conclusion that there is a space for us, even if our ghosts live there too. If we didn't know it all already, we could learn together. Not knowing is better. But that is a luxury this world can no longer provide. ●



garbó/turtleneck **Finshley & Harding (Van Graaf)**  
 nadrág/trousers **Bugatti (Van Graaf)**  
 bakancs/boots **ZARA**

# A PATH WOVEN FROM HAIRS

*Hajszálakból szőtt életút*

SZERZŐ *author* **Reményi Diána**

foto *photo* **Nánási Pál**  
 styling **Schreiter Lilla**  
 smink **MUA** & haj *hair* **NANA**

Fél évszázad után is a szakmája bűvöletében élve rajong azért, amit nap mint nap csinál, sosem érez megcsömörlést, csak a vágyat, hogy tökéleteset alkosson minden áldott alkalommal – és szó sincs múlt időről. Beszélgetés sorsról, beteljesült jóslatokról, jó és rossz hajakról, a pénz jelentéktelenségéről és arról, hogy márpedig van egy dolog, ami kiváltja a gyülő évek számát.

Interjú a fodrászszakma legnagyobb szerelmesével, Hajas Lászlóval.

*Still under the spell of his profession after half a century, he is passionate about what he does every day, never feeling dispirited, only the desire to create perfection every single time – and there is no need to use the past tense here. A conversation about fate, fulfilled prophecies, good and bad hairstyles, the insignificance of money, and the one thing that can overcome the increasing number of years.*

*An interview with the biggest admirer of the hairdressing profession, László Hajas.*

**2023-ban leszel 50 éve a pályán. Az ember rád néz, és nem nagyon jön ki a matek...**

Pedig így van, sőt, ha a tanulóéveket is beleszámoljuk, akkor már 53 évről beszélünk, hiszen 67 éves vagyok.

**Mik voltak ennek az 50 évnek a legnagyobb mérföldkövei?**

A szakvizsga után kikerültem egy szolgáltatóházba Kelenföldre, ott kezdtem igazán a szakmát. Mindeközben az állami fodrászat egy oktatóhelyiségében láttam először rendszert a hajvágásban. Kőszegi Franyó bácsi mutatta be, sok csipesszel feltűzdelte, majd tincsenként engedte le és vágta a haját. Én elkezdtem ezt az üzletben is alkalmazni, mert nagyon tetszett, és a visszajelzések annyira jók voltak, hogy eltelt egy év, és mondták, kezdjek el versenyezni. A többiek még rakták a hajakat a búrákba, én meg beszereztem egy kis kézi hajszárítót, vágtam az új stílusban, és 75-ben elindultam egy versenyen, amit aztán meg is nyertem. Nagyon boldog voltam, de ami még fontosabb volt, hogy bekerültem a Váci utcába Tárnoki Laci bácsi keze alá (ő volt akkor a Budapesti Állami Fodrászat felkészítőtréner), és ő volt az, aki végzetesen megszerettette velem a szakmát. Mentorom és mesterem volt, és elindult a lavina: jöttek a versenyek, a sikerélmények, majd átkerültem egy kis üzletbe, ahol már saját magunkért dolgoztunk négyen, és ahol annyit dolgoztunk, amennyit nem szégyelltünk, két év alatt pedig annyit spóroltam, hogy 83-ban megnyitottam az első üzletemet a Kiss József utcában. Hatalmas dolog volt.

**Ha jól sejtem, szó sem volt hátradőlésről?**

Sőt! Amikor megnyitottam az üzletet, az motivált, hogy én mást szeretnék, mint a többiek. Képzeld csak el, akkori-ban minden üzletben linóleumpadló volt, én meg mondtam, márpedig követ szeretnék, alatta padlófűtéssel, hatalmas tükröket, sülyesztett lámpákat. Az utcafrontra szintén tükrök kerültek, többen mondták, hogy nem vagyok normális, tükröt tenni a nyolcadik kerületbe? Egy perc alatt fogják röpítára törni! Azt hiszem, ehhez húsz év és egy hógolyózás kellett. A lényeg, hogy valami igazán különlegeset akartam, és meg is valósítottam.

**Te már akkor elhoztad a jövőt a Belvárosba.**

Mondhatjuk, igen. Olyan bőr ülgarnitúrám volt, amire először a vendégek nem mertek leülni. (nevet) A lakásom ahhoz képest egy szufni volt.

**A külföldi utazásoknak, a világlátásodnak köszönhetően inspirálódtál?**

Mindig imádtam külföldre járni, és a mai napig az az életfilozófiám, hogy ha van legalább egy dolog, amit haza tudsz hozni és beépíteni a szakmába, akkor az az utazás már megérte. Van egy kedvenc sztorim is ezzel kapcsolatban. Az Esztétika magazinban kinéztem egy széket, gyönyörű volt,

**In 2023, you will have been in the profession for 50 years. I look at you and the math doesn't add up...**

It is true nonetheless, and if we include the years I spent studying, we are talking about 53 years, since I am 67 years old.

**What were the biggest milestones of these 50 years?**

After the vocational exam, I ended up in a service center in Kelenföld, that's where I really started my profession. And the first time I saw a system for cutting hair was in a training room of the state hair salon. Mr Franyó Kőszegi showed it to us, first pinning the hair up with a lot of clips, then letting it down lock by lock to cut it. I started using this method in the salon as well because I really liked it, and the feedback was so good that a year later they told me to start competing. The others still put the hair in the hood dryers, but I bought a small hand-held hair dryer, cut in the new style, and in 1975 I entered a competition, which I won. I was very happy, but it was even more important that I got to work in Váci Street under Mr Laci Tárnoki (who was the coaching trainer of the Budapest State Hairdressing Salon at the time), and he was the one who made me fatally fall in love with the profession. He was my mentor and master, and it started the ball rolling: the competitions, the success, and then I was transferred to a small salon, where the four of us worked for ourselves, and where we worked as much as we could, and in two years I saved up so much that in 1983 I opened my first salon on Kiss József Street. It was a huge thing.

**I wager you didn't sit back?**

Indeed! When I opened the salon, I was motivated by the fact that I wanted to do something different from the others. Just imagine, back then all salons had linoleum floors, and I said I wanted stone, with underfloor heating beneath, huge mirrors, recessed lights. Mirrors were also placed on the frontage, several people said that I was crazy to put mirrors in the eighth district because they would be shattered in a minute! I think it took twenty years and a snowball fight. The bottom line is that I wanted something really special, and I made it happen.

**Even then you brought the future to the downtown.**

You could say that, yes. I had such a leather sofa that the customers did not dare to sit on it at first. (laughs) My apartment was a hole in comparison.

**Were you inspired by your travels abroad and by seeing the world?**

I have always loved going abroad, and to this day my philosophy is that if there is at least one thing that you can bring home and incorporate into your profession, then that trip was already worth it. I also have a favorite

**Nagyon sok évet eltöltöttem a szakmában, mire megtanultam, hogy nincs kor, egyéniség van.**

*I'd spent many years in the profession before I learned that there is no age, only personalities.*

bézs színű bőr – éles váltás az akkori piros műbőr fotelekhez képest. Az, hogy külföldről hozsam, ki volt zárva, így elkezdtem utánanézni, egyáltalán hol gyártanak székeket itthon. Vittem a fényképet a Gyulai Szék- és Kárpitosipari Vállalathoz, hogy akkor én ebből szeretnék kilenc darabot. Ki is röhögtek, hogy nem gondolom, hogy kilenc darabért majd átállítják a rendszert, mikor ők színházaknak gyártanak széksorokat? És kidobtak. De nem tudtam lemondani a székről, az egyetlen szerencsém pedig az volt, hogy az első feleségem a filmgyártásban dolgozott, és volt egy Kormos Andrea nevű barátnőnk, gyártásvezető volt a Mafilmnél, és akkoriban forgatták a Mészáros Márta Délibáb című filmjét. Na, ő írt nekem egy hivatalos megrendelést, hogy a film egyik (fodrászatban játszódó) jelenetéhez kellenek a szóban forgó székek. Újra mentem Gyulára, szorongattam a kis papíromat, ők meg kávéval fogadtak, és mondták, természetesen, Hajas úr, legyártjuk a széket!

**Jó kis lecke kitartásból! Az üzlet akkor olyan lett, amilyennek megálmodtad?**

Igen, az egy csoda lett! Harminckilenc négyzetméter, bézs, barna és sötétzöld színekkel, mennyezetig érő tükörrel, vertikális relaxálóval Bécsből, orosz ablakklímával. A vendégek is imádták, nem is győztük beszuszakolni őket a határidőnaplónkba.

**Anélkül, hogy túl sokat költöttetek volna marketingre, gondolom...**

Ha van minőség, az mindig magáért beszél.



**Minden jókor jött?**

Alapvetően igen, de azért van egy-két dolog, amit más-képp csinálnék. Például a Nádor utcai helyiséget bérelem, pedig már százszor megvehettem volna abból a pénzből. De nem panaszkodom, mert az Erzsébet tér saját tulajdon, a pécsi üzlet remekül működik, köszönhetően Dudás Attilának, aki már 30 éve a társam, minden külföldi utazásra és show-ra együtt megyünk, és közben folyamatosan inspiráljuk egymást a mai napig. És persze ott van a Kiss József utcában a kereskedés, amivel szintén az motivált, hogy olyan termékekhez juttassam a szakmát, amik csak külföldön kaphatóak. Bármit csináltam, soha nem a pénz motivált, hanem az, hogy alkossak, létrehozzak valamit. Soha nem számolok előre hasznot, gazdasági számításokat, így ilyen szempontból nem vagyok modern.

**Nem gondolnám, hogy ez a modernség mércéje, de akkor az elmondható, hogy inkább érzelmi alapon hozol döntéseket?**

Igen, és ez így is megtérül. Külföldön rengeteg jó eszköz és anyag van, de itthon a kereskedők nem a minőségi dolgokat hozták be, hanem az olcsó szarokat, amiket biztosan el tudnak adni. Ez motivált a kereskedés beindításában is, ami Nárai Rita vezetésével tökéletesen működik, és ami azért lett sikeres, mert inkább nézem szakmai szemmel, hogy mi kell egy jó fodrásznak, mintsem kereskedési szempontból, hogy mit fogok tudni biztosan eladni. A különlegesség a lényeg, és igen, lehet, hogy egy évben csak ötöt adunk el valamiből, de nem a hasznot nézem, hanem azt, hogy akkor is volt kereslet a kuriózumra.

**Mindig hangsúlyozod, hogy a munkában, a minőségben, a szorgalomban hiszel, de volt olyan pillanat, amikor azt gondoltad, ehhez azért a sors is kellett?**

Szerintem mindenhez kellett a sors, én hiszek abban, hogy előre meg van írva, és nincsenek véletlenek. Erről konkrét élményeim is vannak, az egyik ilyen, amikor 1975-ben elmentem egy házi buliba, és ott a Kajtár Laci nevű barátom azt kérte, hadd jósoljon nekem. Akkoriban izgultam a katonaság miatt, azt mondta, ne izguljak, nem leszek katoná. Nem lettem. Közölte, hogy hamarosan el fogom veszíteni egy nagyon közeli hozzátartozómat, pár évre rá elvesztettem az édesanyámat. És nevetve azt is mondta még, hogy Magyarország legismertebb fodrásza leszek. Pályakezdőként ez nem tűnt reálisnak, de eltelt 50 év, és ez is így lett. Hogyan lehetett volna akár ez a pár dolog lehetséges, ha nincs megírva a sorsunk?

**Köztudott, hogy a fodrász egyfajta pszichológus is (csúnyábban fogalmazva lelki szemetesláda), sosem égtél ki ettől – vagy a nőktől?**

Nem. Az menjen fodrásznak, aki szeret adni, és szereti az embereket. Én estére inkább abban fáradok el, hogy

**Without spending too much on marketing, I guess... If there is quality, it always speaks for itself.**

**Did everything come at the right time?**

Basically yes, but there are a couple of things I would do differently. For example, I rent the place on Nádor Street, even though I could have bought it a hundred times over with that money. But I'm not complaining, because the one on Erzsébet Square is my own property, the salon in Pécs is doing really well thanks to Attila Dudás, who has been my partner for 30 years; we go to all trips and shows abroad together, and we continue to inspire each other to this day. And, of course, there is the store on Kiss József Street, with which my motivation was to introduce products to the profession that are only available abroad. Whatever I have done, I have never been motivated by money but by making, creating something. I never calculate profits in advance or do economic calculations, so I am not modern in this respect.

**I don't think that this is the definition of modernity, but then it can be said that you tend to make decisions based on emotion?**

Yes, and it still pays off. There are a lot of good tools and materials abroad, but traders did not bring quality stuff to Hungary but cheap crap that they can sell for sure. This motivated me to open a store, which is working perfectly under the leadership of Rita Nárai, which became successful because I look at what a good hairdresser needs from a professional perspective, rather than from a commercial point of view, like what I would be able to sell for sure. What matters is the uniqueness, and yes, we may only sell five of something in a year, but instead of focusing on the profit, I see that there was still a demand for curiosity.

**You always emphasize that you believe in work, quality, and diligence, but was there a moment when you thought that fate was necessary too?**

I think that fate was needed for everything, I believe that it is written in advance and there are no coincidences. I also have specific experiences with this, for example when I went to a house party in 1975, and there my friend Laci Kajtár asked me to let him tell me my fortune. At that time, I was nervous about the military service, he told me not to worry, I wouldn't be a soldier. And I wasn't. He said that I would soon lose a very close relative, and I lost my mother a few years later. And with a laugh he also said that I would become the most famous hairdresser in Hungary. As someone who just started working in the profession, it didn't seem realistic, but 50 years have passed, and it has happened. How could even these few things have been possible if our destiny was not written?

diszszebkendő/handkerchief **Digel**  
kabát/coat **Digel**  
kardigán/cardigan **Falconeri**  
mellény/waistcoat **Club of Gents (Van Graaf)**  
garbó/turtleneck **Finsley & Harding (Van Graaf)**  
nadrág/trousers **Finsley & Harding (Van Graaf)**  
cipő/shoes **ZARA**

*Az az életfilozófiám, hogy ha van legalább egy dolog, amit haza tudsz hozni és beépíteni a szakmába, akkor az az utazás már megérte.*

*My philosophy is that if there is at least one thing that you can bring home and incorporate it into your profession, then that trip was already worth it.*

**Hiszem, hogy meg van írva a sorsunk, és hogy nincsenek véletlenek.**

*I believe that our fate is written in advance and there are no coincidences.*



annyira koncentrálok, hogy mindenki fején tökéleteset alkossak. Ilyenkor annyira beszélgetni sem szeretek. Szerintem nem lehet rutinból hajat vágni, ez olyan, mintha azt mondanád, hogy egy festő rutinból fest.

#### **És ha rossz napod van?**

Nem lehet rossz napom. Ha valaki a székembe ül, maximumisan ki kell tudnom szolgálni, egytől egyig mindenkit, a sokezedik vendéget is.

#### **Apropó, rengeteg nő. Mi az a dolog, amivel ebből a sokezres számból a feleséged ki tudott tűnni?**

(nevet) Hát, ez is meg volt írva! Az első feleségemtől elváltam, ott született egy lányunk, az Orsi, de aztán tudtam, vagy éreztem, hogy nekem lesz még egy gyerekem. És aztán az Operaházban egy parfümbemutatón dolgoztam, ahol az akkori modellem, Rábaközi Andi bemutatta nekem a barát-nőjét, Juditot. És tudod, akkor éreztem azt a szikrát, de nevezhetjük villámcsapásnak is, mint amikor a Keresztapában Michael Corleone meglátja Apollóniát. Nem sokkal később újra találkoztunk, én elkértem a telefonszámát, mire ő közölte, hogy minek, biztos nincs is már hely a telefonomban. Mondtam neki, hogy akkor majd az első helyre írom úgy, hogy A szerelem. Később sms-ben kérdezte, tulajdonképpen mit akarok tőle, én pedig azt válaszoltam, hogy egy 3 kiló 20 dekás síró, pityogót. Meg is született a fiúnk, aki ma már 23 éves, és mivel a feleségemnek is volt már egy lánya, végül három gyermekem lett, hiszen Biankát négyéves kora óta nevelem. Hát, ilyen kis édes sztori a miénk.

#### **It is well known that the hairdresser is also a kind of psychologist (or not so nicely put, an emotional crutch), have you never burnt out by that – or by women?**

Never. People who like to give and love people should become hairdressers. By the evening, I tend to get tired because I concentrate so much on creating perfection on everyone's head. These times I don't even like to talk that much. I don't think you can cut hair out of routine, it's like saying that a painter paints out of routine.

#### **And if you are having a bad day?**

I can't have a bad day. If someone sits in my chair, I have to be able to serve every single person to the maximum, even the thousandth customers.

#### **By the way, lots of women. What is the thing that made your wife stand out among the thousands?**

(laughs) Well, that was also written! I divorced my first wife, but we had a daughter, Orsi, but then I knew or felt that I would have another child. And then I was working on a perfume show at the Opera House, when my model at the time, Andi Rábaközi, introduced me to her friend, Judit. And you know, that's when I felt that spark, but you could also call it a lightning strike, like when Michael Corleone sees Apollonia in The Godfather. Soon, we met again, I asked for her phone number, and she asked what for, there was probably no more room in my phone. I told her that I would make her the first contact as "A love". Later she texted me and asked what I actually wanted from

#### **Van még kapacitásod új vendégre, vagy hozzád már lehetetlen bejutni?**

Vendéget én sosem küldök el, ha kivárja a sorát, szeretettel várom.

#### **Az, hogy fodrásként mit tartasz egy nőn jó hajnak, és férfiként mi tetszik, az egy és ugyanaz?**

Szerintem minden haj jó. Hozott anyagból kell dolgoz-nunk, és abból a maximumot kihozni. Szakmailag én min-dent szeretek, a hosszú hajat, az extremitást. Nagyon sok évet eltöltöttem a szakmában, mire megtanultam, hogy nincs kor, egyéniség van. A szakképzésben is azt tanítom már, hogy három fő típus van: a naturális, az elegáns és a rebellis. Ha valaki bejön, tudnod kell az öltözéke és a kie-gészítők alapján, hogy milyen típus. Egy naturális egyéni-ségnek nem vágatsz rebellis frizurát, mert nem fogja jól érezni magát.

#### **Te melyik típus vagy?**

Én olyan naturális, elegáns.

#### **Ha a divat fővárosa Milánó vagy Párizs, akkor a fodrászaté London?**

Határozottan London, és mindig azt mondom, hogy ez egy embernek köszönhető: Vidal Sassoonnak. Ő anyyi ma-got hintett a brit fodrászatba, amiből aztán kiváló fodrá-szok nőttek ki, ez az ő öröksége. A legkiválóbb munkákat mindig ott látom.

#### **Mindent elértél szakmailag, amit szerettél volna, vagy van hiányérzeted?**

Voltak olyan álmaim, hogy a Kiss József utcában meg-veszem az egész épületet, hogy egy bentlakásos iskolát alakítsak ki kollégiummal, tantermekkel, fotóshelyiséggel. A képzést nagyon fontosnak találom, csak közben meg annyira szeretek bent dolgozni az emberekkel, és így is csak heti három napot vagyok ott, egyszerűen nem tudom magam ráhangolni arra, hogy kiszakadjak az életből és csináljak egy iskolát. Nem tudok szétszakadni.

#### **Voltak kemény küzdelmek, nehéz periódusok?**

Amit nehéz megemészteni, hogy kinevelsz embereket, felfuttatod őket, majd elviszik a vendégkör 90 százalékát – de mivel ez egy személyhez kötött szakma, nincs ezzel baj egészen addig, amíg őszinték veled. Csak sokszor meg-esik, hogy inkább hazudnak és becsapnak, na, azt nem szeretem. Nyafog arról, hogy nem érzi a szakmát és in-kább váltana, majd kiderül, hogy épp a saját üzletét nyitja. A sumákolást és azt, ha valaki nem őszinte, azt nagyon nem bírom, mert ha úgy van, én még abban is benne va-gyok, hogy segítek saját lábra állni, hiszen ez egy termé-szetes vágy.

her, and I answered that a 7-pound crying, whining baby. Our son was born, who is now 23 years old, and as my wife already had a daughter, I ended up with three children, as I have been raising Bianka since she was four. Well, that is our sweet little story.

#### **Do you still have capacity for new customers, or is it impossible to get in?**

I never turn customers away, if they wait their turn, I'll welcome them.

#### **What you consider a good hairstyle for a woman as a hairdresser and what you like as a man are the same?**

I think every hairstyle is good. We have to work with what we have and get the most out of it. Professionally, I like everything, long hair, extremity. I'd spent many years in the profession before I learned that there is no age, only personality. In the vocational training I also teach that there are three main types: natural, elegant and rebel-lious. When someone comes in, you need to know what type they are based on their clothing and accessories. You can't give someone with a natural style rebellious hair, be-cause they won't feel comfortable.

#### **Which type are you?**

I'm kind of natural, elegant.

#### **If the capital of fashion is Milan or Paris, then is Lon-don that of hairdressing?**

Definitely London, and I always say it's thanks to one person: Vidal Sassoon. He planted so many seeds in British hairdressing that grew into excellent hairdress-ers, this is his legacy. I always see the best work there.

#### **Have you achieved everything you wanted profes-sionally, or do you feel that something is still missing?**

I had dreams that I would buy the entire building on Kiss József Street to create a boarding school with a dor-mitory, classrooms, and a photography room. I find train-ing very important, but at the same time I like working with people so much, and I'm only there three days a week anyway, I just can't bring myself to break away from life and establish a school. I can't be pulled in so many direc-tions.

#### **Were there difficult struggles, hard times?**

What's hard to digest is that you train people, get them up and running, and then they take 90 percent of the cli-entele – but since it's a profession built on a personal con-nection, there's nothing wrong with that as long as they are honest with you. It just often happens that they lie and deceive you instead, well, I don't like that. He whines



**Mi az, ami jelenleg nagyon foglalkoztat? Amin a legtöbbet agyalsz – nem szakmailag?**

Hmm... Mostanában, ami leköt, az a kertészkedés, de erre a Covid alatt szoktam rá, úgy vágtam a bokrokat, mint a hajakat, volt kocka, kör, négyzet, minden. (nevet) Ami nyomaszt, aggaszt, az a környezetünk változása, a háború, akkor is, ha tudom, ez a nagyhatalmak játéka, amibe nem tudunk beleszólni. Amiről mostanában sokat beszélgetünk a feleségemmel, hogy azért építettük a házat, hogy az összes gyerek ott legyen, most meg sorra kirepülnek. Eladni nem akarjuk, de akkor meg minek ekkora... Ezeken gondolkodik az ember.

**Ha jövő, akkor a holnap, vagy a 10 év múlva?**

Legyen 20!

**Milyen a kapcsolatod a jövővel?**

Meg kell élni. És az az igazság, hogy ezt az iskolás gondolatot még nem engedtem el teljesen. Vannak azok a fodrászok, akik 30 éve mellettem vannak, az ő tudásukat is át kellene adni valahogy. Mert 18 évvel ezelőtt, amikor elkezdtük az oktatást, imádtam őket bevonni, és nekik is sikerélményük volt az óraadástól. Az első osztályomból már 18 éve nálam van az egyik fiú – csodálatos érzés, amikor komplett szakmai tudást a nulláról adsz át valakinek. Szóval ezt az iskolát mégis meg kellene csinálni, ahol ők tanítanak. Meg közkincsé tenném a kis relikviáimat, amik vannak nekem. És talán könyvet is kellene írni. A szakmának mindenképp, de annyi sztori van, hogy ez a nagyközönség számára is érdekes lehet. Ezek motoszkálnak bennem. ●

that he doesn't feel the profession and would rather leave it, then it turns out that he is opening his own salon. I really can't stand it when I'm taken for a ride and when someone is not honest, because I'm even happy to help them stand on their own two feet if that's what they want, it's a natural desire.

**What does preoccupy you right now? What do you think about the most – not professionally?**

Hmm... Lately, gardening keeps me busy, but I got into it during Covid, I cut the bushes like hair, there were cubes, circles, squares, everything. (laughs) What depresses

and worries me is the change in our environment, the war, even if I know that it's the game of the great powers, and we have no say in it. What my wife and I have been talking about a lot lately is that we built the house so that all the children could be there, and now they are leaving the nest one by one. We don't want to sell it, but then why do we need such a big place... One is thinking about such things.

**If the future, then tomorrow or 10 years from now?**

Make it 20!

**What is your relationship with the future like?**

You have to live it. And the truth is that I haven't completely let go of this school thing. There are hairdressers who have been with me for 30 years, and their knowledge should also be passed on somehow. Because 18 years ago, when we first started teaching, I loved involving them, and teaching also gave them a sense of accomplishment. One of the boys from my first class has been with me for 18 years – it's a wonderful feeling when you pass on complete professional knowledge to someone from zero. So this school, where they would teach, should be created after all. I would also make my little memorabilia available to the public. And maybe I should write a book. Definitely for the profession, but there are so many stories that it can be interesting for the general public as well. These are the things I have on my mind. ●



intimissimi  
UOMO

**OPENING SOON!**

1052. BUDAPEST  
DEÁK FERENC UTCA 21.  
FASHION STREET



THE BODY SHOP

# EGY KIS CSODA MINDENKINEK JÁR

Ajándékozz varázslattal teli meglepetéseket a The Body Shop új, adventi kalendáriumával és ajándécsomagjaival!



# HI - TECH BEAUTY

fotó *photo Jámor Zsófia*  
product styling *ODÚ Design*

A szépségipar a világ egyik leggyorsabban fejlődő iparága. A modern innovációknak köszönhetően a márkák olyan termékeket hoznak létre, amelyek a szalonokban, wellnessközpontokban és klinikákon dolgozó szakemberek által alkalmazott eszközök tulajdonságaival bírnak. Az alábbi válogatás izgalmas ízelítőt nyújt az otthoni használatra szánt technológia lehetőségeiből.

*The beauty industry is one of the fastest growing industries in the world. Thanks to modern innovations, brands are creating products that have the properties of the tools used by professionals in salons, spas and clinics. The following selection offers an exciting sample of the potential of technology for home use.*



## CURRENTBODY SKIN

**szemkörnyék-tökéletesítő LED-maszk /  
eye perfector LED mask**

A díjnyertes CurrentBody Skin eszközöket a fényterápiás kezelések öregedésgátló hatásairól szóló, a gyakorlatban is alátámasztott kritikák alapján alkották meg. Mostanra bőrmegújító eszközök és bőrápolási termékek teljes választékával rendelkeznek, amelyekben az A listás sztárok és a szakemberek egyaránt megbíznak.

The multi-award winning CurrentBody Skin devices are designed based on rave reviews of the anti-ageing benefits of light therapy treatments, backed up by practical experience. They now have a full range of skin renewal devices and skincare products trusted by A-list celebrities and clinicians alike



# FOREO LUNA 4

arctisztító / facial cleansing device

# FOREO BEAR MINI

arcfeszítő / facial toning device

(fürdőbomba / bath bomb - LUSH Goddess)

A FOREO küldetése, hogy egyszerűvé, könnyűvé és élvezetessé tegye az öngondoskodást: készülékeiben a kreativitást, az innovációt és a legújabb bőrápolási technológiákat ötvözi a látható eredményekért. A svéd beauty-tech óriás eszközeivel a szépségápolásra szánt időt radikálisan csökkentve emelhetjük a legmagasabb szintre az otthoni rutint, legyen az professzionális arctisztítás, anti-aging kezelés vagy testmasszázs.

The mission of FOREO is to make self-care simple, easy and enjoyable: combining creativity, innovation and the latest skincare technologies for visible results. The Swedish beauty-tech giant's tools can radically reduce the time spent on beauty care and take your home routine to the next level, whether it's a professional facial, anti-ageing treatment or body massage.

# LELO TIANI™ DUO

## páros vibrátor / couples' vibrator

(cukorvirág / sugar flower – Violet & The Botanist)

Az önmagát luxus élvezeti márkaként definiáló LELO piacvezető a dizájn, az innováció, a technológia és a vásárlói elégedettség terén – de a brand jóval több ennél. Egy mozgalom az öngondoskodás és az önszeretet jegyében mindazok számára, akik tudják, hogy a testi örömök átívelnek a nem, az orientáció, a kor vagy a faj határain. Nőknek, férfiaknak és pároknak készült szexjátékaival a teljes extázist kínálják, a testi gyönyörök felfedezésének szégyen nélküli, végtelen örömét.

Self-defined as a luxury pleasure brand, LELO is leading the market in design, innovation, technology, and customer satisfaction. But the brand is much more than that; it's a self-care and self-love movement aimed at those who know that physical pleasure transcends gender, orientation, race, and age. With its sex toys for women, men and couples, they offer the experience of ecstasy without shame, the endless pleasure of discovering all the wonders of our body.



# DYSON AIRWRAP

## multifunkciós hajformázó / multi-styler

(gyömbéres fejbőrpoló szérum /  
ginger scalp serum - The Body Shop)

A következő generációs Dyson készülék extrém hőhatás nélkül göndöríti, hullámosítja, egyenesíti és szárítja a hajat hosszúságtól függetlenül. A Coandă-hatással megalkotott hajformázó egy légörvényt hoz létre, amely a hengerek és a kefék felületére vonzza, majd göndöríti vagy épp simítja roncsolásmentesen a hajszállakat. A hat különböző, újratervezett tartozék funkciói között egy gombnyomással válthatunk.

The next-generation Dyson multi-styler curls, waves, straightens and dries hair regardless of length without extreme heat. The styler takes advantage of the Coandă effect, creating a vortex that draws hair to the surface of the rollers and brushes, then curling or smoothing it without damage. You can switch between the functions of six different redesigned accessories at the touch of a button.





# FOREO ISSA 3

**4 az 1-ben elektromos fogkefe /**  
4-in-1 electric toothbrush

A FOREO ISSA 3 egy teljes körű szájápolási megoldás, amely a Sonic Pulse technológiát és a forradalmi szilikon kialakítást ötvözi, így minden eddiginél jobb fogmosási élményt nyújt, mindezt ráadásul 365 napos akkumulátor-üzemidővel. A puha szilikon kefefej ellenáll a baktériumok felszaporodásának, miközben kényelmesen masszírozza az ínyt és megakadályozza a túlzott fogmosást, megelőzve az ínyvisszahúzódot és a fogzománc károsodását.

A complete oral care solution, FOREO ISSA 3 combines Sonic Pulse technology with a revolutionary silicone design for a brushing experience unlike any other with 365 days of battery life. ISSA features a soft silicone brush head that resists bacteria buildup while comfortably massaging the gums and preventing over-brushing, as well as gingival recession and damage to the tooth enamel.



FALL & WINTER · 2022

A Fashion Street Magazin a Fashion Street hivatalos márkamagazinja.  
Fashion Street magazine is the official brand magazine of Fashion Street.

Főszerkesztő *Editor-in-Chief* **Reményi Diána**  
Grafikai tervezés *Graphic Design* **Tábori-Simon José | Simon Says**  
Gyártásvezető *Production Manager* **Erdélyi Zsófia**  
Közösségimédia-felelős *Social Media Officer* **Róka Fanni**  
Korrektor *Proofreader* **Dudás Márta**  
Fordító *Translator* **Juhos Kata**  
Angol nyelvi lektor *English Proofreader* **Balogh Gergely**  
Cinematography **Fodor István**

Szerzők *Authors*

**Antoni Rita, Bartók Imre, Kemény Zsófi, Nyáry Luca, Obersovszky Gyula, Reményi Diána, Vanyovszki Mária, Zahorján Ivett**

Illusztrátorok *Illustrators*  
**Nastako, Mészáros Lúcia**

Közreműködők *Contributors*

**Balla Emese, Balla Frida, Bádé Orsolya, Bazart Magnus, Benoit Auguste, Borbíró Gerda, Csaba Erika, Csalár Bence, id. Csapak Péter, Csapak Péter Jr., Csoboth Edina, Dubois Viktoria, Fábrián Soma, Frank Péter, Fülöp-Pál Ábel, Groza Sabine, Gulyás Attila, Hajas László, Hajdú Zsófi, Huszár Zsanett, Le Félic Laurie, Jámbor Zsófia, Jockers Alexia, Kalmár Emese, Kárpáti Judit, Király Olívia, Kiss Márk, Konaka-Kiss Péter, Kovács Vanessa, Miterli Lucia, NANA, Nánási Pál, Rab Árpád, Reider-Misik Renáta, Rémiás Szilvia, Schreiter Lilla, Szabó Reni, Szabó Stefánia, Szóke Balázs, Trunkó Bálint, Udvardi Attila, Vajgel Ferenc, Varga Anita, Varsányi Erzsébet, Városi Gábor, Veréb Petra, Vollmuth Krisztián**

Köszönjük továbbá *Thanks to*

**ARe, AS12 workroom, Bamba Marha Burger, Claw Paris, Face Model Management, Gozsdu Játékkerem, IMG Paris, Neonis 3D Blacklight Minigolf, Next Production Group, Success Models, ODÚ Design, The Roster Management, The Vision Makeup School, Visage Model Management, Wam Models**

Kiadó *Publisher*

**Fashion Street Kft.**  
Deák Palota, 1052 Budapest, Deák Ferenc u. 15.

Kiadásért felelős személy *Founder*  
**Csapak Péter**  
[www.petercsipak.com](http://www.petercsipak.com)

Ügyvezető igazgató *General Manager* **Kertész Dániel**  
Pénzügyi manager *Financial Manager* **Biszak Gabriella**

Hirdetésfelvétel *Advertising*  
[marketing@fashionstreet.hu](mailto:marketing@fashionstreet.hu)

Árusításban terjeszti a LAPKER Zrt. Megjelenési gyakoriság: félévente.  
Fashion Street is distributed by LAPKER Zrt. and it is published half yearly.

Nyomdai kivitelezés *Printing*  
**PAUKER Nyomdaipari Kft.**

Címlapon *On The Cover*

**Görög Zita**  
zakó/jacket **Szegedi Kata**  
nadrág/trousers **Szegedi Kata**  
body **Women's Secret**  
csizma/boots **Balenciaga**

**Lotti**  
overáll/bodysuit **Kissmark**  
szoknya/skirt **H&M**

**Milán**  
felső/top **VDR**  
szemüveg/glasses **Eacre**  
nadrág/trousers **Szegedi Kata**

HU-ISSN 2786-0809  
Fashion Street Copyright© 2022

A Fashion Street márkanév, védjegy és logó kizárólagos jogtulajdonosa a Fashion Street Kft. Tilos a magazin bármely részének bármilyen módon történő másolása, feldolgozása a kiadó előzetes engedélye nélkül.  
Fashion Street is fully protected by copyright, and nothing may be reprinted wholly or in part without permission.



[www.fashionstreet.hu](http://www.fashionstreet.hu) | [www.fashionstreetonline.hu](http://www.fashionstreetonline.hu)

[f @fashionstreet](https://www.facebook.com/fashionstreet) | [@fashionstreetbp](https://www.instagram.com/fashionstreetbp)



Miss Balaton  
BEAUTY CONTEST

# SHOPPING LIST

## ARIOSO

1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8.  
+36 70 325 7422  
arioso.hu

## BAMBA MARHA

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák tér 3.  
+36 1 952 2323  
bambamarha.hu

## BENETTON

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 19.  
+36 70 477 9732  
benetton.com

## BLUE FOX THE BAR

1051 Budapest, Erzsébet tér 7.  
+36 1 429 4499  
bluefoxthebar.com

## BOBBI BROWN

Fashion Street,  
1051 Budapest, Erzsébet tér 9.  
+36 1 211 1456  
bobbibrowncosmetics.com

## CHIMNEY CAKE SHOP

1052 Budapest, Deák tér 3.  
facebook.com/  
thechimneycakeshopbudapest

## CIGAR TOWER

Fashion Street, 1051 Budapest,  
Erzsébet tér 7-8.  
+36 1 266 0945  
cigartower.hu

## COS

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 17.  
+36 1 200 2978  
cosstores.com

## DELIZIA GOURMET & MORE

1052 Budapest, Bécsi utca 4-6.  
+36 1 616 3644  
deliziagourmet.hu

## DRK

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 19.  
+36 30 677 6041 | dorko.hu

## EUROPCAR

1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8.  
+36 1 505 4400 | europcar.hu

## ERSTE BANK

Fashion Street,  
1052 Budapest, Bécsi utca 5.  
+36 1 298 0222 | erstebank.hu

## ÉS BISZTRÓ

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 12.  
+36 20 474 5000  
esbisztró.hu

## FALCONERI

Fashion Street,  
1054 Budapest, Deák Ferenc utca 19.  
+36 30 437 0060 | falconeri.com

## HARMONT&BLAINE

Fashion Street,  
1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8.  
+36 20 842 0040  
harmontblaine.com

## HUGO BOSS

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 15.  
+36 30 992 5901 | roland.hu

## INTIMISSIMI UOMO

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 21.  
intimissimi.com

## JO MALONE

1051 Budapest, Erzsébet tér 9.  
+36 1 398 8615 | jomalone.com

## KFC

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák tér 3.  
+36 70 682 1833 | kfc.hu

## KUPOLA LOUNGE

Fashion Street,  
1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8.  
+36 1 429 5500 | ritzcarlton.com

## LE PARFUM BY ZÓLYOMI ZSOLT

1051 Budapest, Erzsébet tér 9-10.  
+36 30 4050 668  
leparfum.hu

## LACOSTE

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 23.  
+36 20 259 3809 | lacoste.com

## LINDT

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 23.  
+36 1 249 4934 | chocolate.lindt.com

## LUSH

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 21.  
+36 70 610 8679  
lush.hu

## MARQUISE WATCHES & JEWELRY

1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8.  
+36 1 266 1298  
marquisehungary.com

## MASSIMO DUTTI

Fashion Street,  
1052 Budapest, Bécsi utca 5.  
+36 1 501 2030  
massimodutti.com

## NOBU

1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8.  
+36 1 429 4680  
noburestaurants.com

## OFFICE SHOES

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 17.  
+36 30 526 7458  
officeshoes.hu

## OTTIMO RISTORANTE ITALIANO

Fashion Street,  
1051 Budapest, Erzsébet tér 9-10.  
+36 1 429 5500 | ritzcarlton.com

## OYSHO

Fashion Street,  
1052 Budapest, Bécsi utca 5.  
+36 1 580 2313 | oysho.com

## PHILIPP PLEIN

Fashion Street,  
1052 Budapest, Erzsébet tér 9-10.  
+36 70 775 3467 | plein.com

## PIZZAME

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák tér 3.  
+36 1 266 0377  
facebook.com/pizzamefashionstreet

## STARBUCKS

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 23.  
+36 70 682 1908  
starbucks.hu

## THE BODY SHOP

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 21.  
+36 30 144 2323  
thebodyshop.hu

## TOMMY HILFIGER

Fashion Street,  
1052 Budapest, Deák Ferenc utca 15.  
+36 30 676 9458 | roland.hu

## TWINSET

1051 Budapest, Erzsébet tér 9.  
+36 70 365 6498  
twinsetbudapest.com

## ZARA HOME

Fashion Street,  
1052 Budapest, Bécsi utca 5.  
+36 1 580 2356  
zarahome.com

## Üzletlista

# FÚJD MAGADRA AZ ÜNNEP ILLATÁT!

Az illatok egy pillanat alatt képesek felidézni a legrejtettebb emlékeinket, és múltbéli helyekre repíthetnek. Egy illat nem más, mint egy pillanat az életünkből. Feleleveníthet egy elfelejtett dalt, egy különleges valakit, egy fontos helyet, esetleg egy érzést...

## FUN TIMES

### TESTPERMET

Ideje ünnepelni! Engedd, hogy a brazil narancsolaj feldobja a hangulatod és táncra perdítsen. A buli csak most kezdődik!

**11 000 Ft / 200 ml**

## LORD OF MISRULE

### PARFÜM

Ez az édesen fűszeres kedvenc a pacsulí, a feketebors és a vanília ikonikus illatával és szenvedélyesen játékos illatjegyeivel mindenkit elcsábít.

**10 000 Ft -tól**

“ A parfümkészítésnek sajátos nyelve van. Lényege, hogy megtaláljuk, hogyan fejezhetjük ki illatok segítségével mindazt, amit szavakkal tennénk. Amint ugyanis illattá formálsz egy szót, emlékeket is fogsz kötni hozzá. A költszet és a különösen gyönyörű szavak jó érzéseket keltenek az emberben; olyanok, mint az igazán csodás olajok vagy termékek. A parfümkészítés mód arra, hogy beszéljünk életünk élményeiről vagy olyan dolgokról, amelyekhez érzelmileg kötődünk. ”

Mark Constantine, a Lush társalapítója és termékfeltalálója

Az év minden szakaszában imádunk illatokat teremteni, az ünnepek közeledtével azonban még a szokottnál is izgatottabbá válunk. Idén olyan régi kedvencek térnek vissza, mint a **SNOW FAIRY**, a **TURMERIC LATTE** és a **LORD OF MISRULE**; és csatlakozik hozzájuk a **FUN TIMES** nevű frivol permet is!

## TURMERIC LATTE

### PARFÜM

Az ínycsiklandó, selymes vanília a tonkaabszolút pompásan tejes illatjegyeivel egyesül ebben a megnyugtató, érzéki parfümben.

**13 500 Ft -tól**

## SNOW FAIRY

### TESTPERMET

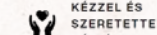
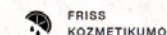
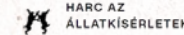
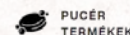
Spricceld magadra, és élvezd a cukorka, a rágógumi és a lime csókjait. Minden egyes fújás a tündérpor illatával varázsolja el az utadba kerülő szerencséseket.

**11 000 Ft / 200 ml**



hu.lush.com

# LUSH FRESH HANDMADE COSMETICS





California Sun

# KFC POKÉ BOWL



Sweetest Chili



New Mexico



# A VÁROS KEDVENC HAMBURGERE



WWW.BAMBAMARHA.HU



# STARBUCKS® REWARDS

A MEGLEPETÉSEK ÉS AJÁNDÉKOK SZERELMESEINEK

REGISZTRÁLJ

AJÁNDÉKAIDÉRT



REGISZTRÁLD KÁRTYÁDAT A [CARD.STARBUCKS.HU](https://card.starbucks.hu)  
WEBOLDALON ÉS HOZD KI A LEGTÖBBET EGY KÁVÉBÓL.



1052 BUDAPEST, DEÁK FERENC UTCA 10.

1052 BUDAPEST, DEÁK FERENC TÉR 3

@THECHIMNEYCAKESHOP

FB.COM/THECHIMNEYCAKESHOPBUDAPEST



*The Hungarian traditional  
chimney cake  
and more...*

In Hungary at Christmas time  
the most favourite and unmissable seasonal  
treats are traditional chimney cake and mulled wine.  
You can try our fresh and hot chimney cakes in 8 different  
flavours. We offer warm Nutella filling for those who wish to try  
something special.

As everyone is dressing Christmas trees at this time of the year,  
we are dressing our Chimney cones to look like mini Christmas trees.

We fill the cones with delicious ice cream, whipped cream or cinnamon apple and  
sprinkle chocolate or dressing on top.

Try our special and very delicious Chimney Cakes, while you enjoy the beautiful festive  
decorations on Fashion street, where our shops can be found on both sides of the street.

# A DELIZIA ÜNNEPI AJÁNLATAI!

\* Gourmet & More \*

## Egyedi gourmet ajándékcsomagok



## Gourmet hidegtálak



céges rendezvényekre\*  
üzleti tárgyalásokra\*  
családi és baráti összejövetelekre\*



- \* céges ajándéknak
- \* üzleti partnereknek
- \* családtagoknak és barátoknak

1052 Bécsi utca 4-6. \* Telefon: +36 30 545 1218 & +36 1 616 3644 \* [shop@deliziagourmet.hu](mailto:shop@deliziagourmet.hu)  
[www.deliziagourmet.hu](http://www.deliziagourmet.hu) \* [www.facebook.com/DeliziaGourmet](https://www.facebook.com/DeliziaGourmet)  
[www.instagram.com/deliziagourmetandmore](https://www.instagram.com/deliziagourmetandmore)

Mindenből a legjobbat – és még annál is többet...

*Lindt* 

BOLDOG KARÁCSONYTI!



*Lindt* 

MERRY CHRISTMAS



